

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän TOIMINTAKERTOMUS 1979

YLEISTÄ

Vuoden 1979 alussa alkoi vakuuttavasti näkyä taloudessa tapahtunut käänne parempaan. Puolentoista vuoden ajan harjoitettu elvytyspolitiikka tuotti tuloksia. Edellytyksiä elvytyksen jälkeiselle kuntoutukselle luotiin myös vuoden alkupäivinä solmitun tulopoliittisen kokonaisratkaisun ja siihen liittyneen hallituksen tukiohjelman myötä.

Työttömyys väheni vuoden aikana selvästi, sillä työttömien määrä aleni lähes kolmanneksella. Silti työttömyys säilyi edelleen korkeana niin, että vuoden lopulla työttömien lukumäärä oli 129 000.

Maaliskuun eduskuntavaalitaistelu aiheutti sen, että ripeää kasvua ja inflaation kurissapysymistä enteilevistä luvuista huolimatta oikeisto-oppositio, elinkeinoelämä ja porvarilliset tiedotusvälineet jatkoivat puhetta lamasta ja Sorsan hallituksen talouspolitiikan epäonnistumisesta. Myös keskustapuolue pyrki vaalitaistelussa irroittautumaan hallitusvastuusta äänestäjien silmissä. Vasta vaalien jälkeen Sorsan hallituksen talouspolitiikka sai yleistä tunnustusta osakseen. Elinkeinoelämän järjestöt alkoivat kesällä 1979 puhua jo runsaan puolen vuoden ajan jatkuneesta nousukaudesta!

Tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun liittyvä hallituksen tukipaketti sisälsi muun muassa tuloverohuojennuksen, lapsilisän korottamisen, huoltovelvollisen työttömyysavustuksen nostamisen, talvilomaoikeuden laajennuksen, asevelvollisten työn ja virkasuhteen jatkumista turvaavia toimenpiteitä ja ylimääräisen työllistämistuen yrityksille. Näihin liittyvät lait hyväksyttiin eduskunnassa helmikuulla jatkuneilla valtiopäivillä.

Maaliskuussa pidetyissä eduskuntavaaleissa oikeisto kasvatti paikkalukuaan. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän koko pieneni 54 paikasta 52 paikkaan. Edustajapaikat menetettiin Pohjois-Karjalassa ja Turun pohjoisessa vaalipiirissä.

Vaalien suurin voittaja oli Kokoomus, joka kasvatti paikkalukuaan 35:stä 47:ään. Keskustapuolue sai 30 kansanedustajaa (edellisessä eduskunnassa sillä oli 41), SKDL:n ryhmä pieneni 5 kansanedustajalla eli valituksi tuli 35 edustajaa. RKP säilytti 10 paikkaansa. LKP:n paikkaluku putosi 8:sta 4:ään. SMP nousi 2:sta 7:ään ja Kristillisten

Liitto kasvatti edustajamääräänsä yhdellä eli sai 9 paikkaa. Perustuslailliset menettivät kaksi paikkaansa.

Prosentteittain vaalitulokset jakaantui seuraavasti (suluissa 1975 luku): SDP 23,9 (24,9), SKDL 17,9 (18,9), Kokoomus 21,7 (18,4), Keskustapuolue 17,3 (17,6), LKP 3,7 (4,3), RKP 4,2 (4,7), SMP 4,6 (3,6) ja SKL 4,8 (3,3). Porvaripuolueiden osuus annetuista äänistä oli 58,1 prosenttia (55,9).

Eduskunnan järjestäytyessä valtiopäivien alussa valittiin I varapuhemieheksi Veikko Helle. Ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Kalevi Sorsa, pankkivaliokunnan puheenjohtajana Eino Loikkanen, talousvaliokunnan puheenjohtajana Olli Helminen ja sosiaalivaliokunnan puheenjohtajana Matti Puhakka.

SDP:n puolueeneuvosto totesi vaalien jälkeen pitämässään kokouksessa, että vaaleissa voittaneiden porvareiden olisi muodostettava maahan hallitus. Tasavallan Presidentti antoi selvittelijän tehtävän pankinjohtaja Harri Holkerille, joka joutui kuitenkin luopumaan tuloksista työstään. Tämän jälkeen presidentti nimesi hallitustunustelijaksi SDP:n varapuheenjohtajan, eduskunnan I varapuhemiehen Veikko Helteen. Tunnustelutyössään Helle tuli tulokseen, että ainoa enemmistöhallituksen pohja on rakennettavissa vasemmiston ja keskustan yhteistyön varaan. Helle suoritti myös alustavia ohjelmaneuvoitteluja vasemmistoa ja keskustaa edustavien puolueiden kesken. Erimielisyyksistä huolimatta ohjelmakeskusteluihin osallistuneet puolueet ilmoittivat olevansa yksimielisiä talouspolitiikan päälinjoista, joiden tulee olla työllisyyttä tukevia ja inflaatiota hillitseviä.

Helteen suoritettua tunnustelutyönsä loppuun, Tasavallan Presidentti nimesi hallituksenmuodostajaksi pääjohtaja Mauno Koiviston, jonka johdolla käytiin lopulliset neuvottelut hallituksen ohjelmasta ja ministerisalkkujen jakautumisesta. Viime hetkellä hallitusyhteistyöstä jättäytyi pois Liberaalinen Kansanpuolue, joten hallitus muodostettiin SDP:n, SKDL:n, Keskustapuolueen ja Ruotsalaisen Kansanpuolueen varaan.

Hallituspaikat jakautuivat siten, että SDP sai pääministerin, sosiaali- ja terveysministerin, toisen sisäministerin, toisen valtiovarainministerin sekä kauppa- ja teollisuusministerin salkut. Mauno Koiviston lisäksi SDP:n hallitusryhmän muodostivat Johannes Koikkalainen (II sisäministeri), Sinikka Luja-Penttilä (sosiaali- ja terveysministeri), Ulf Sundqvist (kauppa- ja teollisuusministeri) ja Pirkko Työläjärvi (II valtiovarainministeri).

Keskustapuolue sai **kuusi salkkua eli valtiovarainministerin, maa- ja metsätalousministerin, puolustusministerin, toisen sosiaali- ja terveysministerin, sisäministerin ja ulkoministerin** paikat.

SKDL:n osalle tuli työvoimaministerin, liikenneministerin ja toisen opetusministerin salkut sekä RKP:lle oikeusministerin ja opetusministerin paikat. Lisäksi hallitukseen tuli sitoutumaton ulkomaankauppa- ja teollisuusministeri. Porvarienemmistöisen hallituksen voimasuhteiksi muotoutuivat näin ollen 8 + 1 — 8.

Esitys valtion vuoden 1980 tulo- ja menoarvioksi tuotiin eduskuntaan heti syysistunto-kauden **alettua. Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä piti oikeana budjettie-sityksen** päätavoitteita: työttömyyden **supistamista** ja inflaation torjumista. Budje-

tissa esitetyt toimenpiteet eivät ryhmän mielestä olleet kuitenkaan riittäviä. Ryhmäpuheenvuorossa todettiin, että työttömyyskysymyksen vakava hoito edellyttää julkisten palvelusten määrätietoista laajentamista lähivuosina. Liian löysänä ryhmä piti budjettia eräiden maatalousmenojen, teollisuuden tuen ja puolustusmäärärahojen osalta.

Myönteisiksi seikoiksi eduskuntaryhmä nimesi energiapolitiikan tehostamisen, ammatillisen koulutuksen määrärahojen kasvun, asuntotuotannon pysymisen suurena, tutkimuksen ja tuotekehittelyn voimakkaan lisäämisen sekä sen, ettei julkisia palveluksia juuri ole lähdetty karsimaan porvarien vaatimuksesta huolimatta. Myös perhe- ja veropolitiikassa oli ryhmän mielestä myönteisiä kohtia, joskin myös painavia puutteita.

Ryhmäpuheenvuorossa pahoiteltiin myös, että inflaation torjumisen kannalta tarpeelliseksi katsottu revalvaatio saatiin porvarillisen puolen vastustuksesta johtuen toteutetuksi viivästyneenä eli vasta syyskuussa.

Veropolitiikassa myönteiselle puolelle ryhmä kirjasi liikevaihtoveron korotuksen torjumisen, tuloveroasteikon inflaatiotarkistuksen ja vähennysten korottamisen ja uuden palkkatulovähennyksen käyttöönoton sekä sosiaaliturvamaksujen alennuksen jatkamisen. Kielteiselle puolelle vietiin suurten omaisuuksien verotuksen tuntuva helpottaminen, kone- ja laiteinvestointien liikevaihtoverohuojennuksen jatkuminen ja metsäverotuksen perusteeton keventäminen.

Myönteiseksi ryhmäpuheenvuorossa todettiin, että kuntien kantokykyluokitus jäädytettiin vuodeksi 1980 sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän vaatimuksesta vuoden 1979 tasolle.

Sen sijaan arvosteltiin esitystä kuntien kalleusluokituksen pysyttämistä vielä kolme vuotta nykyisellään eli kolmessa kalleusluokassa vastoin eduskunnan yksimielistä kantaa kahteen kalleusluokkaan siirtymiseksi. Eduskuntakäsittelyssä lakia päätettiin sitten jatkaa ainoastaan yhdellä vuodella.

Edelleen ryhmäpuheenvuorossa vaadittiin peruskoulun luokkakoon pienentämistä. Tämä tavoite toteutui myöhemmin budjetista käytyjen neuvottelujen yhteydessä siten, että hallitus päätti supistaa peruskoulun kahden ensimmäisen luokan luokkakokoja.

Vaikeaksi kysymykseksi koettiin hallituksen esitys, jonka mukaan terveyskeskuksen käyntimaksuista ei luovuta voimassa olleen kansanterveyslain mukaisesti vuoden 1980 alusta. Neuvottelujen jälkeen hyväksyttiin maksuttomuuteen siirtymisen lykääminen vuodella. Samassa yhteydessä hallitus lupasi palauttaa aiemmin karsimansa 30 miljoonaa markkaa terveyskeskusinvestointien valtion puun.

Niinikään sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä arvosteli kehitysyhteistyömäärärahojen pienuutta ja sai niitä korotetuksi 25 miljoonalla markalla.

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmien puheenjohtajien ja valtiovarainministerin välisissä neuvotteluissa saatiin lukiolaisten opintorahaa korotetuksi, lisätukea järjestömuotoiselle sivistystyölle sekä työväentalojen korjaukseen. Opiskelija-asuntojen omaoäämää varten annettiin 5 miljoonaa markkaa. Veteraanien kuntoutusmäärära-

hoja nostettiin 2 miljoonalla markalla sekä korotettiin eläkeläisjärjestöjen valtionapu edellisen vuoden tasolle. Valtiovarainvaliokunnassa saatiin lisämäärärahoja muun muassa lastenkotien valtionavustuksiin, invalidien ammattiohjaukseen ja lomatoimintaan sekä kulttuuritarkoituksiin.

Valtion vuoden 1980 tulo- ja menoarvio saatiin käsiteltyksi kertomusvuoden puolella, mikä on tapahtunut 70-luvulla vain kerran aikaisemmin. Budjettikäsitteilyn lisäksi syksyn keskeisiä kysymyksiä oli ns. Valco-lisämenoarvion käsittely sekä ratkaisu Kemijoen kalakorvauskiistassa.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä on vuonna 1979 pyrkinyt päiväkohtaisten poliittisten kysymysten lisäksi paneutumaan mahdollisimman perusteellisesti tärkeiksi katsottaviin asiakokonaisuuksiin. Tässä tarkoituksessa ryhmä on pitänyt 14. 6. ja 18. 10. talouspoliittiset seminaarit, 10. 10. kunnallispoliittisen seminaarin sekä 29. 11. energiapolitiittisen seminaarin.

Eduskuntaryhmän toiminta aktivoitui myös kansainvälisissä kysymyksissä vuoden 1979 aikana. Ryhmä on kahteen otteeseen saanut selonteon Sosialistisen Internationaalin aseidenriisuntatyöryhmän työstä. Eduskuntaryhmän edustajia on osallistunut muun muassa Itävallan ja Saksan Liittotasavallan veljespuolueiden puoluekokouksiin. Ryhmän valtuuskunta vieraili marraskuussa Ruotsin SAP:n eduskuntaryhmän kutsusta Tukholmassa tutustuen Ruotsin poliittiseen ja talouspoliittiseen tilanteeseen sekä siirtolaiskysymykseen.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä järjesti yhdessä puolueen, sen piirijärjestön ja Työväen Sivistysliiton kanssa kuudella paikkakunnalla loka-marraskuun vaihteessa ns. Tule juttelemaan-kampanjan, jota tuki voimakas lehti-ilmoittelu. Kuhunkin tilaisuuteen osallistui neljä kansanedustajaa, jotka lyhyiden puheenvuorojen jälkeen keskustelivat paikalle saapuneiden ihmisten kanssa näiden esiin ottamista kysymyksistä. Kaikkiaan kampanja tavoitti välittömästi noin 500 henkeä.

I PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Perustuslakivaliokunnan mietintö anomuksen johdosta, jossa pyydetään suostumusta edustajan syytteeseen panemiseen

Perustuslakivaliokunta katsoi, ettei toimitusjohtaja Ahti Hanhirovan ja Hanhirova-Yhtymän anomukseen edustaja Mikko Ekorren syytteeseen panemisesta ole syytä suostua. Valiokunta katsoi, että edustaja Ekorren kirjallisessa kysymyksessä esittämiä lausumia ei ollut tehty tahallisesti vastoin parempaa tietoa, ilkeistä tai loukkauksen tarkoituksessa.

Laki käyttöpuun mittaustoimesta vientikaupassa annetun lain muuttamisesta

Lainmuutoksella jatkettiin käyttöpuun mittaustoimesta vientikaupassa annettua lakia vuoden 1982 loppuun. Lain mukaan asetuksella voidaan antaa ohjeita maasta vievän käyttöpuun vientisatamassa tai muussa vientipaikassa ennalta tapahtuvasta lopullisesta mittauksesta.

Säännöstellyn vientikaupan mittaustoiminnan tarkoituksena on luotettavien ja keskenään vertailukelpoisten tietojen saaminen käyttöpuun vientimääristä. Samalla menettely on omiaan turvaamaan suomalaisten viejien aseman. Menettely palvelee osaltaan myös valuuttalainsäädännön edellyttämää tarkkailutoimintaa. Maastavieta-
vän käyttöpuun lopullisessa mittauksessa toimii ostajan edustajana kauppakamarin hyväksymä puutavaranmittaaja.

Perustuslakivaliokunnan mietintö oikeuskanslerin virkatoimistaan ja lain noudattamista koskevista havainnoistaan vuodelta 1978 antaman kertomuksen johdosta

Perustuslakivaliokunta puuttui menettelyyn siltä osin, kuin oikeuskansleri oli ilmoittanut kantanaan maa- ja metsätalousvaliokunnan käsitellessä hallituksen esitystä torjunta-ainelain muuttamisesta (HE n:o 8/1978), ettei tavallisen lain säätämisjärjestyssä käyttäen säädetyllä lailla voitu määrätä, että lupa torjunta-aineiden levittämisen ilma-alkudesta voitaisiin vapaaharkintaisesti evätä. Samoin oikeuskansleri oli ilmoittanut kantanaan, että mikäli käsittelyn pohjaksi otettaisiin samanaikaisesti kysymyksessä olleen hallituksen esityksen kanssa edustaja K. Raatikaisen lakialoite, olisi asiasta hankittava perustuslakivaliokunnan iausunto. Perustuslakivaliokunta katsoi mietinnössään, että oikeuskanslerin kyseinen kannanotto, sikäli kuin se koski

käsittelyjärjestystä, ei ollut riidaton. Valiokunta totesi edelleen, että vakiintuneen käsityksen mukaan lakiehdotuksen käsittelyjärjestystä koskevien arvovaltaisten lausuntojen antaminen esillä olleessa lainsäädäntömenettelyn vaiheessa kuuluu yksinomaan eduskunnan perustuslakivaliokunnalle.

Perustuslakivaliokunta kiinnitti mietinnössään huomiota myös siihen, että oikeuskansleri oli 25. 5. 1978 katsonut, että Helsingin poliisilaitos oli menetellyt laillisesti evätessään verohallituksen verotuslain 142 §:n nojalla pyytämän virka-apun. Koska ei ollut selvää, että verohallituksen toimivallassa oli verotuslain 47 §:n nojalla suorittaa sellainen tarkastus, jonka toteuttamiseksi virka-apupyyntö oli tehty. Perustuslakivaliokunta totesi oikeuskanslerin kannanoton perustuvan verotuslain 47 §:n sellaiseen tulkintaan, että ilmoittamisvelvollisuuden syntyminen edellyttää tietoja vaativan viranomaisen yksilöivän sen henkilön tai yrityksen, jota koskevia tietoja verotusta tai verotarkastusta varten vaaditaan. Korkein hallinto-oikeus on sittemmin vahvistanut tämän tulkinnan. Valiokunnan mielestä veroviranomaisten oikeus riittävien tietojen saantiin verorikosten selvittämiseksi on asianmukaisen verotuksen toimittamiseksi välttämätöntä. Sen johdosta valiokunta katsoi, että hallituksen olisi mahdollisimman laajapohjaisessa yhteistyössä selvitettävä, onko veroviranomaisten oikeuksia tietojen saantiin tarpeen ja tarkoituksenmukaista lisätä nykyisestään.

Perustuslakivaliokunnan mietintö hallituksen toimenpiteistään vuonna 1978 antaman kertomuksen johdosta

Perustuslakivaliokunta puuttui mietinnössään siihen, että se oli jo vuodelta 1976 antamissaan eduskunnan hyväksymissä mietinnöissä edellyttänyt, että hallitus vastaisuudessa sisällyttää oman kertomukseensa perustelut sisältävän luettelon niistä eduskunnan päätöksistä, lausumista ja toivomuksista, joiden osalta kertomusvuonna ei ole toimenpiteitä suoritettu, mutta joita koskevat toimenpiteet ovat kertomusvuoden lopussa edelleen keskeneräisinä, sekä luettelon kertomusvuonna loppuun käsitellyistä päätöksistä, lausumista ja toivomuksista. Perustuslakivaliokunta kuitenkin totesi, ettei eduskunnan edellyttämä menettely ole toteutunut hallituksen kertomuksen vuodelta 1978 osalta. Tämän vuoksi perustuslakivaliokunta edellytti, että eduskunnan edellyttämät luettelot sisällytetään hallituksen kertomukseen vuodelta 1979.

Perustuslakivaliokunnan mielestä verovalitusten jatkuvasti lisääntyvä ruuhkautuminen ei ole kansalaisten yleisen oikeusturvan, verolainsäädännössä edellytetyt riittävän oikeussuojan vaatimuksen eikä hyvän hallinnon periaatteiden kanssa yhteensopivissa. Tämän vuoksi perustuslakivaliokunta edellytti, että hallitus viivytyksittä selvittää kaikki mahdollisuudet vallitsevan tilanteen epäkohtien korjaamiseksi ja ryhtyy niihin lainsäädännöllisiin ja muihin toimenpiteisiin, jotka osoittautuvat tarpeelliseksi.

Valiokunta piti myös tarpeellisena kiinnittää hallituksen huomiota eläkkeisiin ja eläkejärjestelmiin liittyviin puutteisiin ja epäkohtiin, joilla on huomattavaa merkitystä kansalaisten oikeusturvan kannalta. Valiokunta korosti, että eläkkeensaajien tasavertainen kohtelu on pyrittävä turvaamaan sekä asiallisesti että ajallisesti.

Laki ennakoperintälain 63 § n, laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 18 § n sekä laki liikevaihtoverolain 81 § n muuttamisesta

Ennakkoperintälakiin, työnantajan sosiaaliturvamaksusta annettuun lakiin ja liikevaihtoverolakiin otettiin säännös, jonka mukaan veroviranomaisilla on oikeus jättää vähäiset näiden vastaiset rikkomukset syytteeseen saattamasta. Samalla muutettiin ennakkoperintälain rangaistussäännöksiä siten, että sanotun lain vastaisten rikkomusten käsittely rangaistusmääräysmenettelyssä tuli mahdolliseksi.

Kyseisten säännösten tarkistaminen tuli ajankohtaiseksi siitä syystä, että marraskuun loppuun 1978 saakka jatkuneen käytännön mukaan veroviranomaiset ilmoittivat syytetoimenpiteitä varten vain osan verorikkomuksista. Käytäntö perustui alunperin valtiovarainministeriön vuonna 1955 antamiin ohjeisiin. Lain mukaan veroviranomaisilla ei kuitenkaan ollut tällaista harkintavaltaa rikosten syytteeseen saattamisessa. Oikeuskanslerin kiinnitettyä asiaan huomiota verohallitus antoi 16. 11. 1978 uudet ohjeet verorikosten syytteeseen saattamisesta. Ohjeissaan verohallitus korosti, etteivät voimassa olevat säännökset oikeuta veroviranomaisia olemaan ilmoittamatta poliisiviranomaisille verolakeja vastaan tehtyjä rikollisia tekoja.

Vuoden 1979 alusta voimaantulleilla laeilla ennakkoperintälain ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisestamuutettiin ennakonpidätysten ja työnantajan sosiaaliturvamaksujen maksuunpanoa, perintää ja valvontaa koskevia säännöksiä olennaisesti. **Tuolloin siirryttiin uuteen ATK:ta hyväksikäyttävään** valvonta- ja tilitysjärjestelmään. Tämän uudistuksen ja edellä mainittujen verohallituksen ohjeiden seurauksena ennakkoperintälain vastaisten rikkomusten määrä olisi noussut noin 18 000—20 000 tapaukseen vuodessa. Näistä olisi ollut vähäisiä maksujen myöhästymisiä arviolta 10 000—12 000.

Lakeihin nyt tehtyjen muutosten nojalla veroviranomaisille on myönnetty oikeus jättää vähäiset ennakkojen tilityslaiminlyönnit ja muut vähäiset ennakkoperintälain rikkomukset syytteeseen saattamatta. Laiminlyönnit eivät tällöinkään jää pääsääntöisesti seuraamuksitta. Esimerkiksi ennakonpidätyksen tilityslaiminlyönneistä on aina suoritettava veronlisäys ja useimmiten myös korotus.

Ennakkoperintälain 63 §:n 1 ja 2 momenttien rangaistussäännökset siirrettiin sa-

maan momenttiin. Kyseisessä momentissa tarkoitettujen rikkomusten rangaistushaksi säädettiin sakko tai erittäin raskauttavien asianhaaran vallitessa enintään yhden vuoden vankeus. Lakivaliokunta totesi kuitenkin mietinnössään, ettei enimmäisrangaistuksen alentamisella ole tarkoitus vaikuttaa kysymyksissä olevissa tapauksissa noudatetun sakkorangaistuskäytännön lievenemiseen. Valiokunta piti myös tärkeänä, että ennakkoperintälain rikkomisia koskevaan rangaistusmääräyskäytäntöön pyritään saamaan riittävä yhtenäisyys.

Laki lainhuudatuksesta ja kiinteistösaannon moittimisajasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lainmuutoksen perusteella luovuttiin lainhuudon ja kiinteistökiinnityksen hakijan velvollisuudesta esittää maarekisteriote tai tonttikirjan- ja mittauskirjanote. Näistä asiakirjoista saatavat tiedot selvitetään tästä lähtien tuomiokunnan ja raastuvanoikeuden kansliassa pidettävästä kiinnitysrekisterin hakemistosta viran puolesta. Samalla vähennettiin lainhuudatusviranomaisten tutkimisvelvollisuutta sovellettaessa lakia oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata.

Lakivaliokunta totesi, että muutokset merkitsevät huomattavaa työmäärän vähene mistä maanmittaushallinnolle, sillä otteiden valmistaminen vaatii maanmittaushallinnossa 30—40 henkilön vuotuisen työpanoksen. Samalla kuitenkin aiheutuu tuomioistuinelaitokselle työmäärän lisäystä. Kun alioikeuksien työmäärää on eräillä äskettäin toteutetuilla lainsäädäntöuudistuksilla melkoisesti lisätty valiokunta katsoi, että nyt tehdyistä muutoksista saattaa ainakin joissakin osissa maata aiheutua tarvetta tarkistaa tuomioistuinten käytettävissä olevan henkilökunnan määrää tai niitä perusteita, joiden mukaan työstä suoritettava korvaus määräytyy. Valiokunta piti myös tärkeänä, että uudesta järjestelystä tiedotetaan riittävästi tuomioistuimille ja niissä asioiville.

Laki raastuvanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Raastuvanoikeudesta annettua lakia muutettiin siten, että raastuvanoikeuteen voidaan ottaa määräajaksi tuomarin apulaisina toimivia notaareita. Lain tarkoituksena on luoda raastuvanoikeuksiin periaatteessa samanlainen tuomioistuinharjoittelujärjestelmä, joka jo on toiminnassa tuomiokunnissa.

Laki eräiden muutoksenhakua ja täytäntöönpanoa koskevien säännösten muuttamisesta

Muutoksenhakua alioikeudesta hovioikeuteen koskevia säännöksiä täydennettiin siten, että oikeudenkäymiskaareen lisättiin säännökset valituksen peruuttamisesta sekä muutoksenhakuasian ratkaisemisesta hoivoikeudessa siinä tapauksessa, että kutsua suulliseen käsittelyyn ei saada toimitetuksi asianosaiselle tiedoksi.

Markkinatuomioistuimesta annettua lakia selvennettiin siten, että haettaessa korkeimmalta oikeudelta muutosta markkinatuomioistuimen antamaan ratkaisuun, on soveltuvin osin voimassa, mitä muutoksenhausta hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena antamaan ratkaisuun on säädetty.

Vuoden 1980 alusta tulevat voimaan uudet säädökset muutoksenhausta hovioikeudesta korkeimpaan oikeuteen. Niitä sovelletaan myös haettaessa korkeimmalta oi-

keudelta muutosta vesiylöikeuden päätökseen. Uusien muutoksenhakusäännösten mukaan hovioikeuden toisena oikeusasteena antama ratkaisu pannaan täytäntöön niin kuin lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta on säädetty. Vesilakiin lisätyssä säännöksessä todetaan nimenomaisesti, että myös vesiylöikeuden päätöksillä on vastaava täytäntöönpanokelpoisuus.

Sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annettua lakia tarkistettiin siten, että ennen muutoksenhakemuksen lopullista ratkaisemista ulosotossa perittyjä sakkoja ja sakkorangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain nojalla perittäviä saamia palautettaessa ei makseta korkoa, jos koron määrä on viittä markkaa pienempi.

Uusi vakuutusyhtiölaki ja laki vakuutussopimuksen muuttamisesta

Vuodelta 1952 olevan vakuutusyhtiölain tarkistaminen oli tarpeellista sen vuoksi, että uusi osakeyhtiölaki, joka annettiin vuonna 1978, tulee voimaan vuoden 1980 alusta. Vakuutusyhtiö on soveltuvien kohdina niiden säännösten alainen, jotka ovat voimassa osakeyhtiöstä. Kaikki uudella osakeyhtiölailla toteutetut muutokset eivät kuitenkaan sellaisenaan sovellu vakuutusyhtiöihin mm. siitä syystä, että vakuutusyhtiö voi toimia myös keskinäisenä yhtiönä.

Uudella vakuutusyhtiölailla tarkistettiin vakuutusyhtiölain säännökset niiltä osin kuin se oli mahdollista periaatteiltaan yhdenmukaisiksi osakeyhtiölain säännösten kanssa. Lakiin sisältyy kuitenkin runsaasti myös vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvia säännöksiä.

Uuden vakuutusyhtiölain keskeisiä tavoitteita on, että uudistetut säännökset suojaavat vakuutuksenottajien ja vakuutettujen etuja. Vakuutusyhtiön perustamiseksi vaaditaan, kuten tähänkin asti, toimilupa. Perustamisvaiheen pääomavaatimuksia lisättiin. Vakuutusyhtiön lainanotto pysytettiin edelleenkin rajoitettuna. Vakuutusyhtiön oikeutta harjoittaa muuta toimintaa kuin vakuutusliikettä rajoitettiin nykyisen lain tavoin.

Vakuutusyhtiön johdon rakennetta ja toimivaltasuhteita koskevia säännöksiä tarkennettiin ja selvennettiin osakeyhtiölaista johdettujen periaatteiden mukaisesti. Hallintoneuvoston tehtävää valvontaelimenä korostettiin ja hallituksen asemaa yhtiön keskeisenä hallintoelimenä selvennettiin.

Lakivaliokunnan vasemmistopuolueiden edustajat totesivat kuitenkin valiokunnan mietintöön jättämässä vastalauseessa, että vaikka vakuutustoiminnan luonteen takia on mahdotonta tai epätarkoituksenmukaista kaikilta osin noudattaa uuden osakeyhtiölain säännöksiä, he eivät voi yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan, joka asettaa vakuutusyhtiöt perusteettomasti erilaiseen asemaan kuin maamme muut osakeyhtiöt. Vastalauseessa todettiin, että vakuutusyhtiön konsernia koskevat määrittelysäännökset poikkeavat osakeyhtiölakiin sisältyvistä konsernimäärittelyistä. Vastaluseen mukaan konsernimäärittely olisi tullut vakuutusyhtiöidenkin osalta säätää osakeyhtiölain mukaisesti. Vastalauseessa ehdotettiin myös, että vakuutusyhtiölain hallintoneuvoston valitsemista koskeva kohta olisi tullut muuttaa samoin vastaamaan uuden osakeyhtiölain vastaavaa kohtaa. Kun osakeyhtiölaissa on turvattu mahdollisuus siihen, että hallintoneuvostoon voidaan myös asettaa yhtiön henkilöstön edustajia, niin tässä suhteessa vakuutusyhtiöiden henkilöstö joutuu muiden

osakeyhtiöiden henkilöstöön nähden perusteettomasti varsin eriarvoiseen asemaan. Näin ollen pyrkimys edistää yritysdemokratiaa osakeyhtiöissä on vakuutusyhtiöiden osalta jo laissa suljettu pois.

III ULKOASIAINVALIOKUNTA

Ruotsin kanssa tehdyn automaattipeliä Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksyminen

Eduskunta hyväksyi Ruotsin kanssa helmikuussa 1979 tehdyn automaattipeliä Suomen ja Ruotsin välillä säännöllisessä linjaliikenteessä olevilla matkustaja-aluksilla koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Pelitoiminta ajanviete- ja raha-automaateilla on maassamme annettu eräin vähäisin poikkeuksin Raha-automaattiyhdistyksen yksinoikeudeksi. Säännökset yksinoikeudesta sisältyvät arpajaislakiin ja ajanvieteautomaateista annettuun lakiin. Tehdyn sopimuksen perusteella tästä yksinoikeudesta luovuttiin vastavuoroisesti siten, että Ruotsin viranomaisten luvalla siellä voimassaolevien säännösten nojalla siellä harjoitettu automaattipeli sallitaan myös aluksen ollessa Suomen merialueella ja Suomen viranomaisten luvalla harjoitettu automaattipeli sallitaan vastaavasti aluksen ollessa Ruotsin merialueella.

Suomen ja Australian välillä ydinmateriaalin siirtoa koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksyminen

Suomi ja Australia allekirjoittivat 20. 7.1978 näiden maiden välillä tapahtuvia ydinmateriaalien siirtoa koskevan sopimuksen. Sopimus on puitesopimus. Siinä sovitaan maiden hallitusten kesken niistä ehdoista, joilla ydinmateriaalin kaupalliset siirrot voivat maiden välillä tapahtua. Sopimus ei sisällä kaupallisia velvoitteita, vaan sen pääasiallisena tarkoituksena on varmistaa, että maiden välillä mahdollisesti siirrettyä ydinmateriaalia käytetään ainoastaan rauhanomaisiin tarkoituksiin. Sopimus noudattelee eräiden tärkeimpien viejävaltioiden yhteisesti sopimia entistä tiukempaa ydinenergia-alan vientovalvontaan tähtäviä periaatteita ja täydentää omalta osaltaan ns. ydinsulkusopimuksella luotua järjestelmää. Sopimuksen piiriin kuuluvan ydinmateriaalin rauhanomaista käyttöä valvoo kansainvälinen atomienergiajärjestö.

Ydinmateriaalia saadaan siirtää vastaanottajavaltion oikeudenkäyttövallan ulkopuolelle vain lähettäjävaltion suostumuksin. Sopimus sisältää myös määräyksiä ydinmateriaalin suojelemisesta oikeudettomia haltuunottoja ja vahingontekoja vastaan.

Mietinnössään ulkoasiainvaliokunta sosialidemokraattien aloitteesta edellytti, että sopimuksessa tarkoitettun ydinpolttoaineen käyttöjätteen käsittelyä ja lopullista säilytystä koskeva kysymys ratkaistaan turvallisella, pysyvällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi ulkoasiainvaliokunta edellytti hallituksen tämän mukaisesti selvittävän antaako käsiteltävänä olleen sopimuksen hyväksyminen aihetta tarkistaa ydinenergiaa koskevia kansallisia säännöksiä.

Sopimus Neuvostoliiton kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn eräiden määräysten hyväksymisestä

Neuvostoliiton kanssa 11. 8. 1978 allekirjoitetun sopimuksen tarkoituksena on kehittää ja syventää Suomen ja Neuvostoliiton keskinäistä oikeudellista yhteistoimintaa Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin päätösasiakirjan mukaisesti. Sopimukseen sisältyy yleisiä määräyksiä oikeusavusta ja oikeussuojasta siviili-, perhe- ja rikosasioissa sekä perhe- ja perintöoikeutta ja rikosoikeutta koskevia erityismääräyksiä.

IV VALTIOVARAINVALIOKUNTA

Rautaruukki Oyn ja uiko- ja kotimaisten lainojen valtion takaukset

Eduskunta oikeutti valtioneuvoston antamaan valtion takaukset vuosina 1979—80 Rautaruukki Oy:n ottamien enintään 200 milj. markan uiko- ja kotimaisille lainoille. Rautaruukki Oy:n investoinneista käynnistetään kuluvana vuonna mm. Pulkkilan putkitehdas ja Oulun konttitehdas. Tämän lisäksi suoritetaan investointeja Otanmäen kaivoksella ja Hämeenlinnan kylmävalssaamolla.

Imairan Voima Oy:n uiko- ja kotimaisten lainojen valtion takaukset

Eduskunta päätti oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia Imatran Voima Oy:n pääomamäärältään, enintään yhden miljardin markan uiko- ja kotimaisille lainoille vuosina 1979—81.

Vuosina 1979—80 Imatran Voima Oy:n investoinnit ovat lähes 900 milj. markkaa. Tämä muodostuu pääosin Inkoon höyryvoimalaitoksen edellyttämistä viimeistelyhankinnoista. Naantalin höyryvoimalaitoksen muutostöistä, Loviisan ydinvoimalaitoksen hankinnoista sekä voimansiirtoverkoston rakennustöistä.

Valco Oyn uiko- ja kotimaisten lainojen valtion takaukset

Eduskunta oikeutti valtioneuvoston antamaan valtion omavelkaisia takauksia Valco Oy:n enintään 100 milj. markan uiko- ja kotimaisille lainoille vuosina 1979—81.

Finnair Oyn uiko- ja kotimaisten lainojen valtion takaukset

Eduskunta oikeutti valtioneuvoston antamaan valtion takauksia Finnair Oy:n enintään 200 milj. markan uiko- ja kotimaisille lainoille vuosina 1979—84. Lentokuljetusten kysynnän ollessa kasvussa Finnair lisää lentokalustoa nykyisen markkinaosuu- den säilyttämiseksi vuonna 1980 jo aikaisemmin tilattujen kahden lentokoneen lisäksi kolmella lentokoneella. Yhtiön käyttöön soveliaimmaksi lentokoneeksi on edelleen todettu DC-9-51 -tyyppi.

Vuoden 1979 toinen lisämenoarvio

Eduskunnan hyväksymässä lisämenoarviossa on menoihin lisäystä yhteensä 1 157

milj. markkaa. Lisäykset perustuvat mm. valtioneuvoston 9. 3. 1979 tekemään periaatepäätökseen eräistä työllisyyttä edistävästä toimenpiteistä sekä 11.1. 1979 solmittuun maataloustuloratkaisuun.

Lisämenoarviossa lisättiin mm. asuntolainojen maksatukseen varattuja määrärahoja 50 mij. markkaa, nopeutettiin peruskoulun, lukion ja kirjaston valtionosuuksien ennakoiden suorittamista 105 milj. markalla, lisättiin tuotekehitystyöhön ja viennedistämiseen tarkoitettuja määrärahoja, korotettiin eräiden valtionyhtiöiden osakepääomia sekä osoitettiin 17 milj. markan uusi määräraha valtionavustuksena kunnille sosiaalihuollon laitosten rakentamiseen ja peruskorjauksiin.

Laki vientitakuulain 3 §:n muuttamisesta

Vientitakuulaitoksen myöntämien takuiden yhteenlaskettu takuuvastuu on viime aikoina nopeasti noussut. Etenkin rahoitustakuiden tarve on lisääntynyt. Vuodesta 1978 valtion vientitakuutoimintaan kuuluvat myös vientituotteiden tarjoamisen ja toimittamisen yhteydessä vaadittavat vastavakuudet (B-takuut), joiden kysyntä alusta lähtien on ollut vilkasta. Vientitakuulain nojalla määritelty yhteenlaskettu takuuvastuu oli viime vuoden lopussa 8 013 milj. markkaa, kun vientitakuulaitoksen takuuvastuun enimmäismäärä oli 10 miljardia markkaa.

Vientitakuiden merkitys kansainvälisessä kaupassa on jatkuvasti lisääntynyt ja niitä voidaan pitää olennaisina vientimme kilpailukyvyyn säilyttämisen ja vahvistamisen kannalta. Tästä syystä eduskunta hyväksyi vientitakuulain 3 §:n muutoksen, jonka perusteella vientitakuulaitoksen myöntämien yhteenlaskettu takuuvastuu korotettiin 10 miljardista 15 miljardiin markkaan.

Laki tulliverolain 13 § n muuttamisesta

Merimiehille tullilaissa säädetty tulliedun määrä on pysynyt muuttumattomana voimassa yli 20 vuotta. Eduskunnan hyväksymän tulliverolain muutoksen nojalla tulliedun määrää korotettiin 80 markasta 135 markkaan kuukaudessa. Vastaavasti kerralla tulliselvitettävien tuomisten tulliedun enimmäismäärä nostettiin 240 markasta 405 markkaan ja yli kolme kuukautta ulkomailla olleen merimiehen osalta 960 markasta 1 620 markkaan.

Leimaverolain 10§:n muuttaminen

Lainmuutos liittyy osana 8. 2. 1979 valtioneuvostossa tehtyyn periaatepäätökseen hotelli- ja ravintola-alan elvytystoimenpiteistä. Lainmuutoksen nojalla valtio luopuu ravitsemisliikkeen aukioloajan ja tarjoilun pidentämisestä koskevien lupapäätösten samoin kuin tanssi-, kabaree-, revyy- tai muun niihin verrattavan ohjelman järjestämiseen oikeuttavista lupapäätöksistä perittävästä harkinnanvaraisesta leimaverosta. Tanssilupa ja jatkoaikaa koskevista päätöksistä perittävästä leimaverosta luopuminen vähentää leimaveron tuottoa noin 12 milj. markalla vuodessa.

Käsitellessään hallituksen esitystä valtiovarainvaliokunnan verojaosto kiinnitti huomiota siihen, että leimaverolain muutoksesta hyötyy ehkä 200 ravintolaa kun maassa on kaikkiaan noin 1 500 ravintolaa. Hallituksen esitys ei helpottaisi siten esimerkiksi pienten kahvila-ruokaloiden toimintaa. Epäkohtaksi muodostuu esityksen hyväksymisen jälkeen myös se, että tanssitilaisuuden järjestäminen ravintolassa on edulli-

sempaa kuin tanssilavalla. Valtiovarainvaliokunnan verojaoston sosialidemokraattiset jäsenet esittivätkin lakiesityksen käsittelyn yhteydessä valiokunnan mietintöön sellaista lausumaa, jossa edellä mainittuihin näkökohtiin kiinnitetään huomiota. Valiokunnan mietintöön sisältyykin seuraava lausuma:

»Valiokunta kuitenkin toteaa tämän esityksen hyväksymisellä toteutettavien elvytystoimenpiteiden kohdistuvan vain riittämättömään osaan ravitsemisalan yrityksistä eli osaan anniskeluravintoloista. Tämän vuoksi valiokunta edellyttää, että hallitus kiireellisesti selvittää, millä toimenpiteellä voidaan myös muiden ravitsemisalan yritysten sekä huvitilaisuuksia yleensä järjestävien yhteisöjen toimintaedellytyksiä nykyisestään parantaa, ja ryhtyy selvitysten perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin.»

Kun hallituksessa on valmisteilla eräitä uusia hotelli- ja ravintola-alan elvytystoimenpiteitä, olisi valtiovarainvaliokunnan lausunnon mukaan siinä yhteydessä selvitettävä, millä toimenpiteillä pienten ja keskisuurten ravitsemusalan yritysten, kuten kahvila-ruokaloiden toimintaedellytyksiä voidaan nykyisestään parantaa. Edelleen valtiovarainvaliokunnan lausuma velvoittaa hallituksen selvittämään, millä tavoin hallituksen esityksessä tarkoitettujen sekä muiden huvi- ja niihin verrattavien tilaisuuksien yhteydessä perittävät leimaverot voidaan jopa kokonaisuudessaan poistaa.

Laki liikevaihtoverolain 17 §:n muuttamisesta

Hotelli- ja ravintola-alan elvytystoimenpiteisiin liittyvinä eduskunta hyväksyi liikevaihtoverolain 17 §:ään muutoksen, jonka mukaan ravitsemisliikkeen henkilökunnalleen järjestämien työpaikka-aterioiden verotusarvona pidetään myös liikevaihtoverotuksessa niiden ennakonpidätysarvoa eli palkkaan luontoisetuna luettavan ravintolatuotteen arvoa. Muutoksen johdosta alenevat ravitsemisliikkeiden työpaikkaruokailun järjestämisestä johtuvat liikevaihtoverokustannukset noin 2,5 miljoonalla markalla vuodessa.

Laki työvoimaministeriön oikeudesta myöntää lykkäystä työllisyyspoliittisten suhdannelamojen takaisinmaksulle eräissä tapauksissa

Yrityksille voidaan valtion tulo- ja menoarvion rajoissa myöntää valtion varoista työllisyyspoliittista suhdannelamaa siten kuin yritysten työllisyyspoliittisesta suhdannelainoitteluksesta annetussa laissa säädetään. Laina on maksettava valtiolle takaisin toista lainavuotta seuraavien kahden vuoden kuluessa yhtä suurina vuotuisina lyhennyserinä. Eduskunnan nyt hyväksymän lain nojalla työvoimaministeriö voi hakeuksesta myöntää lykkäystä lainan takaisinmaksulle työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä syistä. Valtiovarainvaliokunta kuitenkin edellytti, että työllisyyspoliittisten suhdannelamojen takaisinmaksulle myönnetään lykkäystä vain erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa ja että lykkäys tulisi yleensä myöntää vain osalle koko lainasta. Hallituksen esityksestä poiketen valtiovarainvaliokunta esitti myös, että lykkäystä voidaan myöntää enintään kolme vuotta ja lisäksi vielä erityisistä syistä kaksi vuotta, kun hallitus oli esittänyt, että lykkäystä voidaan myöntää enintään kolme vuotta kerrallaan, kuitenkin yhteensä enintään yhdeksän vuotta. Eduskunta hyväksyi työllisyyspoliittisen suhdannelamojen takaisinmaksujen lykkäyksen valtiovarainvaliokunnan ehdottamassa muodossa.

Vientitalletuslaki sekä laki vientihintojen poikkeuksellisen nousun johdosta tulokehityksen tasapainottamiseksi suoritettavasta vientimaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta hyväksyi nyt lopullisesti selvällä äänten enemmistöllä, jo vuoden 1976 valtiopäivillä hyväksytyn, mutta silloin lepäämään jääneen vientitalletuslain ja vientimaksulain muutoksen. Vientitalletuslaki on luonteeltaan valtuuslaki, jonka nojalla valtioneuvosto voi määrätä paitsi vientitalletusvelvollisuuden voimaansaattamisesta, myös vientitalletusten alaisista tuotteista, vientitalletusprosentin suuruudesta, kantoajasta sekä suoritettujen talletusten palauttamisajankohdasta. Vientitalletuslain nojalla voidaan näin ollen hidastaa voimakkaasti kasvaneiden vientitulojen siirtymistä kansantalouden käyttöön. Palautettujen vientitalletusten käyttötapa jää pääsääntöisesti talletuksia suorittaneiden yritysten päätettäväksi. Kuitenkin verokohtella voidaan ohjata vientitalletusten käyttöä tuotantotoiminnan tasaisen jatkuvuuden turvaamiseen, tuotannollisiin investointeihin ja vastaaviin vaihtotasekehitystä ja työllisyyttä tukeviin kohteisiin.

Lain nojalla valtioneuvosto määrää tullitariffinimikkeittäin ne tuotteet, joista vientitalletus on suoritettava sekä sen prosenttiluvun, jonka mukaan vientitalletus on suoritettava tuotteen vientihinnasta. Vientitalletusprosentiksi saadaan määrätä enintään puolet tuotteen tai tuoteryhmän arvioidusta prosenttiosasta noususta. Valtioneuvosto määrää myös sen ajankohdan, jonka kuluessa maasta vietävästä tuotteesta on suoritettava vientitalletus. Tämä kantoaika saa kunkin tuotteen osalta olla enintään 18 kuukauden pituinen. Vientitalletuksen kantaa tullilaitos tulliselvityksen yhteydessä ja siirtää kantamansa vientitalletuksen erityiselle tilille Suomen Pankkiin. Suomen Pankki palauttaa vientitalletuksen talletusvelvolliselle valtioneuvoston määräämänä aikana yhtenä tai useampana eränä. Valtioneuvoston on kuitenkin määrättävä vientitalletus palautettavaksi 3 vuoden kuluessa tuotekohtaisen kantoajan päättymisestä. Suomen Pankki suorittaa vientitalletuksille vähintään 5 prosentin vuotuisen koron.

Vientimaksua koskevan lain muutos tarkoitti sitä, että vientimaksun määräämisperusteiden joukosta poistettiin vaatimus käytännössä suuriin vaikeuksiin johtavasta vientitulokehityksen arvioinnista. Näin ollen vientimaksu- ja vientitalletusprosentin enimmäismäärän laskemista koskevat säännökset ovat yhdenmukaiset.

Laki ennakoperintälain muuttamisesta

Ennakoperintälakia muutettiin siten, että verovuoden aikana toimitettavat ennakonpidätykset entistä paremmin vastaavat lopullisia veroja ja maksuja. Tällöin mahdollisimman moni verovelvolliselle lopullisessa verotuksessa myönnettävistä vähennyksistä, kuten korot, asunnon ja varsinaisen työpaikan väliset matkakulut, sairauskulut, henkivakuutusmaksut, yms. perusteella lasketut vähennykset, otetaan huomioon viran puolesta jo ennakonpidätystä toimitettaessa. Ennakonpidätys sivutoimesta tai epäsäännöllisin väliajoin maksettavasta palkasta voidaan eräin edellytyksin viran puolesta määrätä toimitettavaksi asetuksella säädettävistä prosenttiluvuista poikkeavasta palkansaajalle lasketun henkilökohtaisen prosenttiluvun mukaan. Ennakoperintälakiin tehdyt muutokset merkitsivät askelta nk. palkkaveroon siirtymisessä, jota sosialidemokraatit ovat useassa yhteydessä vaatineet. Lopullisena tavoitteena palkansaajien kannalta on näin ollen se, että ennakonpidätys on samalla lopullinen vero.

Laki merimiesverolain 21 §:n muuttamisesta

Tulo- ja varallisuusverolain 36 §:ään lisättiin viime vuoden lopulla annetulla lainmuutoksella uusi 3 momentti. Sen mukaan verovelvollisella, joka on verovuonna suorittanut lapsen elatusta koskevan lainsäädännön mukaisella sopimuksella tai tuomiolla vahvistettua elatusapua, saa kunnallisverotuksessa vähentää tulostaan verovuonna suorittamansa elatusvun määrän, kuitenkin enintään 2 000 markkaa alaikäistä lasta kohden. Valtionverotusta koskeva saman lain 57 §:ään lisättiin uusi 3 momentti, jonka mukaan 36 §:n 3 momentin mukaiseen elatusvelvollisuusvähennykseen oikeutettu saa vähentää valtion tuloverostaan neljäsosan verovuonna suorittamansa elatusvun määrästä, kuitenkin enintään 500 markkaa alaikäistä lasta kohden. Uusia säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran 1979 toimitettavassa verotuksessa.

Merimiesverolain 21 §:ään tehdyillä muutoksilla ulotettiin vastaavat vähennykset koskemaan myös elatusvelvollisia merimiehiä.

Laki liikevaihtoverolain 14 §:n muuttamisesta

Liikevaihtoverolain 14 §:ään tehdyn muutoksen perusteella rakennusliike voi hankkia ulkomaille tapahtuvassa rakentamistyössä käyttämäänsä rakennusmateriaalin liikevaihtoverottomana myös silloin, kun rakennusliike ostaa tai itse valmistaa materiaalin Suomessa ja vie materiaalin sitä täällä käyttämättä ulkomaille. Kyseinen lainmuutos poistaa pelkästään liikevaihtoveroteknisistä syistä johtuvan kotimaisen rakennusmateriaalin syrjinnän saattamalla sen kaikissa tapauksissa samaan asemaan ulkomaille myydyin tai sieltä hankitun rakennusmateriaalin kanssa. Muutoksella ei käytännössä ole vaikutusta liikevaihtoveron tuottoon.

Laki liikevaihtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Teollisten investointien lisäämiseksi sekä työllisyyden parantamiseksi rakennusallalla on uusien teollisuusrakennusten ostohintoihin sisältyvä liikevaihtovero väliaikaisesti poistettu niitä teollisuusrakennuksilta, öiden rakennustyö on aloitettu 1. 8. 1977—30. 6.1979 välisenä aikana.

Kun nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on tärkeätä ylläpitää investointiaktiiviteettiä ja rakennusalan työllisyystilanne nykyisellä tasolla ilman väliaikaisiksikaan läävää tason laskua, hallitus esitti, että myös ne teollisuusrakennukset, joiden rakennustyö aloitetaan vuoden 1979 jälkipuoliskolla ja tehdään 31. 3. 1981 mennessä, vapautuisivat liikevaihtoverosta voimassaolevan liikevaihtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (736/77) puitteissa. Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen. Lainmuutos alentaa liikevaihtoveron tuottoa noin 80 milj. markalla.

Laki liikevaihtoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Investointien ja tuotantotoiminnan käynnistämiseksi sekä työllisyyden parantamiseksi on tuotannollisia investointeja rasittava avoin liikevaihtovero puolittain poistettu niiltä välittömästi valmistustoiminnassa käytettäviltä koneilta, laitteilta, työkaluilta ja niiden osilta, mitkä on toimitettu, luovutettu valmistustoimintaa harjoittavalle liikevaihtoverovelvolliselle tai jotka tämä on ottanut valmistustoiminnassaan käy-

tettäväksi 1. 4. 1978 tai sen jälkeen, viimeistään kuitenkin 31. 12. 1979, edellyttäen, että mainitut investointitavarat on sitovin kirjallisin sopimuksin tai muutoin tilattu viimeistään 30. 6. 1979. Jotta investointiaktiiviteetti ei vuoden 1979 jälkipuoliskolla katkeaisi sen johdosta, että yritykset epätietoisina investointien verotuskohtelusta lykkäisivät muutoin toteuttamiskelpoisia investointisuunnitelmiaan tai niiden käyttöönpäätöstä. eduskunta hyväksyi nykyistä puolittaista verovapautta tilapäisesti jatkettavaksi vielä vuoden 1979 loppuun samansisältöisenä kuin se on tällä hetkellä laissa liikevaihtoverolain muuttamisesta (418/78). Verovapauden jatkaminen puolella vuodella pienentää verotuottoa arviolta 200 milj. markkaa.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän taholta todettiin teollisuuden liikevaihtoverohuojennusten jatkamista koskevien lakiesitysten käsittelyn yhteydessä, että verohuojennusten jatkamiselle on vaikea löytää perusteluja. Ei ole järkevää yrittää alentaa investointeja tälle vuodelle, jos ne myöhemmin uhkaavat supistua. Koska kysymyksessä oli hallitusneuvotteluissa sovittu kompromissi ja näin ollen puhtaasti poliittinen ratkaisu, sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä katsoi voivansa tukea hallituksen esityksiä.

Laki investointivarausrain muuttamisesta

Investointivarausrain muutoksella investointivarausrjärjestelmää kehitettiin siten, että investointivarausr paremmin soveltuu yritykselle myös varaukseksi tulevia tutkimus- ja tuotekehittelytoiminnan menoja varten. Lainmuutoksella investointivarausrn vapaaseen käyttöön oikeuttava viiden vuoden määräaika lyhennettiin kahdeksi vuodeksi silloin, kun varauksella katetaan tutkimus- tai tuotekehittelymenoja. Valtioneuvostolle myönnettiin myös oikeus korottaa investointivähennystä investointivarausrn käyttökohteen perusteella. Lisäksi investointivarausrn varaus tehtiin sallittavaksi myös niiltä tilikausilta, jolloin varauksella käytetään tutkimus- tai tuotekehittelytarkoituksiin. Valtiovarainvaliokunta ehdotti hallituksen esityksen hyväksyttäväksi muilta osin paitsi, että investointivarausrn tekemistä koskeva säännös koskee vain kotimaassa tapahtuvaa tutkimus- ja tuotekehittelytoimintaa.

Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin

Vuodelta 1980 toimitettavassa verotuksessa sovellettava poikkeuslaki sisältää asiallisesti lähes samansisältöiset säännökset kuin vuodelta 1979 toimitettavassa verotuksessa sovellettava poikkeuslaki. Asuntojen energiataloudelliseen korjaustoimintaan valtion varoista myönnetyn avustuksen verovapautta laajennettiin kuitenkin siten, että avustus on verovapaa, jos se on myönnetty valtion tai kuntien työllisyysvaroista asuntojen peruskorjaus- ja kunnossapitotöihin. Työttömyyden perusteella valtion varoista maksettava opintolainan korkoavustus on myös verovapaa tulona. Vastaavia muutoksia sovelletaan taannehtivasti jo edellisen vuoden väliaikaiseen poikkeuslakiin.

Vuoden 1979 kolmas lisämenoarvio

Vuoden 1979 kolmannessa lisämenoarviossa hyväksyttiin menoihin lisäystä yhteensä 349 milj. markkaa. Lisäykset perustuivat valtioneuvoston 13. 9.1979 tekemään pe-

riaatepäätökseen kotimaisen kuvaputkituotannon toimintaedellytysten turvaamisesta. Mainittu periaatepäätös oli tehty sen johdosta, että valtioenemmistöinen kuvaputkia valmistava Valco Oy oli ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin. Käytyjen neuvottelujen pohjalta hallitus oli päättänyt suosittamaan ratkaisua, jonka mukaan Valco Oy:n tuotannollinen toiminta lopetettiin ja toimintaa jatkoi Valmet Oy:n tytäryhtiö ValtraOy.

Mietinnössään valtiovarainvaliokunta totesi, että päätöstä tehtäessä on yleisten teollisuuspoliittisten näkökohtien lisäksi erityisesti otettu huomioon kuvaputkien tuotantotoimintaan jo kohdistetut aineelliset ja henkiset investoinnit, niiden käyttämättä jäämisestä aiheutuvat kansantaloudelliset tappiot sekä tuotantotoiminnan keskeytymisen synnyttämät työllisyysongelmat. Valiokunta piti tärkeänä, että kuvaputkien tuotantotoiminta saatetaan mahdollisimman pian liiketaloudellisesti terveelle pohjalle. Valiokunta korosti myös, että alan koulutusta saanut henkilöstö Imatralla ja Sotkamossa olisi pikaisesti jälleen työllistettävä.

Laki Vaitra Oy:n koti- ja ulkomaisten lainojen valtiontakauksista

Eduskunta päätti oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia Vaitra Oy:n yhteensä 150 miljoonan markan koti- ja ulkomaisten lainojen vakuudeksi vuonna 1979—1982.

Laki asuntotulon verottamisesta eräissä tapauksissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Vakituudesta asunnosta vahvistettavan asuntotulon perusteena olevan verotusarvon alarajaa korotettiin 170 000 markkaan nykyisestä 150 000 markasta.

Laki nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksusta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksua kannetaan vuoden 1980 aikana ainoastaan moottoribensiinistä. Sanottua maksua kannetaan varmuusvarastoinnista aiheutuvien kustannusten kattamiseksi moottoribensiinistä 2 penniä normaalilitralta vuonna 1979 kannetun 1 pennin asemasta. Hintojen nousun hillitsemiseksi myös vuonna 1980 luovuttiin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun kantamisesta dieselöljyn sekä kevyen ja raskaan polttoöljyn osalta.

Laki vuodelta 1980 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavista veroasteikosta ja veroprosenteista

Lainavuodelta 1980 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavaa progressiivista tuloveroasteikkoa lievennettiin vuoden 1979 veroasteikkoon verraten 7.5 prosentin hintatason nousua vastaavasti. Veroasteikon tarkistus toteutettiin saman mukaisena läpi koko asteikon. Se verotettavan tulon määrä, josta lähtien valtion tuloveroa kannetaan korotettiin nykyisestä 8 600 markasta 9 300 markkaan.

Progressiivista varallisuusveroasteikkoa lievennettiin siten, että varallisuusveroasteikon alarajaa korotettiin nykyisestä 108 000 markasta 180 000 markkaan. Korkeimmaksi marginaaliveroprosentiksi tuli 1,7 prosenttia.

Laki tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Lailla korotettiin eräiden keskeisten tuloverotuksessa myönnettävien vähennysten määriä rahanarvon muuttumisesta johtuvan tuloveroasteen kasvun hillitsemiseksi ottaen samalla huomioon erityisesti lapsiperheiden ja pienituloisten verotuksen lieventämisen. Samoin korotettiin kunnallisverotuksessa tulostaja valtionverotuksessa verosta lapsen elatuksesta suoritetun elatusavun perusteella myönnetyn ns. elatusvelvollisuusvähennyksen määrää. Yksinhuoltajavähennyksen soveltamisalaa laajennettiin siten, että myös koulutusvähennykseen oikeutettu yksinhuoltaja saa mainitun vähennyksen. Palkkatuloa saavien verovelvollisten verotusta kevennettiin siten, että verovelvollisella on valtionverotuksessa oikeus kokonaistulosta tehtävään yhden prosentin suuruiseen vähennykseen palkkatulostaan, kuitenkin siten, että vähennyksen enimmäismäärä on 350 markkaa.

Laki makeisverosta

Lailla uudistettiin makeisvalmisteverosta vuonna 1969 annettu lainsäädäntö kokonaisuudessaan. Lakiin sisältyy pääasiassa lakitekniisiä muutoksia, jotka ovat tarpeellisia makeisverosta annettavan lain saattamiseksi muodollisesti yhdenmukaiseksi muiden vastaavien valmisteverolakien kanssa. Verojärjestelmä ja veromäärät säilyvät nykyisellään.

Laki olutverosta

Lailla uudistettiin oluen valmisteverotusta koskeva lainsäädäntö kokonaisuudessaan. Oluen nykyiseen verotusjärjestelmään ei sinänsä kuitenkaan tullut muutoksia. Myös veromäärät pysyivät nykyisen suuruisina. Näin ollen oluen vähittäismyyntiin taan perustuva arvoverojärjestelmä säilyy. Nykyiset veroluokkien mukaan porrastetut veromäärät pysyvät entisen suuruisina. Valmisteverojärjestelmän muihin yhteiskuntapolitiisiin tavoitteisiin on tarkoitus palata erillisen valmistelutyön pohjalta.

Laki alkoholijuomaverosta

Alkoholijuomaverosta annettu laki uudistettiin kokonaisuudessaan. Alkoholijuomien nykyisen verojärjestelmän yleiseen rakenteeseen ei kuitenkaan tullut muutoksia. Myös alkoholijuomaveron nykyinen määrä, joka on 60 prosenttia alkoholiyhtiön vähittäismyyntistä ja anniskeluun luovutuksesta, säilyy ennallaan. Alkoholijuomaveron ennakon määräämisestä sisällytettiin lakiin säännös, jonka nojalla valtiovarainministeriö määrää ennakon suorittamisesta kuultuaan alkoholiyhtiötä.

Laki virvoitusjuomaverosta

Lailla virvoitusjuomaverosta uudistettiin nykyinen virvoitusjuomien valmisteverotus-

ta koskeva lainsäädäntö kokonaisuudessaan. Nykyinen virvolutusjuomaverotuksessa käytetty tavarain paljouteen perustuva yksikköverotusjärjestelmä säilytettiin kuitenkin ennallaan samoin kuin nykyiset veromäärät. Veron piiriin otettiin nykyisten tuotteiden lisäksi virvoitusjuomien valmistukseen soveltuvat juomajauheet, koska vastaavat virvoitusjuomien valmistukseen soveltuvat mehutiivisteet ovat aikaisemmin kuuluneet veron piiriin.

Laki elintarviketuotteiden valmisteverosta

Eräisiin elintarviketuotteisiin vuodesta 1964 sovellettua yhdistettyä valmisteverotusta raaka-aineiden hinnanerojen tasausjärjestelmää, josta tähän asti on säädetty yksi-vuotisilla laeilla, jatkettiin säätämällä muiden vastaavien verolakien tavoin pysyvä verolaki.

Lakiin sisältyvät veromäärät on laskettu tuotteiden keskimääräisen raaka-aineikoostumuksen ja raaka-aineiden kotimarkkina- ja maailmanmarkkinahintojen erotuksen perusteella kuten nykyisessäkin laissa. Myös hinnanerokorvaukset vahvistettiin samojen periaatteiden mukaan kuin nykyäänkin.

Laki sokeriverosta

Sokerin valmisteverosta koskeva lainsäädäntö uudistettiin kokonaisuudessaan. Kotimaisen juurikassokerituotannon tuen tarpeen kattamiseksi maassa valmistetuista ja maahan tuoduista sokerituotteista kannettua valmisteveroa jatkettiin edelleen nykyisessä muodossaan. Veron piiriin sisällytettiin myös kotimaisesta perunatärkkelyksestä valmistettu tärkkelyssokeri ja sen piiristä poistettavaksi sokeri, jota teollisuus käyttää hiivan, lääkkeiden, rehujen ja eräiden kemiallisten tuotteiden valmistukseen.

Laki lannoiteverosta

Lannoitteisiin vuodesta 1976 sovellettua valmisteverojärjestelmää jatkettiin säätämällä tätä koskeva kokonaan uusi laki, joka sekä rakenteellisesti että kirjoitustavaltaan on mahdollisimman yhdenmukainen muiden vastaavien verolakien kanssa. Laila ei muutettu nykyistä lannoiteverojärjestelmää ja veron määrä säilyi nykyisellään eli 11 penniä kilolta. Metsän lannoitukseen käytettävät lannoitteet ovat edelleen vapaita valmisteverosta.

Laki öljyväkirehusta

Öljyväkirehuihin sovellettavaa valmisteverojärjestelmää jatkettiin asiallisesti nykyisessä muodossaan säätämällä asiaa koskeva uusi laki. Lain mukaan öljyväkirehuve-roa on suoritettava 3 penniä kilolta, minkä lisäksi valtiovarainministeriöllä on tietyin edellytyksin oikeus alentaa tai korottaa veron määrää.

Laki ravintorasvaverosta

Ravintorasvojen valmisteverotusta koskeva laki uudistettiin kokonaisuudessaan.

Ravintorasvoihin sovellettavaa valmisteverotusjärjestelmää kuitenkin jatkettiin asiallisesti nykyisenlaisena. Myös veromäärät ja niiden laskentaperusteet säilyivät nykyisellään. Lain mukaan ravintorasvoista on suoritettava valtiolle ravintorasvaverona perusveroa ja lisäveroa.

Laki tupakkaverosta

Tupakan valmisteverotusta koskeva lainsäädäntö uudistettiin kokonaisuudessaan. Nykyinen verojärjestelmä samoin kuin verotaso säilyi pääpiirteissään entisellään. Koska tupakkatuotteiden veroja joudutaan lähinnä valtiontaloudellisista syistä tarkistamaan usein varsin usein ja koska muutokset keinottelun estämiseksi on saatettava nopeasti voimaan, laissa on säädetty ainoastaan markkamääräiset lisäveron katom, joiden puitteissa valtioneuvostolla on oikeus määrätä lisäverojen suuruudesta. Tarkoituksena on, että lisävero määrätään prosenttisenä tuotteen vähittäismyyntihinnasta ja että savukkeille lisäksi määrätään kiinteä markkamääräinen enimmäisliisävero. Valtioneuvoston lisäveroja koskeva päätös on saatettava eduskunnan tietoon. Perusvero säädettiin 40 prosentiksi kaikille tupakkatuotteille, lukuunottamatta nuuskaa ja purutupakkaa, joiden perusvero on 20 prosenttia. Verovelvollisten piiri ja veronalaisten tuotteiden määrä samoin kuin nykyinen veronauhajärjestelmä säilyi eräin vähäisin muutoksin.

Talousvaliokunnan antamaan lausuntoon perustuen valtiovarainvaliokunta ehdotti lakiehdotukseen kuitenkin eräitä muutoksia, jotka eduskunta hyväksyi. Veron porrastaminen toteutettiin siten, että lakiin sisällytettiin säännös, jonka mukaan lisäveroa voidaan porrastaa toimenpiteitä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain 6 §:ssä olevan luokittelun mukaisesti, minkä luokittelun mukaan tupakkatuotteet jaetaan haitallisiin ja erittäin haitallisiin. Hallituksen esitystä muutettiin myös siten, että savukkeiden tilavuuden mukainen veroluokittelu poistettiin, ja kaikille savukkeille määrättiin markkamääräisesti samansuuruinen enimmäisvero. Valiokunta edellytti myös, että kaikki terveystaloudelliset näkökohdat selvitetään mahdollisimman tarkoin ennen lisäveron määräämistä ja porrastamista koskevan esityksen tekemistä.

Laki kansanedustajana toimineen henkilön kuoltua suoritettavasta ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta

Lain nojalla kansanedustajan kuoltua hänen omaisilleen voidaan suorittaa valtion varoista ryhmähenkivakuutusta vastaavana etuna taloudellista tukea soveltuvin osin samoin edellytyksin kuin valtion palveluksessa olleiden henkilöiden omaisille. Tukea maksetaan, jos kansanedustajana toiminut henkilö on kuollut vuoden 1979 jälkeen. Eläkkeen maksamisen edellytyksenä on, että kuolleen henkilön eläke määräytyy tai olisi määräytynyt kansanedustajan eläkelain nojalla ja hän on kuollut ennen kuin kolme vuotta on kulunut edustajantoimen päättymisestä. Tukea suoritetaan sen mukaan kuin kulloinkin voimassa olevassa valtion virkamiehen kuoltua suoritettavaa ryhmähenkivakuutusta vastaavaa etua koskevassa virkaehtosopimuksessa on määrätty. Tuen myöntää ja maksaa valtiokonttori.

Laki auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta

Invalidien kuljetukseen tarkoitettu ns. invataksi säädettiin autoverosta vapaaksi au-

toksi. Taksiauton autoveron palautuksen enimmäismäärä korotettiin 27 500 markasta 32 000 markaksi.

Laki luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain 2 ja 5 §:n muuttamisesta

Luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain soveltamisalaa laajennettiin siten, että korkotukilainoja voidaan myöntää myös teollisuuden energiasäästöinvestointeihin. Näihin tarkoitettulla korkotukilainoilla pyritään käynnistämään sellaisia energiasäästöinvestointeja, joiden liiketaloudellinen kannattavuus ei ilman tukea olisi riittävä. Lisäksi korkotukilainajärjestelyllä voidaan lisätä teollisuusyritysten yleistä kiinnostusta energiansäästömahdollisuuksien selvittämiseen ja hyödyntämiseen.

Laki asuntotuotantolain väliaikaisesta muuttamisesta

Lailla myönnettiin valtioneuvostolle valtuus alentaa voimassa olevan asuntotuotantolain mukaisia vuokra- ja asunto-osuuskuntatalojen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta varten 1 päivänä tammikuuta 1974 ja sen jälkeen myönnettyjen tai myönnettävien asuntolainojen korkoja toistaiseksi siten, että koron alennuksen vaikutus asumiskustannuksiin kohdentuu mahdollisimman tasaisesti eri vuosina asuntolainoitettujen vuokra- ja asunto-osuuskuntatalojen vuokriin.

Laki eräisiin lämmityslaitosinvestointeihin myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Lailla pidennettiin eräisiin lämmityslaitosinvestointeihin myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain voimassaoloaikaa vuoden 1980 loppuun saakka. Tarkoituksena on valtion varoista korkohyvitystä myöntämällä edistää ja nopeuttaa kauko- ja aluelämmitysinvestointeja niiden energiaa säästävän ja työllistävän vaikutuksen vuoksi.

Laki asuntotuotantolain muuttamisesta

Korkotukilainoja koskevia asuntotuotantolain säännöksiä muutettiin siten, että korkotukilainajärjestelmää voidaan käyttää paremmin valtion asuntolainoitusta täydentävänä asuntopoliittisena tukimuotona. Korkotuen määrän vahvistaminen säädettiin yhdenmukaisesti useimpien muiden korkotukilainajärjestelmien kanssa siten, että luottolaitos saa periä asuntohallituksen korkotukilainaksi hyväksymästä lainasta enintään saman suuruisen koron, mitä luottolaitos yleisesti kulloinkin perii samantyyppisiin tarkoituksiin osoitetuista lainoista. Sisäasiainministeriö päättää kuultuaan asiassa Suomen Pankkia, minkä suuruista korkoa korkotukilainoista enintään saa periä. Korkotuki määräytyy siten luottolaitoksen korkotukilainasta perimän koron ja asuntotuotantolaisissa tarkoitettujen valtion lainojen koron erotuksen mukaan. Asuntotuotantolakia muutettiin lisäksi siten, että korkotukilaina voidaan hyväksyä myönnettäväksi paitsi asunto- tai lisälainan sijasta myös rakennusaikaisen lainan sijasta. Valtioneuvoston tulee vuosittain päättää korkotukilainojen käytöstä samaan tapaan kuin asuntolainojen käytöstä.

Laki tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta ja laiksi velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Yritysverotuksen kehittämiseksi hyväksyttiin eräitä lainmuutoksia erityisesti pienten ja keski suurten yritysten osalta ottaen samalla huomioon yrityksen ja sen omistajan verotuksen yhteisvaikutus. Tulo- ja varallisuusverolain yhteisöverokannan lievennyssäännöstä tarkistettiin siten, että se verotettavan tulon raja johon asti kotimaisille yhteisöille myönnetään tuloveron asteittainen vähennys, korotettiin 50 000 markasta 100 000 markkaan. Nykyisin valtionverotuksessa kokonaistulosta tehtävä 1 500 markan suuruinen osinkotulovähennys ulotettiin myös kunnallisverotukseen. Lakisäästeisten yrittäjäeläkevakuutusmaksujen vähentämistä koskeva 10 000 markan enimmäisraja poistettiin laista. Ansiotulo-osuus yrittäjätulosta korotettiin nykyisestä 70 000 markasta 78 000 markkaan. Lisäksi muutettiin velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:ää siten, että muille kuin ansiotoimintaan liittyville koroille asetettava markkamääräinen yläraja on 25 000 markkaa. Tämän vähennysryhmän sisällä on vielä toinen 10 000 markan yläraja, joka koskee muita kuin asuntolainan korkoja.

Laki liikevaihtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta, annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Uusien teollisuusrakennusten liikevaihtoverohuojennuksille säädettyä määräaikaa pidennettiin edelleen vuodella. Siten uuden teollisuusrakennuksen ostohintaan sisältyvän liikevaihtoveron vähentämiseen oikeuttava rakentamistyö saadaan aloittaa vuoden 1980 aikana. Veronhuojennusta sovelletaan vuoden 1980 aikana aloitetun rakennustyön osalta siihen rakentamiseen, joka on suoritettu maaliskuun loppuun 1982 mennessä. Lainmuutos alentaa liikevaihtoveron tuottoa noin 160 milj. markkaa.

Laki liikevaihtoverolain 18 b§:n muuttamisesta

Tuotannollisten kone- ja laiteinvestointien liikevaihtoverovapautta jatkettiin yhdellä vuodella. Veronhuojennukseen oikeuttavat investointikohteet ovat samat kuin voimassa olevassa laissa, mutta nykyinen puolittainen veronhuojennus supistettiin 1/3 veron täydestä määrästä. Verovapauden jatkaminen vuodeksi 1980 pienentää verotulot arviolta noin 290 milj. markkaa.

Sosialidemokraattien taholta korostettiin teollisuuden rakennus-, kone- ja laiteinvestointien liikevaihtoverohelpotusten käsittelyn yhteydessä sitä, että sosialidemokraatit ovat aina halunneet turvata yritystoimintamme kansainvälisen kilpailukyvyyn. Sosialidemokraattien johdolla harjoitetun elvytyspolitiikan ansiosta Suomen talous on saatu kansainvälistäkin huomiota herättäneeseen voimakkaaseen nousuun.

Investointien liikevaihtoverohuojennusten jatkamiseen liittyy kuitenkin selvästi pitkäjänteisen työllisyys-, suhdanne- ja veropolitiikan kannalta kielteisiä vaikutuksia. Sosialidemokraatit ovat kuitenkin sitä mieltä, ettei tällä kysymyksellä ollut nyt syytä vaarantaa vakaan talouskehityksen edellytyksenä olevaa hallitusyhteistyötä.

Laki metsätalouden veronhuojennuksista

Vuosilta 1979—1983 toimitettavissa verotuksissa metsäntuoton perusteella määrät-

tävää valtion tuloveroa huojennettiin lailla metsätalouden veronhuojennuksista. Laki liittyi yhtenä osana metsätalouden verohuojennuslakeihin, jotka perustuivat hallitusohjelmaan. Tämän lain lisäksi metsäveron huojennuksia toteutettiin laillajnaatilatalouden tuloverolain 12 §:n muuttamisesta ja lailla maatilatalouden tuloverolain ja tappion tasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Yhteensä näillä laeilla kevennettiin metsäverotusta 120—130 milj. markkaa vuodessa, kun otetaan vielä huomioon varallisuusverotuksen keventämisen vaikutukset metsän varallisuusverotukseen.

Lailla metsätalouden veronhuojennuksista veronhuojennus toteutettiin siten, että metsän puhtaasta tuotosta luetaan 50 prosenttia, enintään kuitenkin 9 000 markkaa, ansiotuloksi valtion tuloveroa määrättäessä. Tällöin ansiotuloksia luettava metsäntuoton osa jaetaan puolisolien tuloksi ja siitä saadaan tehdä työtulovähennys ja ylimääräinen työtulovähennys. Jos puoliset niin vaativat, jaetaan tulo- ja varallisuusverolain ansiotulon jakamista koskevien säännösten estämättä edellä tarkoitettu metsän verotettavan puhtaan tuoton osa puolisolien kesken tasan.

Laki maatilatalouden tuloverolain 12 §:n muuttamisesta

Lailla huojennettiin edelleen metsätalouden puhtaaksi tuloksi luettavan hankintatyön arvon verotusta. Omasta metsästä tapahtuneen hankintakaupan yhteydessä tehdyn työn arvo luetaan verotettavaksi tuloksi vain siltä osin, kuin myydyn puutavaran määrä ylittää 150 kuutiometriä.

Laki maatilatalouden tuloverolain ja tappion tasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Metsämaan uudistusalojen taimikoille myönnettiin veronhuojennus, joka on porrastettu maan eri osissa taimikoiden kasvunopeuden mukaan. Veronhuojennus annetaan siltä vuodelta toimitettavassa verotuksessa, jona taimikko on vakiintunut, tai verovelvollisen vaatimuksesta jaksotettuna taimikkoon vakiintumisvuodelta ja yhdeltä tai kahdelta sitä seuraavalta vuodelta toimitettavissa verotuksissa. Huojennus myönnetään myös varallisuusverotuksessa. Samassa yhteydessä pidennettiin metsitetyn metsätalousmaan verovapausaikoja 10 vuodella. Uudistusaloille myönnettävä verohuojennus voidaan myös tappiollisina vuosina ottaa verotuksessa huomioon.

Laki verotuslain muuttamisesta

Lailla muutettiin eräitä ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Kysymys on muiden kuin verovelvollisten itsensä ilmoituksista. Verotodistusta koskevaa verotuslain 80 §:n säännöstä täydennettiin siten, että sanottua todistusta voidaan käyttää nykyistä useampaan tarkoitukseen todistuksena toimitetusta verotuksesta. Verotuslain 84 §:n ns. takaisinosoitusta koskevaa säännöstä muutettiin siten, että takaisinosoitusta voidaan tehdä, vaikka verotus ei ole saanut lainvoimaa. Verotuslain 85 §:n säännöstä, joka koskee kuolinpesään kohdistuvaa veronoinkaisua ja jälkiverotusta, tarkistettiin siten, että se koskee myös maksuunpanon oikaisua. Niitä määräaiko-

ja, joiden kuluessa kuolinpesään kohdistuva veronoikaisu ja maksuunpanon oikaisu voidaan toimittaa verovelvollisen hyväksi pidennettiin samalla nykyisestään.

Valtiovarainvaliokunta ehdotti kuitenkin muutosta hallituksen säännösehdotukseen nähden puutavaran ostajan tietojenantovelvollisuuden osalta. Valiokunta ehdotti säännöstä muutettavaksi siten, että puun ostajien on toimitettava veroviranomaisille luettelo puutavaran hankintamyyjistä ja että metsäntutkimuslaitokselle on toimitettava verokuutiometrin keskimääräisen raha-arvon laskemista varten tarvittavat tiedot.

Laki polttoaineiden valmisteverosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lain nojalla korotettiin väliaikaisesti vuoden 1980 loppuun asti bensiinin, dieselöljyn ja raskaan polttoöljyn valmisteveroa. Näin kertyvät varat siirretään tuontikaupparahastoon. Tuontikaupparahaston varoilla tasataan eräiden maahantuotavien valmiiden öljytuotteiden hinta vastaamaan vallitsevaa kotimaista kuluttajahintatasoa. Sen sijaan valtiovarainvaliokunta katsoi, ettei maahantuotavasta raakaöljystä tule kantaa valmisteveroa. Tuontikaupparahastoon syntyvä vaje voidaan kattaa muutoin valtion ja Neste Oy:n välisin sopimuksin.

Vuoden 1979 neljäs lisämenoarvio

Vuoden 1979 neljännessä lisämenoarviossa hyväksyttiin menoihin lisäystä yhteensä 1 474 milj. markkaa. Suurin yksittäinen menokohde oli öljytuotteiden maailmanmarkkinahintojen jyrkästä noususta aiheutuva 570 milj. markan siirto tuontikaupparahastoon. Muut menoihin hyväksytyt lisäykset aiheutuvat mm. ennakoitua nopeammasta kustannusten noususta, työllisyyden hoidosta, syksyn maataloustuloratkaisusta ja öljytuotteiden varmuusvarastojen lisäämisestä.

Kun veikkausvoittovaroja oli kertynyt ennakoitua enemmän, lisätuotosta hyväksyttiin käytettäväksi 18 milj. markkaa taiteen, urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen vuonna 1979. Loput arvioidusta lisätuotosta eli 34 milj. markasta on tarkoitus käyttää seuraavien viiden vuoden kuluessa taidelaitosten, urheilulaitosten ja nuorisotilojen rakentamisavustuksiin ja -lainoihin.

Maatilatalouden kehittämisrahastoon siirrettiin 20 milj. markkaa.

Postinkulussa esiintyneiden häiriöiden vähentämiseksi ja postinkulun nopeuttamiseksi posti- ja lennätinlaitokseen perustettiin 65 ylimääräistä tointa.

Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukemiseen myönnettävien investointi- ja käynnistysavustusten myöntämisvaltuutta korotettiin yhteensä 40 milj. markalla. Kehitysaluerahasto Oy:lle myönnettiin 33 milj. markan pitkäaikainen halpakorkeinen laina.

Terveyskeskusten ja kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin sekä lasten elatustuen kustannuksiin myönnettäviin valtionosuuksiin hyväksyttiin lisäyksiä.

Enso-Gutzeit Osakeyhtiön uiko- ja kotimaisten lainojen valtiontakaukset

Eduskunta oikeutti valtioneuvoston antamaan Enso-Gutzeit Osakeyhtiön ottamille lainoille valtiontakauksia enintään 400 milj. markan määrään asti. Enso-Gutzeit Osakeyhtiö tytäryhtiöineen tulee suunnitelmiensa mukaan investoimaan vuosina 1979—1982 noin 1 400 milj. markkaa. Merkittävimmät investoinnit ovat Kotkan tehtaiden perikoneiden uusinta, tuotantosunnan muutokset ja hiertämön rakentaminen, höyläämön rakentaminen Norjan sahan yhteyteen, Kotkan impregnointilaitoksen rakentaminen, Kaukopään valkaistujen massojen tuotantokapasiteetin lisäinvestoinnit ja Uimaharjun selluloosatehtaan pesemön ja lajittamon saneeraus ja haihdutuskapasiteetin lisäys. Yhtymätulee uusimaan myös kauppalaivastoaan.

Valiokunta korosti sosialidemokraattien aloitteesta, että mittavien investointiohjelmien toteutumisen yhteydessä on kiinnitettävä vakavaa huomiota alan tasapainoiseen työllisyyskehitykseen. Tämän päämäärän edistämiseksi on tärkeätä, että tuotannon rationalisointia ja kehittämistä koskevaan investointisuunnitteluun ajoissa kytketään myös pitkän aikavälin henkilöstösuunnitelma.

Laki investointivarauslain muuttamisesta

Investointivarausjärjestelmää kehitettiin siten, että se nykyistä paremmin soveltuu turkistarhausyritysten suhdannetasausjärjestelmäksi. Investointivarauslain 9 §:ään lisättiin säännös, jonka mukaan investointivarausta saadaan käyttää tarhaturkiseläinten rehun hankkimisesta aiheutuviin välittömiin menoihin. Investointivaraus saadaan muodostaa viimeistään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Laki eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta

Verovelvollisella, joka valtioneuvoston kanssa tekemänsä sopimuksen nojalla suorittaa valtion tulo- ja menoarvion ulkopuolella tuonnin turvaamiseksi toimivaan tuontikaupparahastoon sopimuksen mukaisen määrän, on oikeus vähentää tämä määrä veronalaisesta tulostaan sopimuskentekovuonna. Määrä on siten vähennyskelpoinen vuodelta 1979 toimitettavassa verotuksessa riippumatta siitä, milloin määrä rahastoon suoritetaan. Laki koskee lähinnä Neste Oy:tä.

Eduskunta hyväksyi lain käsittelyn yhteydessä edustaja Rönnholmin ehdotuksen seuraavan lausuman: »Hyväksyessään lakiehdotuksen eduskunta edellyttää, että mikäli tämän lain soveltaminen johtaa joidenkin kuntien verotulojen selvään vähenemiseen, hallitus selvittää, millä erityistoimenpiteellä näiden kuntien asema voidaan turvata.»

Laki suurilta kana- ja sikatalousyrityksiltä kannettavista markkinointimaksuista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Suurilta kana- ja sikatalousyrityksiltä kannettavista markkinointimaksuista annettua lakia muutettiin siten, että kanatalouden harjoittajilla ei ole velvollisuutta suorittaa kananmunien markkinointimaksua broilereiden tuotantoon myydyistä kananmunista.

Laki valtioneuvoston lainanottovaltuuksista

Hallitus esitti, että eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston vuonna 1980 ottamaan pitkäaikaista lainaa 5 530 miljoonan markan nimellismäärään asti sekä käyttämään lyhytaikaista luottoa harkintansa mukaan. Kun hallituksen esitys laiksi vuoden 1979 veronpalautusten maksamisen lykkäämisestä oli kuitenkin peruutettu ja koska valtiovarainvaliokunta oli lisännyt eräitä vuoden 1980 tulo- ja menoarvioin menoeriä, oli tulo- ja menoarvion tasapainoittamiseksi tarpeen lisätä valtion lainanottovaltuuksia 1 600 miljoonaa markkaa ehdotettua enemmän. Näin ollen valtioneuvosto oikeutettiin vuonna 1980 ottamaan valtioneuvoston tarkemmin määräämillä ehdoilla 7 130 miljoonan markan nimellismäärään asti pitkäaikaista lainaa sekä käyttämään lyhytaikaista luottoa harkintansa mukaan.

Laki Pohjolan Voima Oy:lle annettavista valtiontakauksista Kemijoen rakentamisesta aiheutuneiden kalastusvahinkojen korvausten takaisinmaksamisesta

Eduskunta oikeutti valtioneuvoston antamaan Pohjolan Voima Oy:lle valtiontakauksia enintään 40 milj. markan määrään asti ja sen takaisinmaksuvelvollisuuden täyttämiseksi, mikä Kemijoen rakentamisesta kalastusvahinkoja kärsineille voi syntyä yhtiön maksettua korvaukset vapaaehtoisesti vesioikeuden lainvoimaa vaille olevan päätöksen mukaisena. Korvausten maksaminen ja takaukset koskevat vain yksityisiä korvauksensaajia.

Laki Kemijoen Osakeyhtiön lainojen valtiontakauksista

Valtioneuvosto oikeutettiin antamaan valtiontakauksia Kemijoki Oy:n yhteensä 17,5 milj. markkaan nousevien lainojen vakuudeksi. Tämä johtui siitä, että Kemijoen rakentamisesta aiheutuneiden kalastusvahinkojen korvaamisesta käydyissä neuvotteluissa oli päädytty ratkaisuun, jonka mukaan Pohjolan Voima Oy suorittaa vapaaehtoisesti korvaukset yksityisille korvauksensaajille. Tämän ratkaisun osana on, että Kemijoki Oy antaa korvauksen maksamista varten Pohjolan Voima Oy:lle lainan, jonka määrä on puolet korvaussummasta.

Vuoden 1980 tulo- ja menoarvio

Vuoden 1980 tulo- ja menoarvion loppusumma on 48,7 miljardia markkaa. Budjetin päätavoitteena on työttömyyden vähentäminen, mikä edellyttää yritysten kansainvälisen kilpailukyvyn turvaamista muun muassa inflaatiovauhtia rajoittamalla ja investointeja tukemalla. Budjetin veropolitiikassa pyritään erityisesti hillitsemään työvoimakustannusten ja investointien hintojen nousua ja luomaan edellytykset maltilliselle tuloratkaisulle sekä myös tukemaan kuluttajien ostovoiman myönteistä kehitystä.

Menoarvion keskeisiä kohteita, joihin hyväksyttiin huomattavia määrärahan lisäyksiä ovat muun muassa työllisyyden hoito, energiapolitiikka, tutkimustyö ja tuotekehittelytoiminta sekä viennin edistäminen.

Sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän aloitteisiin ja ehdotuksiin perustuen tulo-

ja menoarvioon hyväksyttiin eräitä merkittäviä lisäyksiä. Kehitysyhteistyömäärärahoja lisättiin 25 milj. markalla. Valtionosuutta kuntien oikeusaputoimintaan lisättiin. Opiskelija-asuntojen omapääomaosuuteen otettiin määräraha. Lukiolaisten opintorahan perusosaa korotettiin.

Peruskoulun käyttökustannuksiin lisättiin valtionosuutta 10 milj. markkaa, jolla voidaan pienentää opetusryhmien kokoa. Kirjallisuuden ostotukikokeiluun otettiin määräraha. Opintokeskusta ylläpitävien järjestöjen sivistystyöhön tarkoitettua valtionapua korotettiin. Valtionapua kotitalousneuvontajärjestöjen palkkausmenoihin samoin kuin kuluttajaneuvonnan järjestämiseen lisättiin. Työväentalojen korjausmäärärahoja korotettiin.

Valtionavustusta kunnille lastenkotien käyttökustannuksiin lisättiin samoin kuin valtionapua lasten ja nuorison avohuollon järjestämistoimintaan. Ammattiyhdistysliikkeen työsuojelukoulutuksen valtionapua korotettiin. Vammaisten lomatoiminnan järjestämiseen myönnettiin määräraha ja rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan tehostamista koskevaan kokeilutoimintaan lisättiin määrärahoja 10 milj. markasta 12 milj. markkaan.

V PANKKIVALIOKUNTA

Laki maksujen pennimäärien pyöristämisestä

Suoritettaessa Suomen rahan määräisiä maksuja pennimäärät pyöristetään lähimpään viidellä jaolliseen määrään 1. 4. 1980 lähtien. Penni jää siten edelleen raha- ja laskentayksiköksi. Pyöristyssäännön vaikutus tulee esiin maksuja suoritettaessa. Tällöin pennimäärät pääsääntöisesti pyöristetään. Osapuolet niin halutessaan voivat kuitenkin sopia keskenään, että maksut tapahtuvat edelleen pennin tarkkuudella. Samoin voidaan käyttää pyöristämättömiä pennimääriä, kun maksu tapahtuu tilisiirtona.

Lait liikepankkilain, kiinnitysluottopankkilain, säästöpankkilain 12 §:n ja osuuspankkilain 10§:n muuttamisesta

Lainmuutokset aiheutuvat uuden osakeyhtiölain tullessa voimaan vuoden 1980 alusta. Tarkoituksena oli saattaa osakeyhtiömuotoisia pankkeja koskevien erityislakien yhteisoikeudelliset säännökset samansisältöisiksi uuden osakeyhtiölain kanssa tai, milloin se on liikepankkien ja kiinnitysluottopankkien luonteen takia epätarkoituksenmukaista tai mahdotonta, sisällyttää liikepankkilakiin ja kiinnitysluottopankkilakiin, niitä koskevat erityissäännökset säännösrivistöjen ja tulkintavaikkeuksien välttämiseksi. Liikepankkilakiin ja kiinnitysluottopankkilakiin tehtiin lähinnä vain ne muutokset, jotka olivat välttämättömiä osakeyhtiölainsäädännön kokonaisuudistuksen johdosta. Lisäksi säädettiin pysyviksi vuoden 1979 loppuun voimassa olevat säännökset, joiden mukaan valtioneuvostolla on oikeus antaa liikepankille ja kiinnitysluottopankille erityisestä syystä saatavien turvaamiseksi lupa väliaikaisesti omistaa osakkeita tai osuuksia pankkitoimintaan kuulumattomia elinkeinoja harjoittavissa yhtiöissä.

Pankkitoiminnan konsernisäännös säädettiin erilaiseksi kuin osakeyhtiölaissa. Pankin konserniin luetaan ne tytäryhtiöt, joita käytetään pankin rahoitustehtäviin ja muihin pankkitoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Liikepankeissa säilytettiin pakollisena toimielimenä hallintoneuvosto. Sen valitsemistapa poikkeaa osakeyhtiölaissa säädetyistä sääntöistä, että yhtiökokous valitsee aina hallintoneuvoston eikä yhtiöjärjestyksessä voida määrätä tästä toisin. Liikepankin ja kiinnitysluottopankin osakepääoman vähimmäismääräksi säädettiin 5 miljoonaa markkaa.

Lakivaliokunnan antaessa lausuntoa pankkivaliokunnalle pankkilain muuttamisesta, lakivaliokunnan vasemmistopuolueiden edustajat liittivät lausuntoon eriävän mielipiteen. Eriävässä mielipiteessä todettiin, että osakeyhtiölain konsernimäärittelyt on liikepankkilain, kiinnitysluottopankkilain ja luotto-osakeyhtiölain osalta muokattu kokonaisuudessaan uudelleen. Pankkien ulkomaiset tytäryhtiöt on jätetty konsernisäännösten ulkopuolella ja samoin on konserniajattelulle vierailta perusteilla konsernisäännösten sovellutusala supistettu myös pankkien kotimaisten tytäryhtiöiden osalta. Edelleen eriävässä mielipiteessä tuotiin esille, että liikepankin ja kiinnitysluottopankin hallintoneuvoston valinnassa on poikettu osakeyhtiölaissa omaksutusta tärkeästä periaatteesta. Kun osakeyhtiölain nojalla yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että joku tai jotkut hallintoneuvoston jäsenistä, kuitenkin vähemmän kuin puolet, asetetaan muussa järjestyksessä, niin tällaista mahdollisuutta ei ole liikepankin ja kiinnitysluottopankin hallintoneuvoston valinnassa. Liikepankkien ja kiinnitysluottopankkien henkilöstö joutuu näin ollen muiden osakeyhtiöiden henkilöstöön nähden perusteettomasti varsin eriarvoiseen asemaan. On kohtuutonta, että tämäkin vähäinen pyrkimys edistää yritysdemokratiaa osakeyhtiöissä on liikepankkien ja kiinnitysluottopankkien osalta jo laissa suljettu pois. Eriävässä mielipiteessä todettiin vielä, että on pidettävä tarpeellisena, että pankkien hallinnon demokratisointia koskevat toimenpiteet tulisi pikaisesti selvittää ottaen huomioon pohjoismaiden ja muiden länsi-Euroopan maiden liikepankkitoiminnasta saadut kokemukset.

Laki luotto-osakeyhtiölain muuttamisesta

Osakeyhtiömuotoisia luotto-osakeyhtiöitä koskevaan luotto-osakeyhtiölakiin sisällytettiin säännökset, jotka estävät säännösristiriitojen ja tulkintavaikeuksien syntyminen luotto-osakeyhtiölain ja uuden osakeyhtiölain välillä ja jotka luotto-osakeyhtiölain toiminnan erityisluonteen vuoksi ovat välttämättömiä.

Osakeyhtiölain konsernisäännöksiä sovelletaan myös luotto-osakeyhtiöihin, kuitenkin siten, että luotto-osakeyhtiöiden julkinen valvonta ja niiden erityisluonne otetaan huomioon. Rahanlainaajavakuuksia koskevat uudet osakeyhtiölain säännökset eivät sovellu luotto-osakeyhtiöihin, joten niiden osalta sisällytettiin erityissäännökset luotto-osakeyhtiölakiin. Luotto-osakeyhtiön osakepääoman vähimmäismäärä korotettiin 5 miljoonaa markaksi. Luotto-osakeyhtiöillä on oikeus osake- ja osuussijoituksia rajoittavien luotto-osakeyhtiölain säännösten estämättä hankkia väliaikaisesti omistukseensa osakkeita tai osuuksia. Luotto-osakeyhtiöitä koskevat viranomaisen toimet keskitettiin valtiovarainministeriölle ja sen alaiselle pankkitarkastusvirastolle.

Kansanterveyslakiin tehdyn muutoksen perusteella merimiehet tulevat työterveyshuollon piiriin ja voivat saada terveyskeskuspalveluja satamakaupungistaan riippumatta varsinaisesta asuinpaikastaan. Lainmuutoksen mukaan asetuksella erikseen määrättävien satamakaupunkien velvollisuutena on huolehtia kansanterveystyön toimitasuunnitelmien rajoissa merimiesten terveydenhuollosta heidän kotipaikastaan riippumatta. Lainmuutoksen mukaan muutkin kuin kunnan alueella sijaitsevien varustamoiden palveluksessa olevat merimiehet saavat heitä varten työnantajan järjestettäväksi määrättäviä työterveyspalveluja.

Laki arpajaislain 3§:n muuttamisesta

Arpajaislakia muutettiin siten, että raha-automaattien nykyinen lupajärjestelmä voidaan muuttaa ilmoittarnismenettelyksi. Vastaava muutos on toteutettu jo niiden ajanvieteautomaattien osalta, joita Raha-automaattiyhdistys asettaa maksua vastaan käytettäväksi.

Arpajaislakia muutettiin siten, että raha-automaattien nykyinen lupajärjestelmä voidaan muuttaa ilmoittarnismenettelyksi. Vastaava muutos on toteutettu jo niiden ajanvieteautomaattien osalta, joita Raha-automaattiyhdistys asettaa maksua vastaan käytettäväksi.

Talousvaliokunnan mietintö Oy Alko Abn hallintoneuvoston kertomuksen johdosta alkoholiolojen kehityksestä vuonna 1978

119

työn merkitystä. Työpaikkojen hoitoonohjausjärjestelmän kehittämisellä on tärkeä sija. Vaikka alkoholipolitiikassamme on viime vuosina ollut havaittavissa aikaisempaa suotuisampaa kehitystä, hallituksen olisi tarkasti seurattava tilannetta. Hallituksen tulisi ratkaista, miten alkoholin käytön aleneva kehityslinja voidaan turvata ja edellyttääkö tämä muun muassa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä. Valiokunta näki tärkeäksi jatkaa alkoholiliikkeiden sulkemista lauantaisin. Pitempiaikaisten kokemusten perusteella voitaisiin harkita, olisiko tämä lauantaissulkeminen muutettavissa pysyväksi.

Laki kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Voimassa olleen kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n nojalla terveyskeskusten avosairaanhoidon olisi tullut maksuttomaksi vuoden 1980 alusta lukien muun muassa lääkärin tutkimuksen ja hoidon osalta. Lakiin hyväksytyn muutoksen perusteella lääkärin antamasta sairaanhoidosta terveyskeskuksen vastaanotolla peritään kuitenkin maksuja vielä vuoden 1980 aikana.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä lähti lainmuutoksen käsittelyn yhteydessä siitä, että terveyskeskusten käyntimaksuja voidaan periä vielä vuonna 1980, mikäli kaikki hallituspuolueet ovat asiasta yksimielisiä. Lainmuutoksen hyväksymiselle asetettiin edellytykseksi myös se, että terveyskeskusten perustamiskustannusten valtionosuuksia voidaan lisätä 30 miljoonaa markkaa jo vuoden 1980 ensimmäisessä lisämenoarviossa. Hallituksen taholta ilmoitettiin, että näin tullaan menettelemään.

Eläintautilaki

Lailla uudistettiin eläintautien vastustamista koskevat säännökset nykyoloja vastaaviksi. Laissa kiinnitetään aikaisempaa enemmän huomiota niihin toimenpiteisiin, **jotka ovat tarpeen eläintautien ennaltaehkäisemiseksi. Lisäksi pyritään entistä paremmin turvaamaan eläimen omistajan taloudellinen asema siinä tapauksessa, että yleisen edun vuoksi joudutaan eläintaudin vastustamiseksi määräämään omaisuutta hävitettäväksi tai muutoin elinkeinon harjoittamista haittaavasti puuttumaan eläinten pitoon.**

Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta ja laki kuntien yleisistä rahoitusavustuksista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Lailla yhdenmukaistettiin kunnan tai kaupungineläinlääkärin viran ylläpitämisestä suoritettavan valtionosuuden kantokykyluokan mukaan määräytyvä valtionosuusprosentti kansanterveystyön järjestelmän kanssa. Valtionosuutta suoritetaan 39—70 prosenttia kunnan kantokykyluokan mukaan.

Eläinlääkärin tekemästä matkasta suoritettava matkakustannusten korvaus muutettiin harkinnanvaraisesta valtionavusta lakisääteiseksi. Valtionosuutta maksetaan kunnalle, joka kuuluu kantokykyluokkaan 1 tai 2 ja siihen kunnan eläimen haltijalle suoritettavaan matkakustannusten osaan, joka ylittää valtioneuvoston erikseen vahvistaman määrän.

Talousvaliokunnan mielestä tulevaisuudessa on harkittava, millä edellytyksillä oikeus eläinlääkäriin matkakustannusten korvausten valtionosuuteen olisi ulotettavissa kaikkiin kuntiin. Valtionosuuteen oikeuttavien matkojen omavastuuosuutta ei saisi valiokunnan mielestä määrätä nykyistä huomattavasti korkeammaksi. Lisäksi olisi ryhdyttävä mahdollisuuksien mukaan toimenpiteisiin valtionosuusjärjestelmän yhtenäistämiseksi siten, että eläinlääkintähuoltolain mukaiset valtionosuudet käyttö-kustannuksiin määräytyisivät yhtenäisesti kansanterveyslain kanssa.

Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain 27 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain 27 §:ää muutettiin väliaikaisesti siten, että vähintään 0.3 prosenttia tupakkavalmisteveron arvioidusta vuotuisesta tuotosta käytetään tupakoinnin ehkäisytyöhön vuonna 1980. Tulo- ja menoarvioon on tarkoitukseen varattu 3.3 milj. markan määräraha.

Talousvaliokunta kuitenkin edellytti, että vuoden 1981 tulo- ja menoarvioon varataan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain mukaisesti vähintään 0.5 prosenttia tupakkavalmisteveron arvioidusta vuotuisesta tuotosta.

Laki kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Kansanterveyslain voimaannpanosta annetun lain 3 §:n säännöstä muutettiin siten, että mahdollisuus erikoismaksuluokkakoikeuden käyttämiseen on olemassa myös vuoden 1980 aikana. Talousvaliokunta edellytti mietinnössään, että parhaillaan erikoismaksuluokkakoikeuden käyttöä ja sairaalalääkärien palkkausta koskeva sosiaali- ja terveysministeriön asettaman lääkäripalkkarakennetyöryhmän työ saadaan päätökseen määräaikaan eli maaliskuun 1980 loppuun mennessä. Tämän jälkeen tulee pikaisesti ratkaista erikoismaksuluokan käyttö kokonaisuudessaan sairaalalaitoksen piirissä.

VII LAKI-JA TALOUSVALIOKUNTA

Laki kirkkolain muuttamisesta

Suomen evankelisluterilaisen kirkon vuoden 1977 kirkolliskokous on syysistunnonaan hyväksynyt kirkkolakiin muutokset, jotka koskevat lasten oikeutta päästä ehtoolliselle, seurakunnan jäsenen valitusoikeutta seurakunnan hallintoelinten päätöksistä, piispan tarkastusta koskevien säännösten tarkistamista sekä tuomiokapitulien notaarien kelpoisuusehtojen määrittelemistä. Eduskunta hyväksyi nyt kirkkolakiin kyseiset muutokset.

Merkityksellisin kirkkolakiin tehdyistä muutoksista oli se, joka koskee lasten oikeutta päästä Herran ehtoolliselle. Voimassaolevan kirkkolain 49 §:n mukaan saa ehtoolliselle osallistua jokainen konfirmoitu kirkon jäsen kun tuntee sitä tarvitsevansa. Jos joku muu kirkon jäsen, joka on sairaana tai erityisessä hätätilassa ilmoittaa kaipaavansa ehtoollista ja hän käsittää sen arvon, on hänellä oikeus saada ehtoollinen. Kirkkolain 49 §:ää muutettiin nyt siten, että kastettu lapsi, jolle on opetettu ehtoollisen merkitystä, saa osallistua Herran ehtoolliseen yhdessä vanhempiansa tai muun hänen kristillisestä kasvatuksestaan huolehtivan konfirmoidun kirkon jäsenen kanssa. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan aivan pieniä lapsia ei voida päästää ehtoolliselle. Riittävät tiedolliset valmiudet on yleensä mahdollista saavuttaa lähellä kouluikää, joten useimmissa tapauksissa voidaan 5—7 vuoden ikää pitää alarajana.

Laki ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Kuluvan vuoden helmikuussa pidetyn ortodoksisen kirkkokunnan ylimääräisessä kirkolliskokouksessa tehdyn päätöksen mukaisesti eduskunta hyväksyi ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin muutoksen, joka mahdollistaa kolmannen hiippakunnan perustamisen. Uuden hiippakunnan keskuspaikka sijoitetaan Ouluun.

Koiraverolaki

Koiraverolaki korvaa vuodelta 1894 peräisin olevan asetuksen koiraveroa koskevat säännökset. Koiraveron suuruuden vahvistaa kunnanvaltuusto laissa säädettyjen enimmäis- ja vähimmäismäärien puitteissa. Lakiin sisältyy myös nykyistä yksityis-

kohtaisemmat säännökset veron perusteista, verovapaudesta, verotusmenettelystä ja verotuksen valvonnasta.

Laki- ja talousvaliokunta ehdotti sosiaalihallituksen esitykseen nähden eräitä muutoksia. Valiokunnan sosialidemokraattisten jäsenten esityksestä valiokunta katsoi, että lakiehdotuksen mukaista koiraveron vähimmäismäärää 15 markkaa on pidettävä liian alhaisena, mutta ennen kaikkea ehdotettu enimmäismäärä 150 markkaa on varsin korkea nykyiseen enimmäismäärään verrattuna. Nykyinen enimmäismäärään on maalaiskunnassa 30 markkaa ja kaupungissa 60 markkaa. Laki- ja talousvaliokunta päätyi ehdottamaan koiraveron alimmaksi määräksi 30 markkaa ja ylimmäksi määräksi 100 markkaa, jotka muodostuivat myös eduskunnan kannaksi. Hallituksen esityksestä poiketen valiokunta ehdotti myös, ettei koiraveroa suoriteta koirasta, joka verovuoden päättyessä on viittä kuukautta nuorempi. Hallitus ehdotti rajaksi neljää kuukautta. Verovapaisiin koiriin lisättiin myös sellaiset jäljestämiskoirat, jotka ovat käytettävissä etsittäessä lähinnä moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa loukkaantuneita hirvieläimiä.

Laki- ja talousvaliokunnassa käytiin myös varsin paljon keskustelua koirakurista. Valiokunta päätyi kuitenkin siihen, että metsästyslain ja kuntien järjestyssääntöjen säännökset ja määräykset koirakurista ovat riittävät, joskin kuntien olisi kiinnitettävä aikaisempaa enemmän huomiota koiran kiinnipitämiseen liittyviin kysymyksiin.

Koiraverolain 16 §:n mukaan kunnanhallitus voi tehdystä hakemuksesta erityisistä syistä myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen koiraverosta. Tämä antaa mahdollisuuden verovapaus mm. omistajan veronmaksukyvyyn heikkouden, sairauden tai muun hänen sosiaalisiin oloihin liittyvän seikan perusteella.

Laki kuntien kantokykyluokituksen toimittamisesta vuodeksi 1980

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä vaati jo kevästä 1979 lähtien hallitusta **antamaan lakiesityksen kantokykyluokituksen jäädyttämiseksi vuonna 1980**. Vaatimuksen perusteena oli se, että vuoden 1977 lopulla kantokykyluokituslakiin hyväksytyt muutokset, joita oli sovellettu vuosien 1978 ja 1979 luokituksissa, olivat osoittautuneet kuntien kannalta epäedullisiksi. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän taholtaan suhtauduttiin jo tuolloin kantokykyluokituslakiin tehtyihin muutoksiin varauksellisesti siitä syystä, ettei riittäviä koelaskelmia ollut käytettävissä eikä eduskunnalla ollut riittävästi aikaa asian tärkeyden huomioon ottaen paneutua lainmuutosten käsittelyyn. Sisäministeri Johannes Koikkalainen toi kesäkuussa 1979 hallituksen iltakouluun käsiteltäväksi lakiesityksen kuntien kantokykyluokituksen jäädyttämisestä. Keskustapuolueen ministerit asettuivat tällöin kuitenkin vastustamaan lakiesityksen antamista.

Kantokykyluokituksen jäädyttämisasia ei hautautunut kesän aikana, sillä **sosialidemokraatit tekivät sen puolesta työtä**. Kun tilastokeskus sai elokuussa valmiiksi **alustavat laskelmat vuoden 1980 kantokykyluokista, lopulta myös keskustapuolue asettui kantokykyluokituksen jäädyttämisen kannalle**. Eduskunta käsitteli lakiesityksen nopeassa tahdissa.

Ellei kuntien kantokykyluokkia olisi poikkeuslain avulla vahvistettu vuodeksi 1980 samoiksi kuin vuoden 1979 kantokykyluokat, peräti 130 kunnassa kantokykyluokka

olisi ollut nousemassa vuoteen 1979 verrattuna. Sen sijaan kantokykyluokka olisi alentunut ainoastaan 20 kunnassa. Tämän seurauksena kuntien valtionavut olisivat vähentyneet ainakin 100 miljoonaa markkaa.

Laki kunnallisen virkaehtosopimuslain ja kunnallisesta työehtosopimuksesta annetun lain muuttamisesta

Lailla tehtiin mahdolliseksi kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvalan siirtäminen kunnanhallitukselle tai liittohallitukselle taikka lautakunnalle kunnallisella virka- tai työehtosopimuksella harkinnanvaraisesti jätettyjen määräysten soveltamisessa. Samalla poistettiin määräenemmistövaatimus kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päättäessä tällaisten määräysten soveltamisesta.

Laki yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta

Lain nojalla voidaan myöntää avustusta yhdyskuntien vedenhankintaan, viemärointia ja jätevesien käsittelyä sekä sen yhteydessä syntyvän lietteen hyötykäyttöä palvelevia toimenpiteitä varten. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on muun muassa, että vesihuoltohankkeen toteuttamista on taloudellisista, terveydellisistä, sosiaalisista tai muista niihin verrattavista syistä pidettävä tarpeellisena. Niinikään edellytetään, että vesihuoltohankkeen toteuttamisen edistämistä on, ottamalla erityisesti huomioon maan alueellisesti tasapainoiseen kehittämiseen liittyvät sekä työllisyysnäkökohdat pidettävä tarkoituksenmukaisena. Talousvaliokunta kuitenkin totesi mietinnössään, ettei työllisyysnäkökohtia ole pidettävä ehdottomana avustusten edellytyksenä. Avustusta voidaan myöntää enintään 30 prosenttia hankkeen kustannuksista.

Laki kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Aikanaan vanhan kunta- tai kuntainliittokohtaisen eläkejärjestelmän alaisiksi jääneille kunnallisille viranhaltijoille ja työntekijöille varattiin vielä kerran mahdollisuus siirtää kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain mukaisen eläketurvan alaiseksi.

Laki eräistä vesitilusjärjestelyistä

Historiallisista syistä ovat jako-olot Mikkelin läänin alueella samoin kuin eräissä osissa Kymen, Kuopion, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänin vesialueiden ja vesijättöjen osalta olleet erittäin sekavat. Kylän tilojen maatilusten kohdalla sijaitsevat vesialueet ja vesijätöt ovat kuuluneet yleisesti kokonaan muille kylille ja yksinäistöiloille. Koska asiantilan korjaaminen voimassa olevan jakolain mukaisilla uusjaoilla olisi ollut erittäin hankalaa ja aikaavievää eikä jakolaissa muutoinkaan ole edellytetty tämänlaatuisten tilusjärjestelyjen suorittamista, annettiin erillinen laki kyseisiä vesitilusjärjestelyjä varten.

Laki kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Kunnat on nykyisin jaettu elinkustannuksissa esiintyvien erojen perusteella kol-

meen kalleusluokkaan. Tätä luokitusta käyttäen on porrastettu valtion ja kuntien maksamat palkat, huomattava osa yksityisen sektorin maksamista palkoista, kansaneläkkeiden tukiosat sekä eräät muut sosiaaliset tulonsiirrot.

Hallitus esitti, että nykyisen järjestelmän voimassaoloa jatkettaisiin vielä kolmella vuodella, koska taloudellinen tilanne ei salli siirtymistä kahteen kalleusluokkaan perustuvaan järjestelmään vuoden 1980 alusta lukien.

Laki- ja talousvaliokunta ehdotti kuitenkin mietinnössään, että koska eduskunta on aikaisemmin edellyttänyt siirryttäväksi kahteen kalleusluokkaan, nykyisen järjestelmän voimassaolon jatkamista voidaan puoltaa vain yhdellä vuodella. Myös eduskunta asettui lopulta eri vaiheiden jälkeen samalle kannalle, joten nykyisen kalleusluokitusjärjestelmän voimassaoloa jatkettaisiin yhdellä vuodella. Lisäksi hallitus antoi eduskunnalle lakiesityksen (HE n:o 176/1979), jonka mukaan kansaneläke-etuudet ryhdytään suorittamaan 1. 7. 1980 lähtien toisen kalleusryhmän mukaan nykyisten kolmen kuntaryhmän mukaisesti.

Laki kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain sekä eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain muuttamisesta

Laeilla poistettiin säännökset asianomaisista laeista, jotka koskivat kuntien ja kuntainliittojen velvollisuutta vakuuttaa sellaisen laitoksen rakennukset ja irtaimisto, jonka perustamiskustannuksiin saadaan valtionosuutta. Näin ollen kuntien ja kuntainliittojen omaan harkintaan jäi, milloin niiden valtionosuutta saavat laitokset pidetään vakuutettuina.

Laki kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain muuttamisesta

Lailla yksinkertaistettiin vuoden 1980 alusta voimaan tulevan kunnalle suoritettavasta katumaksusta annetun lain valtionosuusjärjestelmää niin, että kunnalle katujen kunnossapitokustannuksiin suoritettavaan valtionosuuteen sovelletaan samaa laskentajärjestelmää kuin katumaksua määrittäessä. Laki- ja talousvaliokunta kuitenkin edellytti sosialidemokraattien esityksestä, että hallitus seuraa valtionosuuksien jakautumista eri kuntien kesken ja erityisesti tarkkailee valtionosuuksien suhdetta katumaksun perusteena oleviin keskimääräisiin kunnossapitokustannuksiin eri kunnissa, huomioon ottaen myös tiestön erilaisen rakenteen. Mikäli valtionosuuksien jakautumisessa ilmenee eri kuntien kesken epäoikeudenmukaisuutta, valiokunta edellytti hallituksen saattavan tämän eduskunnan tietoon ja tarvittaessa tekevän esityksiä asiailan korjaamiseksi.

Vili SIVISTYSVALIOKUNTA

Laki valtion lakkautetun oppikoulun henkilökunnan aseman järjestämisestä eräissä tapauksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan hyväksymän lainmuutoksen perusteella valtion oppikoulun peruspalkkainen opettaja, joka on siirretty koulunuudistuksen yhteydessä kunnallisen lukion toimeen, voidaan toimen lakattua siirtää peruskoulun virkaan tai lukion toimeen ilman hakemusmenettelyä.

Laki opintotukilain 6 ja 7 § n muuttamisesta

Opisto- ja korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneiden työttömien työnhakijoiden määrä on viime vuosien aikana kasvanut nopeasti niin, että vuoden 1978 lopussa oli tutkinnon suorittaneiden työttömien työnhakijoiden määrä noin 7 500 henkilöä. Tästä joukosta oli suuri osa äskettäin valmistuneita henkilöitä, joilla on huolehditavanaan mm. opintolainojen korko- ja lyhennysmaksuja.

Tämän perusteella eduskunta hyväksyi opintotukilakiin muutoksen, jonka perusteella työttömyyden aiheuttamia vaikeuksia lievitetään siten, että valtio maksaa eräissä tapauksissa työttömän valmistuneen opintolainan saajan erääntyneet lainakorot. Korkeavastuun maksamisen perusteet vahvistaa valtioneuvosto. Tarkoituksena on, että avustukseen oikeutettuja olisivat eräpäivään mennessä vähintään kolmen kuukauden ajan yhtäjaksoisesti työttömänä olleet lainansaajat, joiden omat tai perheen tulot tai omaisuus eivät ylitä vahvistettuja rajoja. Työttömiin rinnastetaan myös työllisyyskursseilla opiskelevat henkilöt.

Opintotukilakia muutettiin tässä yhteydessä myös siten, että takausvastuusaatavien perinnässä nyt käytännössä oleva 12 prosentin vuotuinen korko VOISI olla takausvastuusuorituksen tapahtuessa opintolainoista perittävien enimmäiskoron suuruisen, jos lainansaaja on ollut maksukyvytön työttömyyden, sairauden, asevelvollisuuden suorittamisen tai muun näihin rinnastettavan syyn johdosta. Muutoksen tarkoituksena on rajata 12 prosentin perimiskorko koskemaan lähinnä velallisia, joiden opintolainat valtio on joutunut maksamaan lainansaajan huolimattomuuden ja maksuhaluttomuuden takia. Valiokunnan sosialidemokraattisten jäsenten toimesta kyseiseen säännökseen lisättiin vielä selvyiden vuoksi yhtenä perusteena lainansaajan raskaudesta ja synnytyksestä johtuva maksukyvyttömyys.

Liikuntalaki

Maamme liikuntakulttuurin valtionavustusjärjestelmä järjestettiin säätämällä siitä erityisellä liikuntalailla. Liikuntatoiminnalla tarkoitetaan vapaata kansalaistoimintaa liikuntakulttuurin alueella. Yleisten edellytysten luominen liikuntatoiminnalle on ensisijaisesti valtion ja kuntien tehtävänä, kun taas liikuntatoimen järjestämisestä vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt. Liikunnan edellytysten luomiseksi ja peruspalvelujen tarjoamiseksi tasapuolisesti kaikille kansalaisille liikuntatoiminnan tukemiseksi myönnetään valtion varoista valtionosuutta ja -avustusta sekä lainaa kunnille, kuntainliitoille ja muille yhteisöille ja säätiöille sekä valtakunnallisille liikuntajärjestöille. Valtionavustusta myönnetään myös liikuntatieteelliseen suunnittelu- ja tutkimustyöhön sekä toimintaan ja muihinkin liikuntatoimintaa edistäviin tarkoituksiin. Liikuntatoimen edistämiseksi myönnettävää valtion tukea jaettaessa on otettava erityisesti huomioon kysymyksessä olevan toiminnan laatu, laajuus ja yhteiskunnallinen merkitys.

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain sen asukasta kohti laskettavan markkamäärän, jonka ylittäviä menoja ei voida ottaa huomioon kunnalle suoritettavaa valtionosuutta myönnettäessä. Liikuntalakikomitea katsoi vuonna 1976 valmistuneessa mietinnössään, ettei kysymyksessä olevaa enimmäismäärää saisi vahvistaa 10 markkaa pienemmäksi. Vuodelle 1980 täksi määräksi vahvistettiin kuitenkin 3 markkaa asukasta kohden. Sen vuoksi sivistysvaliokunta piti välttämättömänä, että kyseistä enimmäismäärää korotetaan liikuntalain tultua voimaan ja että se mahdollisimman pian nostetaan liikuntalakikomitean määrittelemälle tasolle.

Laki kansanopistojen valtionavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Kansanopistojen valtionavusta annettua lakia muutettiin siten, että laissa tarkoitettua vähävaraisten opiskelijoiden apurahaa maksetaan 1. 7. 1980 lukien vain niille opiskelijoille, joiden opiskelu kestää alle neljä kuukautta, mutta kuitenkin vähintään neljä viikkoa.

Laki opintotukilain muuttamisesta

Opintorahan perusosaa korotettiin ammatillisessa koulutuksessa 1 200 markasta 1 300 markkaan ja korkeakouluasteella 850 markasta 900 markkaan. Myös kansanopistojen vähintään neljä kuukautta kestävien opintolinjojen opiskelijat saatettiin opintorahan osalta opintotukilain piiriin. Tuen hakijan muutoksenhakuoikeutta laajennettiin ja valtion varoista luottolaitokselle suoritetun opintolainan takaisinperintämahdollisuuksia tehostettiin eräiltä osin.

Sivistysvaliokunta edellytti mietinnössään, että opintotukijärjestelmää olisi kehitettävä edelleen laatimalla kehittämistoimenpiteistä kokonaisvaltainen suunnitelma, joka ottaa tasapuolisesti huomioon eri koulutusasteella opiskelevien henkilöiden erilaiset tarpeet. Tällainen tavoiteohjelma tulisi käytettävissä olevien voimavarojen rajallisuus huomioon ottaen suunnitella riittävän pitkälle aikavälille pyrkien muun muassa siihen, että opiskelijoiden kohtuuton velkaantuminen voidaan estää ja hallita lisäämällä tarpeen mukaan opintorahamuotoista tukea sekä kehittämällä välillisiä opintotukimuotoja.

Laki ammatillisen kirjeopiskelun ja opetuksen valtionavusta

Lailla luotiin ammatillista kirjeopiskelua ja -opetusta koskeva valtionapujärjestelmä, jota ryhdytään soveltamaan 1. 9. 1980 lähtien. Ammatillisella kirjeopiskelulla tarkoitetaan ammattitaidon hankkimiseen, ylläpitämiseen ja parantamiseen, ammattialalla erikoistumiseen tai ammattitutkinnon suorittamiseen tähtävää opiskelua, joka tapahtuu kirjeitse. Valtionavun suuruus on 80 prosenttia hyväksyttävästi suoritettuja kurssin osia vastaavista kohtuullisiksi katsottavista kurssimaksuista. Valtionapu maksetaan kirjeopistolle, mutta sen saa käyttää vain opiskelijoiden kurssimaksuihin.

Valiokunta edellytti mietinnössään, että myös yleissivistävä kirjeopiskelu olisi saatava valtionavun piiriin.

Laki taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen viisivuotisten apurahojen lukumäärää nostettiin yhdeksästä yhdeksäentoista ja kolmivuotisten apurahojen lukumäärä 23:sta 33:een. Vuoden 1980 alusta voidaan näin ollen jakaa yhteensä 104 yksivuotista, 33 kolmivuotista ja yhdeksäntoista viisi vuotista valtion taiteilija-apurahaa.

Sivistysvaliokunta katsoi mietinnössään, että taiteilijoiden työskentelyedellytyksiä ja sosiaalista turvallisuutta kehitetään edelleen paitsi apurahajärjestelmää koskevien toimenpiteiden avulla, luomalla taiteilijavirkajärjestelmä siitä jo olemassa olevien selvitysten ja taiteen keskustoimikunnan tekemän ehdotuksen pohjalta pyrkien siihen, että taiteilijavirkajärjestelmä saatetaan voimaan vuoden 1981 aikana.

Laki poikkeusmenettelystä vuoden 1977 kansa- ja peruskoulun valtionavustusten suorittamisesta

Lailla muutettiin vuoteen 1977 kohdistuvien, maksamatta olevien kansa- ja peruskoulun valtionapujen suoritustapaa. Valtionavut suoritetaan tältä osin kunnan jättämän hakemuksen perusteella ilman yksityiskohtaista tarkastusta, mikä merkitsee sitä, että asioiden käsittely on yleispiirteisempi kuin vuotta 1977 koskevan valtionapulainsäädännön mukainen normaali menettely. Valtionapueriä ei makseta rahana, vaan valtion velkasitoumuksina, jotka lunastetaan 1. 7. 1983. Valiokunta edellytti, että kunnille tulevat valtionosuudet ja valtionavustukset suoritetaan vastaisuudessa ilman viivytyksiä ja että valtionosuuksien ja -avustusten ennakot pyritään maksamaan kunnille vuoden 1979 alusta voimaan tulleen uuden lainsäädännön puitteissa riittävän suurina.

Laki Sibelius Akatemiasta ja Sibelius Akatemiasta annetun lain voimaan saattamisesta

Sibelius Akatemia siirretään valtion omistukseen 1. 8. 1980, minkä jälkeen se jatkaa toimintaansa valtion korkeakouluna.

IX MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA

Laki metsänviljelyaineiston kaupasta

Lailla metsänviljelyaineiston kaupasta aikaansaatiiin sellaiset metsänviljelyaineiston kauppaa koskevat säännökset, joita metsänviljelyaineiston käyttäjän edun voidaan katsoa edellyttävän. Erityisenä pyrkimyksenä on varmistaa luotettavien alkuperäis-tietojen saaminen kaikesta käytettävästä metsänviljelyaineistosta.

Laki koskee metsänviljelyaineiston kauppaa, maahantuontia ja maastavientiä. Lain mukaan myytävä metsänviljelyaineisto luokitellaan alkuperänsä perusteella sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriö päättää. Kunkin metsänviljelyaineistoerän osalta osaltajalle on annettava tieto erän alkuperäluokasta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa kaupan pidettävän metsänviljelyaineiston laatuvaatimukset. Lain noudattamisen valvonta kuuluu metsähallitukselle. Maahantuontia ja maastavientiä valvoo myös tullilaitos.

Eräitä maataloushallinnon tutkimus- ja tarkastuslaitoksia koskeva lainsäädäntö

Eduskunta hyväksyi lainsäädännön, jolla yhtenäistettiin ja ajanmukaistettiin nykyisin maatilahallituksen alaisina olevia tutkimus- ja tarkastuslaitoksia koskevat lait sekä säädettiin lailla myös niistä laitoksista, joista ei aikaisemmin ole erikseen lailla säädetty. Tässä yhteydessä säädettiin laki valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksesta, laki valtion maatalouskoneiden tutkimuslaitoksesta, laki valtion siemen-tarkastuslaitoksesta, laki valtion maitotalouden tutkimuslaitoksesta, laki valtion hevosjalostuslaitoksesta ja laki valtion maatalouskemian laitoksesta.

Maa- ja metsätalousvaliokunta hyväksyi hallituksen esitykset muilta osin paitsi valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen siirtämisen maa- ja metsätalousministeriön alaiseksi. Tältä osin maa- ja metsätalousvaliokunta katsoi, kuten myös talousvaliokunta sille antamassaan lausunnossa oli todennut, ettei tällaiseen siirtoon ole esitetty riittäviä perusteluja. Näin ollen valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos pysyy edelleenkin maatilahallituksen alaisena.

Laki satovahinkojen korvaamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Lailla korotettiin satovahinkokorvausten suorittamista varten valtion tulo- ja menoarvioon vuosittain otettava siirtomääräraha 12milj. markasta 20 milj. markkaan.

Laki vuoden 1978 satovahinkojen johdosta myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Vuoden 1978 satovahinkojen johdosta myönnettävistä korkotukilainoista annetussa laissa säädettyä korkotukilainojen myöntämisvaltuuden ylärajaa korotettiin nykyisestä 225 milj. markasta 230 milj. markkaan.

Laki maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta

Maataloustuotannon tasapainottumisen edistämiseksi parannettiin valtion ja iäkkäiden viljelijöiden välillä vuonna 1980 solmittavien tuotannonmuutossopimuksen ehtoja sekä laajennettiin tuotannonmuutosjärjestelmää siten, että se voi koskea myös luopumista ainoastaan sellaisesta kotieläintuotannosta, josta on huomattavaa yli-tuotantoa. Tällaisen tuotannonmuutossopimuksen voivat tehdä myös muut kuin iäkkäät viljelijät. Sopimusjärjestelmää parannettiin tekemällä eräissä tapauksissa mahdolliseksi jatkaa sopimuksen voimassaoloa, tekemällä sopimuksen alkamisaika nykyistä joustavammaksi ja poistamalla vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen ja tuotannonmuutoskorvauksen välinen sidonnaisuus.

Laki pellonkäytön rajoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Lain nojalla viljelijä, jonka pellonvaraussopimuksen enimmäisaika, 12 vuotta, on päättymässä, saa jatkaa sopimusta vielä kolme vuotta.

Laki luopumiseläkelain muuttamisesta

Laki sisältää eräitä luopumiseläkkeen saamisen ehtojen lievennyksiä. Naislesken luopumiseen oikeuttava ikäraja yhdenmukaistettiin samaksi kuin aviovaimon ikäraja on jo nyt eli 45 vuodeksi. Niinikään helpotettiin tuotannonmuutos- tai kesannoimis-sopimuksen tehneiden viljelijöiden siirtymistä luopumuseläkkeelle. Valiokunta kiinnitti huomiota siihen, ettei 45 vuoden eläkeikäraja ole perusteltavissa eläkepolitiikan kannalta, vaan ainoastaan maatalouspoliittisilla syillä.

Laki maataloustuotevarastojen korkotukilainoista annetun lain muuttamisesta

Maatiloilla tapahtuvaa viljan pitkäaikaisvarastointia edistettiin mahdollistamalla maataloustuotevarastojen korkotukilainoista annetun lain mukaisten korkotukilainojen myöntäminen yksityisille viljelijöille ja heidän maataloudellista yhteistoimintaa varten perustamille yhtymille sellaisten tuotevarastojen, lähinnä viljavarastojen rakentamiseen, joista viljelijä tai yhtymä antaa varastotilaa liikkeen tai valtion viljavaraston käyttöön. Korkotukilainoja myöntävien luottolaitosten piiriin otettiin myös kiinnitysluottopankit, vakuutusyhtiöt ja työeläkelaitokset.

Laki kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa

Vuoden 1979 loppuun voimassa olleen kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain jatkoksi säädettiin uusi samannimikkeinen kaksivuotinen laki. Tarkoituksena on kehittää naudakarja-, sika- ja karjatalousyriyten kokoa ja ohjata niiden tuotantoa tuotanto- ja markkinointitilanteen huomioon ottavalla tavalla ja siten, että tuotanto perustuu perheviljelmätyyppiseen maatilatalouteen. Laki koskee suurehkojen naudakarja-, sika- ja kanatalousyriyten perustamista ja laajentamista.

X SOSIAALIVALIOKUNTA

Laki invalidihuoltolain muuttamisesta

Invalidihuoltolakiin hyväksytyjen muutosten perusteella parannettiin vaikeasti kuu-
lovammaisten henkilöiden palveluja tekemällä mahdolliseksi viittomakielen tulkki-
palvelujen kustantaminen invalidihuoltona. Invalidihuoltolakiin lisättiin myös työko-
keilua, suojatyötoimintaa, työhön valmennusta, sopeutumisvalmennusta ja elinkei-
noneuvontaa harjoittavien yhteisöjen ja laitosten henkilöstön eläketurvaa koskeva
säännös. Eläketurva määräytyy eräistä valtion varoista suoritettavista eläkkeistä an-
netun lain (382/69) mukaan.

Lisäksi lainmuutoksella yksinkertaistettiin invalidihuollon hallintoa poistamalla
sosiaali- ja terveysministeriön velvollisuus antaa eräitä käytännössä tarpeettomaksi
koettuja perustepäätöksiä.

Laki kansaneläkelain 62 § n väliaikaisesta muuttamisesta

Kansaneläkelaitoksen rahoitusosuutta eläkkeiden tukiosakustannuksista alennet-
tiin väliaikaisesti vuoden 1980 alusta lukien 68 prosentista 59 prosenttiin. Tämä joh-
tui siitä, että vakuutettujen kansaneläkevakuutusmaksun alennusta jatkettiin vuo-
deksi 1980.

Laki eräistä poikkeuksista valtakunnallisista työttömyyskassoista annettuun lakiin

Työttömyysavustuksen 500 päivän enimmäisrajan voimassaoloaikaa jatkettiin vuo-
den 1980 loppuun.

Laki työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuonna 1980

Vuodeksi 1980 työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudeksi vahvistettiin
0,9 prosenttia maksetuista palkoista.

Laki vuodelta 1980 suoritettavasta työnantajan sosiaaliturvamaksusta ja vakuutetun sairausvakuutusmaksusta sekä laiksi työnantajan lapsilisämaksun väliaikaisesta poistamisesta vuodelta 1980

Työnantajan sosiaaliturvamaksua alennettiin vuodeksi 1980. Työnantajan sairausvakuutusmaksua peritään edelleen 0.25 prosenttiyksiköllä alennettuna. Työnantajan lapsilisämaksua ei vuodelta 1980 peritä lainkaan. Myös vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja kansaneläkevakuutusmaksun alennusta jatkettiin siten, että sairausvakuutusmaksua peritään 1 penni ja kansaneläkevakuutusmaksua 2 penniä veroäyriiltä.

Sosiaalivaliokunta piti tärkeänä sosiaaliturvan tason säilyttämistä ja edelleen kehittämistä, mikä edellyttää muun muassa rahoituksen turvaamista pysyvin järjestelyin. Näin voidaan taata sosiaalinen perustoimeentuloturva jokaiselle kansalaiselle. Työvoimavaltaisilta yrityksiltä sosiaaliturvamaksurahoitusta olisi valiokunnan mielestä siirrettävä muun muassa pääomavaltaisille yrityksille. Valiokunnassa pidettiin myös tärkeänä vakuutetun sairausvakuutus- ja kansaneläkevakuutusmaksun pitämistä mahdollisimman alhaisena. Kansaneläkelaitoksen rahoitus on turvattava, jotta se voisi vastata sille kuuluvista velvoitteista.

Laki lasten päivähoidosta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Lailla selvennettiin lasten päivähoidosta annettua lakia niin, että lain säännökset valtionosuuksien ja -avustuksien suorittamisesta koskevat myös yksityisiä päiväkotia. Korkeimman hallinto-oikeuden kannan mukaan yksityistä päiväkotia ylläpitävälle yhteisölle tai säätiölle tulevaan valtionosuuteen tai -avustukseen ei voitaisi soveltaa valtionosuuslakia ilman lasten päivähoidosta annetun lain erityistä säännöstä.

Laki valtion perhe-eläkelain voimaanpanolain, kansakoululaitoksen perhe-eläkkeistä annetun lain voimaantulosäännöksen ja kansanedustajan perhe-eläkelain 18 §:n muuttamisesta

Uuteen perhe-eläkejärjestelmään siirryttäessä vuonna 1969 annettiin tarpeelliset säännökset muun muassa vanhaan perhe-eläkejärjestelmään kuuluvien oikeudesta valita vanhan ja uuden järjestelmän välillä. Seurauksena on eräissä tapauksissa ollut edunsaajalle ilmeisen epätydyttävä lopputulos. Nyt hyväksytyillä lailla varattiin edunjättäjän virhevalinnoiksi luonnehdittavissa tapauksissa edunsaajille tilaisuus siirtyä saamaan eläkettä uuden perhe-eläkejärjestelmän mukaisesti.

Laki työntekijäin eläkelain 8 §:n muuttamisesta

Työeläkelakien yhteensovituslainsäädännöksiä muutettiin siten, ettei vuosien 1939—45 sodissa saatuun vammaan perustuvaa sotilasvammalain mukaista korvausta yhteensovituksessa oteta huomioon.

Laki kansaneläkelain 20 §:n, laki työntekijäin eläkelain 4c §:n, laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 4 §:n ja laki maatalousyrittäjien eläkelain 6a

§:n muuttamisesta sekä sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen alaikärajan väliaikaisesta alentamisesta annetun lain kumoamisesta

Työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevaa alaikärajaa alennettiin vuoden 1980 alusta siten, että eläkkeen saa myös vuonna 1925 tai sitä ennen syntyneet pitkäaikaisesti työttömät työnhakijat. Samalla sukupolvenvaihdoseläkettä koskevaa alaikärajaa muutettiin siten, että eläkkeelle vuoden 1980 aikana pääsevät myös vuonna 1925 tai sitä ennen syntyneet miespuoliset maatalousyrittäjät.

Laki valtion eläkelain 9a § n muuttamisesta

Valtion eläkelaisissa työttömyyseläkkeen edellytykseksi säädettyä alaikärajaa alennettiin vuoden 1980 alusta siten, että eläkkeen saa myös vuonna 1925 tai sitä ennen syntyneet pitkäaikaisesti työttömät työnhakijat.

Laki sairausvakuutuslain 23§:n muuttamisesta

Sairausvakuutuslain mukaista äitiysrahan suorittamisaikaa pidennettiin 234 arkipäivään nykyisestä 210 arkipäivästä. Perheellä on mahdollisuus päättää kummalle vanhemmista äitiysraha maksetaan äitiysrahakauden neljän viimeisen viikon aikana. Isälle lapsen syntymän yhteydessä suoritettavaa äitiysrahaa tarkistettiin nykyisestä maksamalla hänelle tätä etuutta vähintään kuusi arkipäivältä ja enintään 12 arkipäivältä.

Sosiaalivaliokunta edellytti hallituksen osana pitkäjänteistä perhepoliittista kokonaisuohjelmaa jatkavan toimenpiteitään äitiys- ja vanhempainlomajärjestelmän kehittämiseksi, jotta lapsen edut sekä lapsen hyvä äiti- ja isäsuhde tulisivat turvatuiksi. Vanhempainloman ajankohta olisi oltava vanhempain itsensä päätettävissä. Äitiys- ja vanhempainloman taloudellisen tuen ja tältä osin työsuhteturvan jatkuva kehittäminen olisi valiokunnan mielestä tärkeää.

Laki lapsilisälain 1 ja 1a §:n muuttamisesta

Yleisen kustannustason nousun johdosta lapsilisiä korotetaan 1 päivästä lokakuuta 1980 lukien 10 prosentilla sekä alle kolmivuotiaiden korotettua lapsilisiä 20 prosentilla.

Laki huoltoapulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Kunnallis- ja vanhankotien asukkaiden maksujärjestelmä saatettiin yhdenmukaiseksi. Sosiaalihuollon sekä terveydenhuollon laitoksiin sijoitettujen pysyvästi laitoshoidossa olevien potilaiden maksut määräytyvät samojen perusteiden mukaan. Tämä on perusteltua siitä syystä, että henkilön on eläketurvan paranemisen myötä useissa tapauksissa tullut mahdolliseksi suorittaa pysyvästi laitoshoidossa ollessaan ylläpidosta nykyistä paremmin tuloihin suhteutettu maksu.

Sosiaalivaliokunta edellytti, että uuden maksujärjestelmän toteuttamisesta on an-

nettava asetustoitse ja hallinnonalan yleisohjeella riittävän yksityiskohtaiset soveltamisohjeet. Pysyvän laitoshoidon tarpeessa olevan henkilön määrittelyyn tulee valiokunnan mielestä kiinnittää erityistä huomiota. Tavoitteena tulee olla sellainen pysyvähoidon määritelmä, että sitä voidaan eri hoitotilanteet huomioon ottaen hoidettavan kannalta soveltaa riittävän joustavasti sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon laitoksissa. Valiokunta edellytti myös, että hallitus selvittää kiireellisesti koko terveyden- ja sosiaalihuollon maksupolitiikan ja sen perusteet. Maksujärjestelmän toteuttamisesta syntyvät varat olisi ohjattava vanhusten avohuoltoon, kuten asumisen, kotiavun, ateria- ja terveydenhoito- yms. palvelujen kehittämiseen.

Laki eräiden valtioiden varoista suoritettavien eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden yhteensovittamisen tarkistamisesta

Ennen vuotta 1980 sattuneisiin eläketapahtumiin perustuvia valtion varoista suoritettavien eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden yhteensovitusta tarkistettiin 1. 1. 1980 lukien siten, että vuosien 1939—1945 sodissa saatuun vammaan perustuvaa sotilasvammalain mukaista korvausta ei oteta yhteensovituksessa huomioon.

XI LIIKENNEVALIOKUNTA

Laki alueellisesta kuljetustuesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Alueellisesta kuljetustuesta annetun lain 2 §:ää muutettiin siten, että ne rautatiekuljetusten ja ammattimaisen autokuljetusten yhdistelmät, joissa käytetään kontteja tai kuorma-auton vaihtokuormatiloja, tulevat kuljetustuen piiriin myös silloin, kun kuljetusmaksun perii ammattimaisen kuorma-autoliikenteen harjoittaja. Voimassaolleen lain mukaan kuljetustukea on voitu suorittaa vain sellaisista yhdistetyistä kuljetuksista, joista kuljetusmaksun perijänä on valtionrautatiet.

Laki veneliikennelain 7 §:n muuttamisesta

Veneliikennelain 7 §:n mukaan veneliikennesäädösten noudattamista valvovat merenkulku-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset. Lainmuutoksella tähän joukkoon liitettiin tulliviranomaiset.

Liikennevaliokunta totesi tässä yhteydessä, että veneliikenteen valvontaa koskevat säännökset ovat edelleen osittain puutteelliset. Valiokunnan mielestä valvontaviranomaisten valtuudet olisi säänneltävä riittävän yksityiskohtaisesti veneliikennelaisissa, kun tätä lakia muutenkin uudistetaan.

XII PUOLUSTUSASIAINVAUOKUNTA

Laki Tampereen vanhalle lentokentälle jäävien rakennusten ja eräiden maa-alueiden luovuttamisesta Tampereen kaupungille

Lain nojalla valtio luovuttaa Tampereen kaupungille Tampereen vanhalle lentokentälle jäävät rakennukset ja eräitä maa-alueita. Vastikkeeksi Tampereen kaupunki rakentaa Pirkkalan uudelle lentokenttäalueelle vanhalta kentältä siirtyvän ilmavoimien yhteislentueen sekä kentän yhteyteen rakennettavan ilmavoimien tukikohdan tarvitsemia tiloja ja rakenteita.

XIII TOINEN LAKIVALIOKUNTA

Laki maistraattien ja kaupunkien ulosottolaitoksen siirtämisestä valtion haltuun ja järjestysoikeuksien lakkauttamisesta annetun lain muuttamisesta

Lailla säädettiin siitä, miten maistraatille kuuluvat tehtävät hoidetaan kaupungissa maistraatin lakattua raastuvanoikeuden lakkauttamisen yhteydessä. Tarkoituksena on antaa päätös Tammisaaren raastuvanoikeuden ja maistraatin lakkauttamisesta 1. 7. 1980. Samoin on harkittavana myös kahden muun pienen kaupungin raastuvanoikeuden ja maistraatin lakkauttaminen.

Laki irtaimistokiinnityksestä annetun lain ja laki ulosottolain 5 luvun muuttamisesta

Irtaimistokiinnityksen soveltamisalaa laajennettiin. Irtaimistokiinnityksestä annettiin lakiin nykyisin sisältyvät soveltamisrajoitukset, jotka koskevat elinkeinotoiminnan laatua, poistettiin. Lakia voidaan näin ollen soveltaa kaikkeen säädetyn elinkeinoilmoituksen perusteella harjoitettavaan elinkeinotoimintaan. Kiinnityksen kohteena olevan irtaimen omaisuuden piiriä myös laajennettiin. Ulosottolain 5 lukua täydennettiin irtaimistokiinnityksen haltijan asemaa turvaavalla säännöksellä.

Valiokunnan mielestä irtaimistokiinnitysjärjestelmän käyttökelpoisuutta ja merkitystä voitaisiin edelleen kehittää muun muassa hyväksymällä kiinnityksen kohteeksi laissa nykyisin lueteltujen esineiden lisäksi muutakin yrityksen omaisuutta kuten tilisaatavat ja immateriaaliset oikeudet. Valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää irtaimistokiinnityslainsäädännön kehittämismahdollisuudet ja ryhtyy selvityksen perusteella tarpeellisiin lainsäädäntötoimiin.

Laki mustalaisväestön asunto-olojen parantamisesta annetun lain muuttamisesta

Mustalaisväestön asunto-olojen parantamisesta annettuun lakiin tehtiin asuntotuotantolain muuttamisesta toukokuussa 1979 annetusta laista johtuvat välttämättömät muutokset.

Merimiesten palkkaturvalaki

Merimiesten työsuhteesta johtuvat saatavat on tähän saakka turvattu työnantajan maksukyvyttömyystilanteissa yleisen, vuoden 1974 alusta voimassa olleen palkkaturvalain mukaan. Yleisen palkkaturvalain soveltaminen merimiesten työsuhteesta johtuvien saatavien turvaamiseen on käytännössä aiheuttanut vaikeuksia. Tämän vuoksi säädettiin nyt erillinen laki, joka pääosin vastaa yleistä palkkaturvalakia, mutta jossa lisäksi on otettu huomioon käytännön kokemusten perusteella tarpeelliset erityisjärjestelyt.

XIV JULKILAUSUMIA JA KANNANOTTOJA

Politiikan linjat

Työllisyyden parantamisen ja inflaation torjumisen asetti Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä talouspolitiikan keskeiseksi tavoitteeksi valtion vuoden 1980 tulo- ja menoarviota laadittaessa Salossa 20. 8. 1979 pidetyn kesäkokouksensa sisäpoliittisessa julkilausumassa. Ryhmä korosti lausumassaan myös ammattiyhdistysliikkeen näkemysten huomioimista talouspolitisessa päätöksenteossa.

Työllisyys ei ryhmän mielestä parane ilman julkisen vallan aktiivisia toimia. Sen vuoksi valtion ja kuntien on työllisyys-, perhe-, eläke- ja koulutuspoliittisin toimin torjuttava etenkin nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyttä. Pitkään jatkunut vaikea työttömyystilanne huomioonottaen työttömien toimeentuloturva on parannettava kiinnittäen erityisesti huomiota pitkäaikaistyöttömien asemaan. Nykyisen työttömyysturvapuitteellisuudet on korjattava työttömyysturvajärjestelmän kokonaisuudistuksella.

Koska työllisyyden hoidon kannalta on kilpailukyvyn säilyttäminen tärkeää, on inflaatiota hillittävä. Tällä hetkellä tuonti- ja vientihintojen nopeasta noususta johtuva inflaatiouhka vaatii Suomen markan pikaista revalvointia. Joustava valuuttakurssipolitiikka edellyttää, että kurssitarkistukseen ei sidota muita kysymyksiä.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä edellyttää, ettei kansalaisten verotusta kiristetä. Tuloverotuksessa on tehtävä inflaatiotarkistuksen pieni- ja keskitulaisia tukevalla tavalla. Ensi vuoden budjetin menojen kattamiseen ei tule käyttää liikevaihtoveron korottamista. Investointien liikevaihtoverohelpotusten jatkamiselta ovat alkuperäiset perusteet kadonneet. Helpotusten jatkaminen houkuttelisi työnantajia lisäämään pääomapanosta tuotannossa työvoiman käytön kustannuksella. Kuntien rahoitustarve on turvattava veroäyrin nousun hillitsemiseksi ja työllisyyden hoidon tehostamiseksi. Kantokykyluokitus on jäädytettävä vuonna 1980 tämän vuoden tasolle.

Lapsiperheitä on tuettava lapsilisiä nostamalla, pidentämällä vanhempainlomaa ja lisäämällä päivähoitopaikkoja. Opettajien työllisyyden edistämiseksi ja opetuksen tason parantamiseksi on koulujen opetusryhmien kokoa pienennettävä. Ammattikoulutuspaiikkoja on lisättävä tarvetta vastaavaksi. Rintamaveteraanien varhaiseläkkeel-

le pääsyä tulee pikaisesti helpottaa sekä kokonaiseläketurvaa ja kuntoutusmahdollisuuksia parantaa. Lainsäädäntötoimin on turvattava väliinputojien toimeentulo.

Maa- ja metsätalouspoliittisissa ratkaisuissa on pidettävä etusijalla pienviljelijäväestön toimeentulon parantamista. Pienviljelijöiden sivuansiomahdollisuuksien lisääminen olisi kiireellisesti selvitetävä. Maatalouspolitiikkaa on harjoitettava suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä tavalla ja sen vuoksi yhteisesti sovitusta kustannus-ten jaosta tulee pitää kiinni.

Energia- ja ympäristöpoliittiset ongelmat edellyttävät eduskunnalta pikaisia lainsäädäntötoimia. Energiapoliittista ohjelmaa on ryhdyttävä toteuttamaan käytännön tasolla. Ympäristönsuojelukysymykset edellyttävät lainsäädännön lisäksi hallinnonuudistuksia.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä edellyttää, että hallitus antaa ohjelmansa mukaiset esitykset valtiosäännön osittaiseksi uudistamiseksi viivytyksettä, julkilausumassa sanotaan

Kesäkokouksen **ulkopoliittisessa** julkilausumassa todetaan, että alkavan syksyn tärkein kysymys liittyy Wienissä viime kesäkuussa allekirjoitetun SALT II-sopimuksen ratifiointiin jätätä kautta koko liennytyksen tulevaisuuteen.

Ryhmä pitää kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämättömänä, että sopimus ratifioidaan ja että neuvottelut kolmannelta SALT-sopimuksesta aloitetaan viivyttelämättä. Näissä neuvotteluissa tulisi edetä pelkästä strategisten ydinaseiden rajoittamisesta olemassaolevien varastojen supistuksiin sekä uudentyyppisten ydinaseiden kehittämisen ja käyttöönoton kieltämiseen. Kaikki maalimassa olevat ydinaseet tulisi saada rajoitusten kohteeksi.

Wienin huippukokous on antanut uskoa liennytyskehityksen tulevaisuuteen. Yleensäkin SALT II-sopimuksen solmiminen parantaa edellytyksiä myös muissa aseidenriisuntaneuvotteluissa, jotka koskevat mm. täydellistä ydinkoekieltoa, kemiallisten aineiden kieltämisestä, keski-Euroopassa olevien asevoimien ja aseistuksen supistamista ja kansainvälisen asekaupan rajoittamista.

Eduskuntaryhmä antaa kaiken tukensa Sosialistisen Internationaalin piirissä tapahtuvalle aseidenriisuntatyölle.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä pitää tärkeänä, että ETYK:n seurantaa tehostetaan. Suomen hallituksen tulisi aktiivisesti osallistua Madridissa ensi vuonna järjestettävän toisen seurantakokouksen valmisteluihin. Erityisesti olisi pyrittävä uusiin edistysaskeliin sotilaallisten luottamusta herättävien toimien osalta.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä tervehtii ilolla Nicaraguassa tapahtunutta demokraattisten voimien voittoa. Eduskuntaryhmä pitää välttämättömänä Suomen osallistumista Nicaraguan jälleenrakennustyöhön.

Vaikka myös useissa muissakin maissa taantumuksellinen pakkovalta on hiljattain kukistunut, diktatorinen vallankäyttö ja rotusorto jatkuvat edelleen eri puolilla maailmaa, Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä ilmaisee solidaarisuutensa kaikille va-

pauden ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden puolesta taisteleville kansoille. julkilausumassa todetaan.

Kannanotot hallitusneuvotteluissa

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä antoi 26. 4. 1979 kannanoton hallitustilanteesta. Kannanotossaan ryhmä yhtyy SDP:n puoluetoimikunnan hallitustunnustelija Veikko Helteen tilanearvioista ilmaisemaan kantaan.

Hallituksen pohjakysymystä on jo riittävästi selvitetty ja on aika ryhtyä ohjelmallisiin keskusteluihin vasemmiston ja keskustan pohjalta rakennettavan enemmistöhallituksen muodostamiseksi.

Eduskuntatyön käynnistämisen kannalta on kannanoton mukaan tärkeää, että maa saa toimintakykyisen hallituksen. Taloudellinen tilanne, erityisesti työllisyyden hoito ja inflaatiopaineiden torjunta, vaatii tehokkaita toimenpiteitä ja niitä tukevaa lainsäädäntötyötä.

16. 5. 1979 julkistamassaan kannanotossa ryhmä antaa kaiken tukensa pääjohtaja Mauno Koiviston pyrkimyksille enemmistöhallituksen muodostamiseksi. Ryhmän mielestä on hallituspohjan selvittämiseen ja alustavien ohjelmakysymysten kartoittamiseen käytetty jo riittävästi aikaa. Taloudellinen tilanne vaatii nyt tehokkaita toimenpiteitä ja niitä tukevaa lainsäädäntötyötä. Tämän vuoksi Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä toivoo, että neuvotteluissa mukana olevat puolueet pääsevät mahdollisimman nopeasti sopimukseen Veikko Helteen tunnustelukierroksen aikana sovitulta perustalta, jonka mukaan osapuolet ovat valmiita jatkamaan talouden elvytyspolitiikkaa erityisesti pyrkien vahvistamaan sen työllisyysvaikutuksia.

Kannanotot erilliskysymyksistä

18. 1. 1979 eduskuntaryhmä julkisti kannanoton, jossa se suhtautui kielteisesti valtiovarainministeriössä valmisteltuun lakiesitykseen **Neuvostoliiton** puolella olevien **työkohteiden** muonituksen ja henkilökohtaiseen käyttöön tulevan tavarahan myynnin saattamiseksi kulutusveron alaiseksi.

25. 1. 1979 eduskuntaryhmä edellytti hallitukselta viivytelemättä annettavaa esitystä ns **piikkilaiksi**.

8. 2. 1979 Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä käsitteli ns. **väliinputoajien** ongelmaa yhteiskunnassa. Kannanotossaan ryhmä pitää välttämättömänä, että vaalien jälkeen ryhdytään mitä pikimmin toimenpiteisiin toirneentulolain säätämiseksi. Tavoitteena tulee olla väliinputoajia koskevan toimeentulotuen tuominen sosiaalihuoltolain uudistamisen kautta.

25. 5. ryhmä edellytti, että hallitus kehottaa Hämeen lääninhallitusta antamaan välittömästi määräyksen veden pintaa alentavien töiden keskeyttämiseksi Kojjärvellä ja ryhtyy toimiin järven hankkimiseksi valtiolle luonnonsuojelualueeksi sekä osoittaa viljelijöille kohtuuhintaista lisämaata valtiolle lunastettavan maan sijaan Samalla eduskuntaryhmä kiirehtii lääninhallitusta antamaan vapaaehtoisesti anottut rahoituspäätökset.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä pitää välttämättömänä ympäristönsuojelun lainsäädännön ja hallinnon uudistusta sekä vesilain kuivatusta ja muuta rakentamista koskevien säännösten muuttamista, jotta Kojjärven, Lappajärven ja muiden vastaavien tapausten kaltaisilta ristiriitatilanteilta tulevaisuudessa välttyttäisiin, kannanotossa todettiin.

4. 10. Kiljavalla pitämässään kokouksessa ryhmä antoi kannanoton **aikuiskoulutuksesta**. Kannanoton mukaan aikuiskoulutus on tänään yhä tärkeämpi osa työikäisen ihmisen elämää. Tarve parempaan ammatilliseen ja yleissivistävään koulutukseen aiheutuu erityisesti työelämän nopeasta muuttumisesta.

Vuonna 1980 voimaanastuva opintovapaalaki edellyttää aikuisopiskelijoiden opiskelumahdollisuuksien monipuolista kehittämistä. Opintotukijärjestelmäämme tulee pikaisesti uudistaa myös aikuisopiskelijain tarpeet huomioon ottaviksi. Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä katsoo, että työnantajan velvoitteita aikuiskoulutuksen taloudelliseen tukemiseen on tuntuvasti lisättävä.

Viime aikoina ovat myös kuntien tehtävät laajentuneet. Hallinnon kansanvaltaisuus ja tehokkuus edellyttävät, että yhteiskunta ottaa täyden vastuun kunnallisten luottamushenkilöiden koulutuksesta. Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä pitää tärkeänä kunnallisten luottamushenkilöiden koulutuksen voimakasta laajentamista ja monipuolistamista.

8. 11. ryhmä antoi kannanoton **Kemijoen korvauskysymyksessä**. Sen mukaan Kemijoen korvaus- ja velvoitekysymykset on ratkaistava oikeudenmukaisella tavalla ensi tilassa. Ryhmä pitää jo 30 vuoden ajan jatkunutta korvauskiistaa valitettavana osoituksena oikeuslaitoksen hitaudesta ja voimayhtiöiden piittaamattomuudesta yksityistä ihmistä kohtaan. Korvauskysymysten ratkaisun yhteydessä olisikin kiinnitettävä huomiota siihen, etteivät Kemijoen kaltaiset tapaukset pääsisi vastaisuudessa toistumaan.

17. 12. ryhmä esitti, että valtioneuvosto päättäisi uudistaa **luonnonsuojelualueiden** toteuttamista koskevan maa-alueiden **osto-organisaationsa** siten, että sisäasiainministeriön sekä muiden viranomaistahojen asianomaisten maakauppojen erityisasiantuntemusta käytetään nykyistä enemmän hyväksi. Samoin ryhmä edellytti, ettei jo toteutunut osa **Predium Oy:n** kanssa tehdystä kaupasta johda haitallisiin ennakkotapausten tulkintaan hinnoittelun osalta. Eduskuntaryhmä pyysi myös valtioneuvostoa tutkimaan, olisiko valtion edun mukaista luopua edellä sanotun kaupan yhteydessä sovitusta muiden alueiden etuosto-oikeudesta ja olisiko jäljellä olevien alueiden ostamisesta neuvoteltava uudelleen, koska tilanne on olennaisesti muuttunut rakennusoikeuksien kannalta. Uudenmaan lääninhallituksen 8. 5. 1979 antaman päätöksen seurauksena.

XV LAKIALOITTEET

Aaltonen, Markus

n:o 46 Ehdotus laiksi vakuutus sopimuslain muuttamisesta.

n:o 279 Ehdotus opiskelijain eläkeläiksi.

n:o 280 Ehdotus laiksi kansaneläkelain 30 §:n muuttamisesta.

n:o 281 Ehdotus laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Breilin, **Reino**

n:o 72 Ehdotus laiksi arvon nousun verottamisesta eräissä tapauksissa.

n:o 284 Ehdotus laiksi rintamasotilaseläkelain 2 ja 9 §:n muuttamisesta.

n:o 406 Ehdotus laiksi valtionrautateiden talouden hoidon yleisistä perusteista annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Bärlund, **Kaj**

n:o 171 Ehdotus laiksi liikepankkilain 12 ja 13 §:n muuttamisesta.

n:o 416 Ehdotus tuotevastuulaiksi.

Eenilä, **Paula**

n:o 47 Ehdotus laiksi rikoslain 6 luvun 2 §:n 4 kohdan kumoamisesta.

n:o 175 Ehdotus laiksi liikkuvasta kaupasta annetun lain muuttamisesta.

n:o 192 Ehdotus laiksi kunnallislain 50 §:n kumoamisesta.

n:o 285 Ehdotus laiksi kotitaloustyöntekijäin työsuhteesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

n:o 286 Ehdotus laiksi työaikalain 19§:n muuttamisesta.

Grönholm, Eino

n:o 74 Ehdotus laiksi tulo-ja varallisuusverolain 22§:n muuttamisesta.

Halonen, Tarja

n:o 48 Ehdotus laiksi rikoslain 20 luvun 9 §:n 2 momentin kumoamisesta.

Knuuttila, Sakari

n:o 8 Ehdotus laiksi hallitusmuodon 7 §:n muuttamisesta.

n:o 9 Ehdotus laiksi valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

n:o 408 Ehdotus laiksi yleisistä teistä annetun lain 37 §:n muuttamisesta.

Koivisto, Tellervo

n:o 83 Ehdotus laiksi leimaverolain 9 a luvun kumoamisesta.

n:o 182 Ehdotus laiksi eläinten käyttämisestä tieteellisissä kokeissa.

n:o 303 Ehdotus laiksi vuosilomalain 7 §:n muuttamisesta.

Lahti-Nuuttila, Pentti

n:o 90 Ehdotus laiksi tulo-ja varallisuusverolain 37 §:n muuttamisesta.

n:o 309 Ehdotus laiksi sairausvakuutuslain 35§:n muuttamisesta.

Lehtinen, Lasse

n:o 318 Ehdotus laiksi valtion eläkelain 5 §:n muuttamisesta.

n:o 319 Ehdotus laiksi valtion eläkelain 5 §:n muuttamisesta.

Liikanen, Erkki

n:o 96 Ehdotus laiksi maatalatalouden tuloverolain muuttamisesta.

n:o 230 Ehdotus laiksi Mikkelin kauppakorkeakoulusta.

LujaPenttilä, Sinikka

n:o 322 Ehdotus laiksi työsopimuslain 37 §:n muuttamisesta.

Luttinen, Matti

n:o 206 Ehdotukset laiksi yleisestä kalastusoikeudesta ja laiksi kalastuslain muuttamisesta.

Paakkinen, Saara-Maria

n:o 235 Ehdotus laiksi kansanopistojen valtionavusta annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan kumoamisesta.

Puhakka, Matti

n:o 185 Ehdotus laiksi kunnallisesta kodinhoitoavusta annetun lain muuttamisesta.

n:o 255 Ehdotus laiksi torjunta-aineiden 5 a ja 5 b§:n muuttamisesta.

n:o 333 Ehdotus laiksi työsopimuslain 26 §:n muuttamisesta.

Raatikainen, Kaisa

n:o 115 Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain 36§:n muuttamisesta

n:o 209 Ehdotus laiksi rakennuslain 136a§:n muuttamisesta.

n:o 340 Ehdotus laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta.

Salo, Arvo

n:o 187 Ehdotus laiksi kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

n:o 351 Ehdotus laiksi tapaturmavakuutuslain muuttamisesta.

Suonio, Kaarina

- n:o 131 Ehdotus laiksi valtion ravitsemiskeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.
- n:o 354 Ehdotus laiksi kansaneläkelain 22 b §:n muuttamisesta.

Surakka, Juhani

- n:o 132 Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain 26 §:n muuttamisesta.
- n:o 216 Ehdotus laiksi kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.
- n:o 355 Ehdotus laiksi työsopimuslain 3 §:n muuttamisesta.
- n:o 356 Ehdotus laiksi tapaturmavakuutuslain 4 §:n muuttamisesta.
- n:o 417 Ehdotus laiksi palkkaturvalain 2 §:n muuttamisesta.

Söderman, Jacob

- n:o 19 Ehdotus laiksi hallitusmuodon 49§:n muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.
- n:o 214 Ehdotus laiksi saariston käytöstä ja suojelusta.

Tuominen, Risto

- n:o 191 Ehdotus laiksi terveydenhoitolain 43§:n muuttamisesta.

Tuovinen, Jouko

- n:o 362 Ehdotus laiksi sairausvakuutuslain 19ja20§:n muuttamisesta.

Työläjäjärvi, Pirkko

- n:o 258 Ehdotus laiksi maatalouden tutkimuskeskuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

XVI TOIVOMUSALOITTEET

Aaltonen, Markus

- n:o91 Metsäverotuksen saattamista myyntituloihin perustuvaksi koskevan esityksen antamisesta.
- n:o 92 Pienteollisuuden toimintaedellytysten parantamisesta.
- n:o 93 Turveteknologian ja -kemian tutkimuslaitoksen perustamisedellytysten selvittämisestä.
- n:o 680 Maisemansuojelua koskevan lainsäädännön uudistamisesta.
- n:o 824 Opetussuunnitelmatoimikuntien asettamisesta uudistamaan opetusministeriön hallinnonalan ulkopuolista ammatillista peruskoulutusta.
- n:o 825 Keskiasteen koulutuksesta aiheutuvan kustannusten jaon selvittämisestä.
- n:o 826 Opintotukilain muuttamisesta opintorahan perusosan korottamiseksi.
- n:o 827 Liikunnanharrastamisedellytysten parantamisesta.
- n:o 1009 Puuntuottamisen kokonaisuohjelman aikaansaamisesta.
- n:o 1157 Kansaneläkkeen hoitotukijärjestelmän kehittämisestä kotihoidon tuen parantamiseksi.
- n:o 1158 Rintamamiesten eläkkeellesiirtymisen helpottamisesta.
- n:o 1601 Kantatien n:o 66 rakentamisesta välillä Alavus—Virrät.
- n:o 1602 Ns. linjatien kunnostamisesta Ähtärin kunnassa.
- n:o 1603 Suupohjan radan perusparannustöiden käynnistämisestä.
- n:o 1604 Dieselkäyttöisen kiskoautokaluston hankkimisesta paikallisliikenteeseen.

Ahde, Matti

- n:o 1 Ympäristöministeriön perustamisesta keskushallintokomitean ehdotusten mukaisesti, (ryhmäaloite)
- n:o 94 Asumiskustannusten nousun hillitsemisestä ja asumiskustannuksiin liittyvien epäkohtien poistamisesta, (ryhmäaloite)
- n:o 95 Työllistämisvelvollisuuden asettamisesta valtion tukea saaville yrityksille, (ryhmäaloite)
- n:o 1159 Yleisen toimeentulotakuun aikaansaamisesta, (ryhmäaloite)
- n:o 1160 Nuorten yhteiskunnallisen takuujärjestelmän aikaansaamisesta heidän koulutus-, harjoittelu- tai työpaikkojensa turvaamiseksi, (ryhmäaloite)
- n:o 1161 Työllisyyden parantamisesta julkisia palveluja kehittämällä, (ryhmäaloite)
- n:o 1162 Eläkesäännösten muuttamisesta työkyvyn ja yksilöllisten ominaisuuksien huomioon ottamiseksi eläkeratkaisuja tehtäessä, (ryhmäaloite)
- n:o 1163 Perhepoliittisten ohjelman aikaansaamisesta, (ryhmäaloite)

Ajo, Aimo

- n:o 543 Aikuisväestön hammashuollon järjestämisestä terveystieteiden toimesta.
- n:o 544 Päihdepoliittisen tutkimuslaitoksen perustamisesta.
- n:o 828 Peruskoulun vapaaehtoisien 10. luokan perustamisesta.
- n:o 1605 Kemijärven läpikulkutien rakennustöiden aloittamisesta.
- n:o 1606 Ruotsissa työssä käyvien autonkäyttörajoitusten helpottamisesta.
- n:o 1164 Lapin läänin ammattiautoilijoiden työllisyyden suunnitelmallisesta turvaamisesta.
- n:o 1165 Metsätyömiesten eläkeiän alentamisesta 55 vuoteen.
- n:o 1166 Kansaneläkeohjelman toisen toimeenpanovaiheen toteuttamisesta.
- n:o 1167 Rintamasotilaiden sosiaaliturvan parantamisesta.
- n:o 1168 Rintamasotilastunnuksen omaavien sairaanhoidon saattamisesta sotilasvammalain nojalla korvattavaksi.

Ala-Kapee, Pirjo

- n:o 1169 Silmälasien hankintakustannusten korvaamisesta sairausvakuutuksen nojalla alle 18-vuotiaille.

Breilin, Reino

- n:o 38 Huoneenvuokralain uudistamisesta vuokralaisen aseman parantamiseksi.
- n:o 547 Keskuslämmityskattiloiden hyötysuhdenormiston laatimisesta.
- n:o 682 Tonttirekisteriin merkitsemätöntä tonttia koskevan rakennuskiellon kumoamisesta asemakaava-alueella.
- n:o 683 Halikonlahden ruoppaamisesta.
- n:o 1608 Tieliikenteessä käytettäviä traktoreita koskevien säännösten uudistamisesta.
- n:o 1609 Uudenkaupungin ja Loimaan alueen maantieyhteyksien parantamisesta.
- n:o 1610 Maantieosuuden perusparantamisesta välillä Halikon Angelniemi — Kiila—Kemiön kk.
- n:o 1611 Perniön—Ylikulman—Toijalan tien aikaansaamisesta.
- n:o 1612 Marttilan—Satakunnan tieosuuden rakentamisesta.

Bärlund, Kaj

- n:o 103 Valtion virastotalon rakentamisesta Karjaalle.
- n:o 1613 Loviisan ohitustien rakentamisen jouduttamisesta.
- n:o 1614 Porvoon ohikulkutieltä saaristoon kulkevan maantien rakentamisesta.
- n:o 1615 Porvoon maalaiskunnassa sijaitsevan Voolahden ja Tirmon välisen tieosuuden perusparantamisesta sekä silta- ja lauttayhteyden aikaansaamisesta Pellinkiin.
- n:o 1616 Hangon—Täcktomin—Tvärminnen—Lappohjan tien parantamisesta Täcktomin lentokentän ja Lappohjan välisellä osuudella.
- n:o 1617 Raaseporista Snappertunan kautta inkooseen johtavan tien n:o 110 perusparantamisesta.
- n:o 1618 Ns. Heli-ratahankkeen toteuttamisen aloittamisesta.
- n:o 1619 Kirkkonummen — Karjaan — Salon osuuden pikaisen perusparannustyön suorittamisesta ns. rantaradalla.

Eenilä, Paula

- n:o 104 Eräiden Varsinais-Suomen kuntien saattamisesta kehitysalueiden ulkopuolisiksi tukialueiksi.
- n:o 836 Perhe-, ihmissuhde- ja lastenkasvatuksen ottamisesta koulujen, aikuiskasvatuksen sekä asevelvollisten koulutusohjelmiin.
- n:o 837 Lisääntyneen vapaa-ajan edellyttämän vapaa-ajantoiminnanohjauksen aikaansaamisesta,
- n:o 838 Varsinais-Suomen kansanopiston peruskorjaamisesta ja oppilasasuntolan rakentamisesta,
- n:o 839 Työväenkulttuurin tutkimuslaitoksen perustamisesta.
- n:o 840 Työväenliikkeen muistomerkin aikaansaamisesta Turkuun.
- n:o 841 Uudenkaupungin työväentalon peruskorjaamisestatyöllisyysvaroin.
- n:o 1184 Esimiesten alaisiinsa kohdistaman syrjinnän poistamisesta valtionhallinnosta ja työpaikoilta.
- n:o 1185 Sairausvakuutuslain mukaisen huoltajanlisäjärjestelmän muuttamisesta erityiseksi lapsikorotusjärjestelmäksi.
- n:o 1620 Lääninhallinnon aseman tehostamisesta linja-autoliikenteen aikataulu- ja muissa asioissa.

Elo, Mikko

- n:o 105 Valtiojohtoisen teollisuuden sijoittamisesta Satakuntaan.

Grönholm, Eino

- n:o 1186 MS-tautia sairastavien saattamisesta invalidirahaan oikeutetuiksi.

Halonen, Tarja

- n:o 40 Vuokranantajien velvoittamisesta kunnostamaan vuokra-asunnot määräjain.
- n:o 41 Vuokralaisdemokratian toteuttamisesta.
- n:o 42 Liikennevakuutuslakiin perustuvien henkilövahinkojen korvaamisoikeudenkäyntien saattamisesta asiakirjaprosessiksi.
- n:o 79 Virkavapauden järjestämisestä ulkomailla valtioiden välisessä yhteistyössä työskenteleville ja heidän puolisoilleen.

- n:o 106 Asuntopulan poistamisesta asuntotuotantoa lisäämällä.
- n:o 846 Opintolainojen takaisinmaksun porrastamisesta ja lykkäämisestä.
- n:o 1188 Periodityön asteittaisesta poistamisesta.
- n:o 1189 Työnantajien velvoittamisesta korvaamaan työntekijöille heidän huollettavinaan olevien sairastumisesta aiheutuneet ansionmenetykset.
- n:o 1190 In väliidihuoltolain mukaisten apurahojen ja lainojen korottamisesta.
- n:o 1624 Maksut tornien televisiolupien myöntämisestä täysin liikuntakyvyttömille.

Helminen, Olli

- n:o 110 Kymen läänin huomioimisesta tasapuolisemmin valtion määrärahojen jaossa.
- n:o 1013 Keskuskalanviljelylaitosten perustamisesta Jaalaan.
- n:o 1199 Työssä käyvien pitkäaikaista sairautta potevien sairausvakuutuslain mukaisen päivärahaoikeuden laajentamisesta.
- n:o 1625 Tiemäärärahojen ohjaamisesta nykyistä tasapuolisemmin eri tie- ja vesirakennuspiirin kesken.
- n:o 1626 Kaipiaisten—Sippolan—Alaportin maantien johtamisesta Kaipiaisissa eritasoristeyksenä Kouvola—Luumäen rautatien alitse.
- n:o 1627 Valtionrautateiden rataosalla toimivien työntekijöiden työsuhteen vakinaistamisesta.
- n:o 1628 Valtionrautateiden työ- ja sosiaalitalohjelman loppuunsaattamisesta.
- n:o 1629 Kotimaisen tonniston lisäämisestä Saimaan kanavan liikenteessä.

Hietala, Pertti

- n:o 1630 Lisäyksestä vuoden 1979 tulo- ja menoarvioon Jäppiiän—Tihusniemen—Sorsakosken maantien perusparannustöiden suorittamiseksi.
- n:o 1631 Lisäyksestä vuoden 1979 tulo- ja menoarvioon Porsaskosken—Haarajoen maantien parannustöiden suorittamiseksi.
- n:o 1632 Lisäyksestä vuoden 1979 tulo- ja menoarvioon Tulinieman paikallistien rakennustöiden aloittamiseksi.
- n:o 1633 Rautatiekonepajojen työnjaon kehittämisestä.
- n:o 1634 Valtionrautateiden autokaluston uusimisesta ja lisäämisestä.

Jaakonsaari, Liisa

n:o3 Ruotsissa asuvien suomalaisten postiaänestysmahdollisuudesta.

n:o43 Rikoslain täydentämisestä työhönotossa tapahtuvan sukupuoleen, ikään tai perhesuhteisiin perustuvan syrjinnän kiellolla.

n:o 128 Aluepoliittisen seurantatyön järjestämisestä.

n:o 129 Teollisuuskylien perustamisesta Pudasjärvelle, Otanmäkeen ja Oulaisiin.

n:o 693 Kunnallisverotoimikunnan ehdotusten toteuttamisesta.

n:o 694 Luonnonsuojelualueen perustamisesta Liminganlahden rannikkoalueelle.

n:o 858 Tiedepoliittikkaa koskevan valtioneuvoston selonteon antamisesta.

n:o 1222 Naisille ja nuorille soveltuvien työpaikkojen perustamisesta Oulun lääniin.

n:o 1653 Määrärahasta valtiolle tarjottujen puhelinlaitosten lunastamiseen.

n:o 1951 Asevelvollisten lomakäytännön saattamisesta vastaamaan työelämän vuosilomajärjestelmää.

Kärkinen, Seija

n:o 710 Rakennuslain ja asuntotuotantolain muuttamisesta vammaisten tarpeiden huomioonottamiseksi.

Knuuttila, Sakari

n:o 165 Teollisten työpaikkojen järjestämisestä Haapamäelle.

n:o 587 Alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelupaikkojen määrän vähentämisestä.

n:o 588 Huumevalistustyön tehostamisesta.

n:o 890 Uimahallin rakentamisesta Tikkakosken taajamaa varten,

n:o 1280 Kaikkien kuntoutusta tarvitsevien rintamasotilaiden lakisääteisen kuntoutuksen järjestämisestä.

n:o 1727 Tiemestaripiirien sivutukikohtien säilyttämisestä.

n:o 1728 Keuruun — Multian — Pylkönmäen — Karstulan maantien rakentamisesta.

n:o 1729 Äänekosken ja Haapajärven välisen rautatien perusparannustöiden toteuttamisesta.

- n:o 1730 Valtionrautateiden paikallisliikenteen supistamisen keskeyttämisestä.
- n:o1960 Varusmiesten päivärahan korottamisesta asteittain vähimmäispalkan tasolle.

Koivisto, Tellervo

- n:o 166 Tuloverotuksen muuttamisesta lapsiperheitä suosivaksi.
- n:o 167 Liikevaihtoveron poistamisesta kirjojen kustannustoiminnalta.
- n:o 168 Juupajoen, Längelmäen ja Oriveden kuntien siirtämisestä kehitysalueiden toiseen vyöhykkeeseen.
- n:o 1281 Työkyvyttömyyseläketurvaa koskevien säännösten uudistamisesta eläketurvan parantamiseksi.

Lahti-Nuuttila, Pentti

- n:o 600 Matkailun edistämiskeskuksen aluetoimistojen lisäämisestä.
- n:o 1053 Määrärahasta valtion viljavaraston rakentamiseksi Pirkanmaalle.

Laine, Jermu

- n:o 198 Pankkialaisuutta koskevien säännösten täsmentämisestä.
- n:o 199 Ns. PKT-toimikunnan yritystoimintaa vaikeuttavan byrokratian keventämisistä koskevien ehdotusten toteuttamisesta.
- n:o 200 Maakaasun tuonnin lisäämisestä ja putkijohdon jatkamisesta.
- n:o 727 Rakennussäännösten tarkistamisesta liikuntavammaisten kulkumahdollisuuksien parantamiseksi.
- n:o896 Määrärahasta Tampereen teknillisen korkeakoulun kolmannen rakennusvaiheen rakennustöiden aloittamiseksi.
- n:o 897 Etäisopetuksen valtionavun saattamista lakiin perustuvaksi.
- n:o 898 Ammattiteattereiden valtionapuperusteiden uudistamisesta.
- n:o 899 Harrastajateatterityötä rajoittavan ohjaajien puutteen poistamisesta.
- n:o 900 Määrärahasta tanssiteatteri Polarin valtionapuun.
- n:o901 Määrärahasta suomalaisen elokuvan toimintaedellytysten turvaamiiimiin.

- n:o 902 Suomen valokuvataiteen museon toiminnan kehittämisestä.
- n:o 1310 Henkilöstömäärän-suhteutetun määräaikaisen työhönottovelvoitteen säätämisestä.
- n:o 1311 Valtion vammaisneuvoston asettamisesta.
- n:o1312 Vammaistutkimusta ja apu välinehuoltoa koordinoivan yhteistyöelimen perustamisesta.
- n:o 1313 Vammaisten huomioon ottamisesta yhteiskunnan antaman tuen ehtona.
- n:o 1750 Määrärahasta Helsingin — Vaasan valtatiellä olevan Lakalaivan — Lentoseman liittymän rakennustöitä varten.
- n:o 1751 Määrärahasta maantien n:o 344 (Ruhala — Päijäntee) korjaustyön aloittamiseksi.
- n:o 1752 Määrärahasta Tampereen — Porin rataosan perusparantamista varten.

Lehtinen, Lasse

- n:o 735 Kahteen kalleusluokkaan siirtymisestä kuntien luokituksessa.

Lillqvist, Bror

- n:o 13 Uudenaikaisen ympäristönsuojelulainsäädännön sekä ympäristönsuojeluhallinnon aikaansaamisesta.
- n:o60 Vankiloista vapautuville annettavasta sopeutumisavusta sekä työleiritoiminnan uudelleen käyttöönottamisesta.
- n:o 237 Alle 10 metrin mittaisten kalastusveneiden vapauttamisesta liikevaihtoverosta.
- n:o617 Päihtyneiden nuorten ensihuollon tehostamisesta tarkkailijan toimia perustamalla.
- n:o618 Päihdeasioita koskevien säännöllisten radio- ja tv-ohjelmien järjestämisestä.
- n:o619 Raittiusravintolatoiminnan tukemisesta.
- n:o 739 Mantaalimaksujen ja koiraveron kannon siirtämisestä verotoimistoille.
- n:o911 Maatalouden ammatti- ja erikoiskoulutuksen sekä tutkimustoiminnan tarpeen selvittämisestä.
- n:o 1067 Lakimiehen palkkaamisesta kalastuskysymyksissä annettavaa neuvontaa varten.

- n:o 1338 Perhe-eläkelain ulottamisesta koskemaan kansaneläkettä vailla olevia leskiä.
- n:o1339 Sosiaalivakuutusetujen niveltämisestä nykyistä paremmin kuntoutustoiminnan kanssa.
- n:o1340 Tapaturmavakuutuslain säännösten tulkinnanvaraisuuden vähentämisestä.
- n:o 1341 Lakimääräisiä vakuutuksia varten perustettavasta valtionyhtiöstä.
- n:o 1342 Asumistukea koskevien määräysten muuttamisesta siten, että muuttopäivä ei vaikuta tukeen.
- n:o 1343 Asumistukijärjestelmän ulottamisesta koskemaan omakotitaloissa asuvia eläkeläisiä.

Loikkanen, Eino

- n:o 620 Pirkanmaan matkailun edistämis- ja markkinointityön tukemisesta.
- n:o1344 Sotilasvammalain mukaisen ikäkorotuksen suorittamisesta elinkorkoon 65 vuotta täyttäneille sotainvalideille.
- n:o1345 Sotainvalidien lääkinnälliseen kuntoutukseen oikeuttavien perusteiden tarkistamisesta.

Luja-Penttilä, Sinikka

- n:o912 Kuntokallio-Opiston muuttamisesta valtion laitokseksi.
- n:o913 Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien tapaturmavakuutussuojan parantamisesta.

Luttinen, Matti

- n:o239 Autoverotuksen uudistamisesta.
- n:o 240 Maakaasuputken jatkamisesta Koivolasta länteen.
- n:o 914 Lahden hotelli- ja ravintolakoulun siirtämisestä valtion omistukseen.
- n:o915 Lahden taideteollisen oppilaitoksen ja Lahden kultaseppäkoulun hallinnon yhdistämisestä.
- n:o 1069 Sisävesikalastuksen koulutuspuheen perustamisesta Padasjoelle.
- n:o 1347 Rintamaveteraanien kuntoutuksen suunnitelmallisesta tehostamisesta.

n:o 1348 Turvakotien saattamisesta riittävän valtionavun piiriin ja niiden määrän li'saamisesta.

Muurman, Peter

n:o 252 Palkkaverojärjestelmään siirtymisestä.

n:o 253 Palkasta toimitettavan ennakonpidätyksen alentamisesta.

n:o 626 Peijaksen sairaalan rakentamisesta.

Myyryläinen, Salme

n:o 254 Kehitysvammaisten hoidosta myönnettävän verovähennyksen yhtenäistämistä.

n:o 1975 Sotilasapin viran perustamisesta Lahden varuskuntaan.

Paakkinen, Saara-Maria

n:o 629 Paineastioiden tutkimus- ja tarkastustoiminnan tehostamisesta.

n:o 1377 Kunnallisten perhepäivähoitajien saattamisesta työttömyysturvan piiriin.

n:o 1378 Rintamasotilaiden vapaaehtoisuuteen perustuvista varhaiseläkejärjestelyistä.

n:o 1379 Eräiden lasten kuljetuskustannusten saattamisesta päivähoidon valtionapuun oikeuttaviksi menoiksi.

n:o 1777 Kellokosken ja Järvenpään välisen tieosuuden parannustöiden aloittamisesta.

n:o 1778 Lisäyksestä vuoden 1979 tulo- ja menoarvioon Ankkapuron sillan parannustöiden toteuttamiseksi paikallistiellä n:o 11599 väliillä Nuppulinna — Järvenpää.

Piipari, Anna-Liisa

n:o 630 Etelä-Saimaan keskussairaalan laajennushankkeen kiirehtimisestä.

n:o 941 Kotkan sairaanhoito-oppilaitoksen uudisrakennuksen aikaansaamisesta.

Puhakka, Matti

n:o 63 Kunnallisesta huoneenvuokraustoiminnasta.

- n:o292** **Valtion** tukea vastaavan osuuden saamisesta yritysten omistuspohjasta valtion haltuun.
- n:o 293 Sijainninojhausta koskevan lainsäädännön aikaansaamisesta.
- n:o 294 Valtion rakennusyhtiön perustamisesta ja rakennustoiminnan saattamisesta parlamentaarisen elimen valvontaan.
- n:o 295 **Valtion maanostotoiminnan keskittämisestä.**
- n:o 528 Liikepankkien ja vakuutuslaitosten saattamisesta yhteiskunnan hallintaan hallituksen talouspoliittisten toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi.
- n:o 634 Päihdehuollon virkojen ja avomuotoisten palvelupisteiden lisäämisestä.
- n:o944 Kaivosteknikoiden ja kaivosmiesten koulutuksen järjestämisestä Outokummussa.
- n:o945 Liikunta-, kunto- ja kurssikeskuksen rakentamisesta Joensuuhun.
- n:o 1403 Eläkeiän alentamista raskaissa ja kuluttavissa töissä tarkoittavan lainsäädännön aikaansaamisesta.
- n:o 1405 Uuden sosiaalihuoltolain aikaansaamisesta.
- n:o 1816 Lieksan — Kontiomäen rataosuuden perusparantamisesta.

Raatikainen, Kaisa

- n:o 301 Valtion virastotalon aikaansaamisesta Espooseen.
- n:o 302 Valtion virastotalon aikaansaamisesta Kirkkonummelle.
- n:o 755 Vammaisten liikkumismahdollisuuksien huomioon ottamisesta julkisia rakennuksia rakennettaessa.
- n:o 756 Määrärahasta ympäristönsuojelun tutkimus- ja kehittämistoimintaan.
- n:o 757 Määrärahasta maan hankkimiseen luonnonsuojelutarkoituksiin.
- n:o 758 Atomiennergialain kokonaisuudistusta koskevan esityksen antamisesta
- n:o 1410 Työttömyysturvan parantamisesta.
- n:o 1411 Sairausvakuutuksen äitiysrahan maksukauden pidentämisestä ja äitiysloman muuttamisesta vanhempainlomaksi.
- n:o 1412 Asuntojen erikoisvarusteista invalideille aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

Rajantie, Maija

- n:o303 Karelia Export Oy:n toiminnan laajentamisesta pienteollisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi.
- n:o 304 Ammattitaitoisten työttömiksi jääneiden nuorten yritystoiminnan järjestämisestä ja sen edellytysten luomisesta.
- n:o305 Aurinkoenergian kerääjien testaus- ja tuotekehityslaitteiston aikaansaamisesta.
- n:o 636 Apukoulun päättäneiden nuorten jälkihuollon järjestämisestä.
- n:o1413 Proteesin, silmälasien ja kuulolaitteen hankintakustannusten korvaamisesta kansaneläkeläisille.

Rantala, Jorma

- n:o 1819 Varkauden — Pieksämäen rataosuuden sähköistämisestä.
- n:o 1820 Huruslahden rautatien rakennustöiden aloittamisesta.

Raudasoja, Juhani

- n:o310 Pienkiinteistöstä vuokratun huoneen vuokratulon ja alivuokraistulon saattamisesta verovapaaksi.
- n:o 311 Yritystutkijan viran perustamisesta Vaasan läänin teollisuuspiiriin.
- n:o 312 Teollisuuskylän perustamisesta Kristiinankaupunkiin tai Kaskisiin.
- n:o 759 Öljyntorjunnassa tarvittavien alusten ja laitteiden hankkimisesta ja niiden vientimahdollisuuksien selvittämisestä.
- n:o 1414 Sairausvakuutuksen päivärahan saantimahdollisuuksien parantamisesta.
- n:o 1415 Lääkäripalkkioista sekä tutkimus- ja hoitokustannuksista suoritettavien sairausvakuutuskorvausten maksattamisen menettelyn yksinkertaistamisesta.
- n.o 1993 Verojen perinnän keskeyttämisestä valituksen käsittelyn ajaksi.

Rönholm, Mikko

- n:o1827 Erityismäärärahasta rahoitussuunnitelman osalta osittain jo katettujen siltojen rakentamiseen.

Salo, Arvo

n:o1423 Psoriasispotilaiden ilmastohoidon järjestämismahdollisuuksien selvittämisestä.

Savolainen, Lea

n:o 1431 Huoltajan oikeudesta jäädä kotiin hoitamaan sairastunutta lastaan.

Siren, Helge

n:o 1838 Maantien n:o 289 rakentamisesta Ryttylän taajaman kohdalla.

n:o 1839 DM-7 -kaluston korjaamisesta rautatien paikallisliikenteen säilymisen turvaamiseksi Riihimäen. Lahden, Kouvolan ja Karjaan seuduilla.

n:o 1840 Riihimäen teletalon rakentamisen aloittamisesta.

Starast, Pekka

n:o342 Omakotitaloja varten myönnettäviä asuntolainoja koskevien lainapäätösten jouduttamisesta.

n:o 959 Opintotuen kehittämisjärjestelmän saattamisesta lakiin perustuvaksi.

n:o 960 Keskiasteen opiskelijoiden opintotuen kehittämisestä.

n:o 961 Opiskelijaruokailun tuen kehittämisestä.

n:o 1841 Valtatien n:o 12 rakentamisesta välillä Kausala — Lahti.

n:o1842 Tieosuuden Huhdasjärvi — Nurmaa ottamisesta tehostettuun tienparannusohjelmaan maantiellä n:o 416.

n:o 1843 Voikkaan sillan uusimisesta.

Suonio, Kaarina

n:o344 Yksityisten siivousliikkeiden käytön estämisestä yhteiskunnallisten laitosten siivoustehtävissä.

n:o345 Valtion toimintojen hajasijoitusta koskevan kokonaisselvityksen laatimisesta.

n:o643 Lääkehuoltojärjestelmän uudistamisesta lääkkeiden jakamiseksi terveyskeskuksista ja poliklinikoilta.

n:o 1438 Työsopimuslain muuttamisesta työntekijän irtisanomissuojan tehostamiseksi.

n:o 1439 Lastenlipun yläikärajan nostamisesta palvelujen hinnoittelua varten.

Surakka, Juhani

no 346 Haapamäen taajaman kehittämisestä.

n:o 773 Uusien elinkeinoasiamiesten virkojen perustamisen helpottamisesta.

n:o 1109 Kotimaisten teräslevyjen ja -rakenteiden käyttämisestä viljavarastoja uudistettaessa.

n:o 1440 Aluetyöterveyslaitoksen perustamisesta Keski-Suomen lääniin.

n:o 1441 Ennaltaestävän kuntoutushoidon saamisesta sairauslomaetuksiin.

n:o 1442 Tapaturmavakuutuslain uudistamisesta asiaa valmistelleiden toimikuntien ehdotusten pohjalta.

n:o 1847 Maantieajoneuvonkuljettajakoulutuksen järjestämisestä Keski-suomessa.

Söderman, Jacob

n:o 20 Valtioneuvoston oikeuskanslerin aseman muuttamisesta pelkästään valtioneuvoston lainopilliseksi avustajaksi.

n:o 67 Maksuttomia oikeudenkäyntejä koskevien säännösten muuttamisesta taroituksenmukaisen valvonnan aikaansaamiseksi.

n:o 68 Paraisten tuomiokunnan kanslian siirtämisestä Paraisille.

n:o 353 Valmet Oy:n Loimaan tehtaan kehittämisestä.

n:o 354 Loimaan kaupungin saattamisesta kehitysalueiden ulkopuoliseksi tukialueeksi.

n:o646 Sairaanhoidolaitoksen palveluksessa olevien naisten suojelemisesta säteilyltä raskauden aikana.

n:o647 Eläinsuojelulain uudistamisesta.

n:o 775 Turun siirtämisestä ensimmäiseen kalleusluokkaan.

n:o 776 Viranomaisten vastuusuhteiden selvittämisestä öljyntorjunnassa sekä öljyntorjuntaresurssien turvaamisesta.

- n:o968 Varsinais-Suomen kansanopiston rakennusten saattamisesta opetus- ja paloturvallisuusvaatimuksia vastaavaan kuntoon.
- n:o 1448 Työaikalainsäädännön kokonaisvaltaisesta uudistamisesta.
- n:o 1449 Merimiesten vuosilomaoikeuden laajentamisesta.
- n:o 1450 Opintovapaaseen liittyvästä taloudellisesta tuesta.
- n:o 1451 Eläkeiän yleisestä alentamisesta raskaissa ja epätervellisissä töissä.
- n:o 1452 Svenska emigrationskommitten -nimisen toimikunnan ehdotusten toteuttamisesta.
- n:o1853 Valtionrautateiden rataosaston työkonien ja autojen määrän lisäämisestä.
- n:o 1854 Määrärahasta Turun ja Salon välisen rautatien perusparannustyöhön.

Tikka, Seppo

- n:o 69 Kymen lääninvankilan rakennustöiden aloittamisesta.
- n:o 361 Valtion virastotalon aikaansaamisesta Kuusankoskelle.
- n:o 977 Haminan vallien entistämisestä.
- n:o 1865 Elimäen Korian asutusalueen tie- ja siltajärjestelyjen toteuttamisesta.
- n:o 1866 Kääpälän tien rakentamisen aloittamisesta Valkealassa.
- n:o 1867 Simpeleen — Särkilahden poikittaistien rakennustöiden aloittamisesta.
- n:o 1868 Kuusankosken keskustassa sijaitsevan sillan uudistamisesta
- n:o 1869 Ukonsalmen sillan rakentamisesta Ruokolahdella.
- n:o 1870 Imatran sataman ja sinne johtavan väylän rakentamisesta valtion työkohteena.

Tuominen, Risto

- n:o780 Vesipiirirajankäyntien keskeyttämisestä Inarin. Enontekiön ja Utsjoen kuntien vesialueilla ja niiden kalastusoloja koskevan esityksen antamisesta.
- n:o 985 Kymminlinnan linnoitusalueen käyttämisestä maakuntamuseon sijaintipaikkakuntana.

- n:o 1115 Kalanjalostustuotannon kehittämismahdollisuuksien tutkimisesta erityisesti Suomenlahden rannikkokuntien alueella.
- n:o 1872 Lossiyhteyden korvaamisesta maantiesillan Vastilan ja Siltakylän välisellä tiellä.
- n:o 1873 Luumäen — Haminan — Kotkan ratayhteyden aikaansaamisesta.
- n:o 1874 Monikäyttösataman rakentamisesta Kotkan Kuusisensaareen.

Tuovinen, Jouko

- n:o 70 Pohjois-Karjalan lääninvankilan rakentamisen jouduttamisesta.
- n:o366 Kohtuullisten opiskelijavuokratulojen saattamisesta eläkeläisen verova-
paaksi tuloksi.
- n:o367 Kehitysalueiden teollisten työpaikkojen lisäämisestä sijainninhajausjär-
jestelmää kehittämällä.
- n:o 368 Malmintutkimuksen tehostamisesta kehitysalueilla.
- n:o369 Polvijärven alueella olevan talkkimalmin rikastamisesta ja jalostamisesta
kokonaisuudessaan Polvijärvellä.
- n:o 370 Turvetuotannon kehittämisestä Rääkkylän suoalueilla.
- n:o371 Kehitysalueiden osuuden korottamisesta asuntolainojen läänikohtai-
sista kiintiöistä päätettäessä.
- n:o986 Siikasalmen maatalousoppilaitoksen käytössä olevien pelto- ja metsä-
maan lisäämisestä.
- n:o 1462 Työaikalain muuttamisesta yhtäläisen työaika-suojan takaamiseksi.
- n.o 1463 Suojavaatteiden hankkimisesta eräille posti- ja lennätinhallituksen henki-
lökuntaan kuuluville.
- n:o 1464 Valtion työohjelman noudattamisen tehostamisesta.
- n:o 1465 Juuan työttömyyden helpottamisesta.
- n:o 1466 Kansaneläkkeen saattamisesta puolison tuloista ja varallisuudesta riippu-
mattomaksi eläkkeeksi.
- n:o 1467 Kokoon-tumis- ja toimitilojen järjestämisestä eläkeläisille ja vanhuksille.
- n:o1875 Tieliikenteessä käytettävien traktoreiden kuntoa ja varusteita koskevien
säännösten uudistamisesta.
- n:o 1876 Suljettujen alueiden erioikeuksien poistamisesta kuljetustoiminnassa.

- n:o 1877 Aittolahden ja Vääränmäen välisen maantien n:o 480 rakenteen parantamisesta.
- n:o 1878 Huhmarin lomakeskuksen tieyhteyksien parantamisesta.
- n:o 1879 Maantien rakentamisesta välille Koli — Herajoki.
- n:o 1880 Maantien n:o 8031 parantamisesta välillä Kärsämä — Sotkuma.
- n:o 1881 Outokummun ja Pöytälahden välisen maantien n:o 4825 rakenteen parantamisesta.
- n:o 1882 Polvijärven ja Martonvaaran välisen maantien n:o 504 rakenteen parantamisesta.
- n:o 1883 Valtionrautateiden paikallisliikenteen säilyttämissuunnitelman aikaansaamisesta.
- n:o 1884 Valtionrautateiden omistuksessa olevien virka- ja työsuhteasuntojen kunnostamisesta.
- n:o 1885 Valtionrautateiden Joensuun liikennepiirin alueella olevien työ- ja sosiaali-tilojen korjaamisesta.
- n:o 1886 Uuden tavaraterminaalin rakentamisesta Joensuuhun.
- n:o 1985 Ylämyllyn varuskunnan asuntolan rakentamisesta sekä kasarmin peruskorjaamisesta.

Työläjäjärvi, Pirkko

- n:o 372 **Liikevaihtoverolain muuttamisesta** sosiaalipalvelujen **kehittämistä silmäläpitäen.**
- n:o 373 **Määrärahasta tutkimusprofessorin palkkaamiseksi** geologiseen **tutkimuslaitokseen.**
- n:o 651 **Suurmymälöiden perustamista rajoittavien määräysten aikaansaamisesta.**
- n:o 987 **Vanhojen puukaupunkien suojelusta sekä niiden kunnostustarpeessa olevan asuntokannan saattamisesta valtion asuntolainoituksen piiriin.**
- n:o 1468 **Väliaikaisen vapaaehtoisesti ennenaikaiselle eläkkeelle siirtymisjärjestelmän aikaansaamisesta.**
- n:o 1469 **Kodinhoitotyön perusteella myönnettävästä lisäeläkkeestä.**
- n:o 1470 **Perhepoliittisen selonteon antamisesta ja sen pohjalta laadittavasta perhepoliittisesta ohjelmasta.**

- n:o 1471 Lapsen kotihoitotukijärjestelmän aikaansaamisesta.
- n:o 1472 Vanhusten, vammaisten ja sairaiden kotihoidon järjestämisestä.
- n:o 1995 Kotitalous- ja kuluttajaneuvontajärjestöjen asemaa ja valtionapua koskevan lainsäädännön aikaansaamisesta.

Valtonen, Pirkko

- n:o 381 Pienteollisuuslainojen myöntämisestä ammattimaisessa liikenteessä käytettävien kuorma-autojen hankintaan.
- n:o 1118 Valtion viljavaraston rakentamisesta Tahkoluodon satamaan.
- n:o1484 Rintamasotilaslisän maksamisesta jokaiselle kansaneläkettä saavalle vuosien 1939—1945 sotien rintamaveteraanille.
- n:o1485 Sairausvakuutuksen päivärahan saattamisesta ensisijaiseksi korvaukseksi.
- n:o 1486 Sairausvakuutuksen päivärahan maksamisesta pyhäpäiviltä.
- n:o1487 Sairausvakuutuslainsäädännön kehittämistä päivärahan maksamiseksi työkyvyttömyyden syystä riippumatta.
- n.o 1888 Arantilan sillan uudelleen rakentamisesta Nakkilassa.

XVII RAHA-ASIA-ALOITTEET (Kevät 1979)

Forsman, Mauno

- n:o 9 Määrärahan osoittamisesta Nuijamaan rajanylityspaikan toimisto- ja sosiaalitilojen parantamiseen.
- n:o 10 Määrärahan osoittamisesta Joutsenon kirkonkylän ja Joutsenon tieliittymien parantamiseen valtatiellä n:o 6
- n:o 11 Määrärahan osoittamisesta teollisuustien rakentamiseen Kaitaisen ja Yl järven kylien välille Ylämaalla.
- n:o12 Määrärahan osoittamisesta Taipalsaaren— Savitaipaleen tien parantamiseen.
- n:o13 Määrärahan osoittamisesta Tullisalmen yli Kattelussaareen johtavan sil lan rakennustöiden aloittamiseen.
- n:o 14 Määrärahan osoittamisesta Lappeenrannan — Mustolan satamaradan aikaansaamiseen.
- n:o 15 Määrärahan osoittamisesta Porin lyhytaaltoaseman uusimiseen.

Grönholm, Eino

- n:o23 Määrärahan osoittamisesta Työvään Musiikkitapahtumalle annettavaan avustukseen.
- n:o24 Määrärahan osoittamisesta Suomen Siirtolapuutarhaliiton toiminnan tukemiseen.
- n:o 25 Määrärahan osoittamisesta Allergialiitto — Allergiaförbundet ry:n toiminnan tukemiseen.

Helminen, Olli

- n:o26 Määrärahan osoittamisesta Kymenlaakson vedenhankinnan yleissuunnitelman mukaisten töiden suorittamiseksi valtion vesienhuoltotyönä.
- n:o 27 Määrärahan osoittamisesta ns. Myllykosken pohjoisen sisääntulotien rakennustyön aloittamiseen Anjalankoskella.
- n:o 28 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 359 parantamiseksi välillä Anjala — Ummeljoki — Korja.
- n:o 29 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 371 parantamiseen välillä Liikkala — Keltakangas Anjalankoskella.

Jaakonsaari, Liisa

- n:o30 Määrärahan osoittamisesta yritysverotuksen tutkimiseen tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseen.

Koivisto, Tellervo

- n:o 52 Määrärahan osoittamisesta Pirkanmaan läänin perustamiseen liittyvään suunnittelutyöhön.
- n:o53 Määrärahan osoittamisesta valikoivan kirjallisuuden ostotukikokeilun toteuttamiseen.
- n:o54 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 332 parantamiseen välillä Luomajärvi — Turun tiepiirin raja Kurussa.
- n:o55 Määrärahan osoittamisesta eräiden virkojen ja toimien perustamiseen posti- ja lennätinlaitokseen.

Lahti-Nuuttila, Pentti

- n:o 76 Määrärahan osoittamisesta valtatie n:o 12 rakentamiseen välillä Suorama — Alasjärvi

Loikkanen, Eino

- n:o 77 Määrärahan osoittamisesta Pyhäjärven tien rakentamiseen välillä Lakalava — lentoaseman maantie Tampereella ja Pirkkalassa.
- n:o 78 Määrärahan osoittamisesta uuden tieosuuden rakentamiseen välillä Tulijoki — Vaasan piirin raja Virroilla.
- n:o79 Korotetun määrärahan osoittamisesta rintamaveteraanien kuntoutustointintaan.

Luttinen, Matti

- n:o80 Määrärahan osoittamisesta vakuutusosoikeuden siirtämiseksi Lahteen.
- n:o 81 Määrärahan osoittamisesta valtion Nastolan virastotalon suunnitteluun.
- n:o82 Määrärahan osoittamisesta Lahden teknillisen oppilaitoksen lisärakennuksen suunnittelua varten.
- n:o83 Määrärahan osoittamisesta Lahden sairaala-oppilaitoksen rakennustöitä varten.
- n:o84 Määrärahan osoittamisesta Lahden etelä-pohjoissuuntaisen ohikulkutien rakentamiseen.
- n:o85 Määrärahan osoittamisesta Tolkoon rautatien alikulkusillan rakentamiseksi.

Raudasoja, Juhani

- n.o116 Määrärahan osoittamisesta opistotasoisien koulutuksen aloittamiseksi Jurvan kotiteollisuuskoulussa.
- n:o 117 Määrärahan osoittamisesta läänien nuorisolautakuntien päätoimisten sihteerien palkkaamista varten.
- n:o 118 Määrärahan osoittamisesta läänien urheilulautakuntien päätoimisten sihteerien palkkaamista varten.

Starast, Pekka

- n:o122 Määrärahan osoittamisesta Kuusankosken sairaanhoito-oppilaitoksen suunnittelua varten.

Surakka, Juhani

- n:o 123 Määrärahojen osoittamisesta työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talven valtionapuun.

Söderman, Jacob

- n:o124 Määrärahan osoittamisesta Kokkilan — Kemiön maantien perusparantamiseen.
- n:o125 Määrärahan osoittamisesta Turun tavara-aseman toisen vaiheen rakentamiseen.

- n:o 126 Määrärahan osoittamisesta Turun Ruotsalaisen Teatterin alueelliseen toimintaan.
- n:o127 Määrärahan osoittamisesta lauttalaitureiden rakentamiseksi Kasnäsin ja Rosalan välistä lauttaliikennettä varten.

Tapiola, Hannu

- n:o 128 Määrärahan osoittamisesta Keski-Suomen läänin sijoitettavan metsä- ja puutaloudellisen oppilaitoksen suunnitteluun.
- n:o 129 Määrärahan osoittamisesta Muuramen — Säynätsalon paikallistien rakennustöiden aloittamiseen.

Työläjäjärvi, Pirkko

- n:o 132 Määrärahan osoittamisesta Kotineuvontaliiton työn tukemiseen.

(Syksy 1979)

Aaltonen, Markus

- n:o 142 Määrärahan osoittamisesta opiskelija-asuntojen omapääomaan.
- n:o143 Korotetun määrärahan osoittamisesta Valtionrautateiden työkoneiden ja autokaluston hankkimiseen.

Ajo, Aimo

- n:o 144 Määrärahan osoittamisesta valtion henkilöstön työsuhteasuntojen rakentamiseksi Rovaniemelle.
- n:o145 Määrärahan osoittamisesta puutavaran nippu-uittolaitteiden rakentamiseksi Kemijokeen.
- n:o 146 Määrärahan osoittamisesta Vuotoksen alueella olevien yksityisten ja Kemi Oy:n maiden lunastamiseksi valtiolle.
- n:o147 Määrärahan osoittamisesta mekaanisen vesakontorjuntaan Lapin tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o148 Määrärahan osoittamisesta Kemijärven läpikulkutien rakennustöiden aloittamiseksi.
- n:o 149 Määrärahan osoittamisesta veneliikenneväylien merkitsemiseksi Lokan ja Porttipahdan tekojärvillä.

- n:o150 Määrärahan osoittamisesta Veitsiluoto Oy:n Kemijärven tehtaan jalostusasteen nostamiseen.
- n:o151 Määrärahan osoittamisesta Kemijärven terveyskeskuksen vuodeosaston rakennustöiden aloittamiseksi.

Ala-Kapee, Pirjo

- n:o152 Korotetun määrärahan osoittamisesta ympäristönsuojelun tutkimus- ja kehittämistoimintaan.
- n:o153 Määrärahan osoittamisesta Kotineuvontaliiton kuluttajaneuvontatoiminnan tukemiseen.
- n:o154 Määrärahan osoittamisesta Kuriiritien ja pääradan eritasoristeyksen rakentamisen aloittamiseen Tikkurilassa.
- n:o155 Määrärahan osoittamisesta posti- ja lennätinhallituksen toimitilahankkeen suunnitteluun Vantaan Tikkurilan Jokiniemeen.

Breilin, Reino

- n:o 173 Korotetun määrärahan osoittamisesta asuntolainoihin.
- n:o 174 Määrärahan osoittamisesta Vuokralaisten Keskusliiton toiminnan tukemiseen.
- n:o 175 Määrärahan osoittamisesta Orijärven kaivostoiminnan jatkamisen selvittämiseen.
- n:o 176 Määrärahan osoittamisesta uusien teollisuuskylien perustamisen selvittämiseen.

Bärlund, Kaj

- n:o 177 Määrärahan osoittamisesta peruskoulun opetusryhmien pienentämiseen.
- n:o178 Korotetun määrärahan osoittamisesta Porvoon matkailualan oppilaitoksen ylimääräiseen avustukseen.
- n:o179 Määrärahan osoittamisesta Tekniska Läroverket-nimisen oppilaitoksen siirtämiseen Itä-Uudellemaalle.
- n:o180 Määrärahan osoittamisesta tien peruskorjaamiseen välillä Bosgård — Isnäs.
- n:o181 Korotetun määrärahan osoittamisesta Kirkkonummen — Karjaan rataosuuden perusparantamiseen.

- n:o182 Korotetun määrärahan osoittamisesta valtionosuuteen kuluttajaneuvonnan järjestämiseen kunnissa.

Eenilä, Paula

- n:o183 Korotetun määrärahan osoittamisesta Varsinais-Suomen Kansanopiston rakennushankkeita varten.
- n:o 184 Määrärahan osoittamisesta kansatieteellisiä työväen kulttuurin kokoelmia ja kenttätöitä varten.
- n:o 185 Korotetun määrärahan osoittamisesta työväentalojen korjauksiin.
- n:o 186 Määrärahan osoittamisesta työväenliikkeen muistomerkin aikaansaamiseksi Turkuun.
- n:o 187 Määrärahan osoittamisesta työväen kulttuurin tutkimuslaitoksen perustamisen suunnitteluun.
- n:o 188 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Turun tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o 189 Määrärahan osoittamisesta Lepäisten — Lyökin paikallistien rakentamiseen.
- n:o190 Määrärahan osoittamisesta kuljetusalan työsuojelutarkastajan viran perustamiseksi Turun ja Porin työsuojelupiiriin.
- n:o191 Määrärahan osoittamisesta uudenkaupungin työväentalon peruskorjaukseen työllisyysvaroin.

Elo, Mikko

- n:o 194 Määrärahan osoittamisesta Kokemäenjoen järjestelyihin.
- n:o 195 Korotetun määrärahan osoittamisesta Lielahden ja Porin/Rauman välisen rataosan perusparantamisen aloittamiseen.
- n:o196 Määrärahan osoittamisesta Porin — Parkanon — Haapamäen rautatien perusparantamiseen.

Forsman, Mauno

- n:o197 Korotetun määrärahan osoittamisesta asuntohallituksessa suoritettavan tutkimus-, selvitys- ja kehittämistyöhön.
- n:o 198 Määrärahan osoittamisesta kevyen liikenteen väylien rakentamiseksi Lappeenrannan ja Joutsenon välille valtatiellä n:o 6.

- n:o199 Määrärahan osoittamisesta Huhmarisen — Kaukolan tien kunnostamiseen Parikkalassa.
- n:o200 Määrärahan osoittamisesta pengerrys- ja sillanrakennustöiden aloittamiseksi Lamposaaren ja mantereen välillä Lappeenrannassa.
- n:o201 Määrärahan osoittamisesta Etelä-Saimaan keskussairaalan laajentamiseen.

Grönholm, Eino

- n:o216 Määrärahan osoittamisesta kasvatustieteen professorin viran perustamiseksi Tampereen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan Hämeenlinnan opettajankoulutuslaitokseen.
- n:o217 Määrärahan osoittamisesta Hämeenlinnan opettajankoulutuslaitoksen osastokirjaston virkojen perustamiseen.
- n:o218 Määrärahan osoittamisesta Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliiton opinto-keskuksen toimintamenoja varten.
- n:o219 Määrärahan osoittamisesta kansallispuistoksi ehdotettujen Kelveneen ja Pernunnummen — Kerityn alueiden hankkimiseksi valtion haltuun.
- n:o220 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Hämeen tie- ja vesirakennuspiiriin alueella.

Halonen, Tarja

- n:o 227 Määrärahan osoittamisesta Pohjolan Opistolle rakennusavustuksena toteutettavia perusparannustöitä ja aikaisempien rakennusvelkojen maksamista varten.

Helminen, Olli

- n:o 241 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Kymen tie- ja vesirakennuspiiriin alueella.
- n:o242 Korotetun määrärahan osoittamisesta Valtionrautateiden tilapäisen henkilökunnan palkkioihin ja työsuhtepalkkioihin.
- n:o 243 Määrärahan osoittamisesta Invalidiliitolle vammaisten lomatoiminnan järjestämiseen.
- n:o244 Korotetun määrärahan osoittamisesta valtionosuutena kunnille terveyskeskusten perustamiskustannuksiin.

Hietala, Pertti

- n:o245 Määrärahan osoittamisesta Haarajoen — Porsaskosken maantien perusparantamistöiden suorittamiseksi.
- n:o246 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 542 perusparantamiseen välillä Karvio — Tuusniemen raja.
- n:o247 Määrärahan osoittamisesta Pieksämäen — Porsaskosken maantien perusparantamistöiden suorittamiseksi.
- n:o 248 Määrärahan osoittamisesta Jäppilän — Tihusniemen — Sorsakosken tieosuuden perusparantamistöiden suorittamiseksi.
- n:o249 Määrärahan osoittamisesta Valtionrautateiden korjaamo- ja varastorakennuksen saneeraustöiden toteuttamiseksi Pieksämäellä.
- n:o250 Määrärahan osoittamisesta tavaravaunujen rakentamiseen kuuluvan kokoonpanovaiheen siirtämiseksi Valtionrautateiden Pasilan konepajasta Pieksämäen konepajaan.
- n:o251 Määrärahan osoittamisesta Valtionrautateiden asuinhuoneistojen peruskorjauksiin.
- n:o252 Määrärahan osoittamisesta Virtasalmella sijaitsevan Karankalahden malmiesiintymän tutkimuksia varten.
- n:o 253 Määrärahan osoittamisesta Valtion polttoainekeskuksen työkoneiden valmistusta ja huoltoa palvelevan rakennuksen rakennustöiden aloittamiseksi Virtasalmella.

Jaakonsaari, Liisa

- n:o 312 Määrärahan osoittamisesta Koillismaa-toimikuntaa varten.
- n:o313 Määrärahan osoittamisesta varusmiesten musiikkiharrastuksia edistäviin välinehankintoihin.
- n:o 314 Määrärahan osoittamisesta opintotuen lapsikorotuksia varten.
- n:o315 Määrärahan osoittamisesta terveydenhuoltoalan opiskelijoiden suojavaatekustannusten korvaamiseen.
- n:o 316 Määrärahan osoittamisesta aseidenriisuntaa ja rauhanpolitiikkaa koskevan tiedotuksen edistämiseen.
- n:o317 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Oulun tie- ja vesirakennuspiiriin alueella.
- n:o318 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Kainuun tie- ja vesirakennuspiiriin alueella.

- n:o319 Korotetun määrärahan osoittamisesta kuntien elinkeinoasiamiesten palkkausmenojen valtionosuuteen.
- n:o320 Määrärahan osoittamisesta torjunta-aineiden haittavaikutusten tutkimiseen.

Knuuttila, Sakari

- n:o436 Määrärahan osoittamisesta pienten tiemestaripiirien ja tiemestaripiirien sivutukikohtien toiminnan turvaamiseksi.
- n:o437 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Keski-suomen tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o438 Korotetun määrärahan osoittamisesta yleisten teiden tekemiseen Keski-suomen läänissä.
- n:o 439 Määrärahan osoittamisesta Jyväskylän lentoaseman lähestymissektoreisaolevien mäkien alentamiseen.
- n:o440 Korotetun määrärahan osoittamisesta pienlevikkisten lehtien kuljetustuen saattamiseksi samalle tasolle isojen lehtien kanssa

Koivisto, Tellervo

- n:o441 Korotetun määrärahan osoittamisesta valtion palveluksessa olevien työsuojelun edistämiseen.
- n:o442 Määrärahan osoittamisesta suunnittelija-informaatikon viran perustamiseksi Tampereen yliopiston kirjastoon.
- n:o443 Korotetun määrärahan osoittamisesta naisten poliittisen toiminnan tukemiseen.
- n:o 444 Määrärahan osoittamisesta opintotuen lapsikorotusten maksamiseksi ylimääräisenä opintorahana.
- n:o445 Korotetun määrärahan osoittamisesta maakuntakirjastojen valtionosuuden jälkeenjääneisyyden poistamiseksi.
- n:o446 Määrärahan osoittamisesta ylimääräisten postinkantajan toimien muuttamiseksi ylimääräisen postimiehen toimiksi.
- n:o 447 Määrärahan osoittamisesta suunnittelusihteerin toimen perustamiseksi työsuojelu halitukseen.
- n:o448 Määrärahan osoittamisesta kirjastonhoitajan toimen perustamiseksi työsuojeluhallitukseen.

Lahti-Nuuttila, Pentti

- n:o512 Määrärahan osoittamisesta Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutin toiminnan tukemiseen.
- n:o513 Määrärahan osoittamisesta valtionapuna Tampereen Työväen Teatterin käyttökustannuksiin.
- n:o514 Määrärahan osoittamisesta avustukseksi Tampereen Työväen Teatterille uudisrakennuksen rakentamista varten.
- n:o515 Korotetun määrärahan osoittamisesta näyttämötaiteellista harrastustoimintaa varten.
- n:o 516 Korotetun määrärahan osoittamisesta musiikki-instituuttien toiminnan tukemiseen.
- n:o 517 Korotetun määrärahan osoittamisesta säveltaiteen harrastustoiminnan tukemiseen.

Laine, Jermu

- n:o530 Määrärahan osoittamisesta Ruhalan — Vilppulan maantien perusparantamiseen.
- n:o531 Korotetun määrärahan osoittamisesta vammaisten sopeutumisvalmennukseen.

Liikanen, Erkki

- n:o637 Määrärahan osoittamisesta Karkialammen varuskunnan uimahallin rakennustöiden aloittamiseen Mikkelissä.
- n:o638 Korotetun määrärahan osoittamisesta korkeakouluopiskelijoiden ruokailukustannusten alentamiseen.

Lillqvist, Bror

- n:o639 Määrärahan osoittamisesta Pohjanmaan kalanjalostustoiminnan tarvetta ja Längskärin kalasataman soveltuvuutta kalanjalostustoimintaan koskevaan tutkimukseen.
- n:o640 Määrärahan osoittamisesta hylkeiden ammattikalastajille aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.
- n:o641 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 741 perusparannustöiden aloittamiseen Pietarsaaren maalaiskunnassa ja Korttesjärvellä.

- n:o642 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 7263 (Kaitsor — Osterö) perusparannustöiden aloittamiseen.
- n:o643 Määrärahan osoittamisesta Sundomista Yttermalaxin ns. Rantatielle johtavan tien suunnittelemiseen.
- n:o644 Määrärahan osoittamisesta töiden aloittamiseen Ämossan paikallistiellä Maalahden kunnan Petalaxin kylässä.
- n:o645 Määrärahan osoittamisesta Alholmenin satamaan johtavan väylän ruopauksen aloittamiseen Pietarsaassa.
- n:o 646 Määrärahan osoittamisesta perhe-eläkelain piiriin kuulumattomien leskien avustuksiin.
- n:o 647 Korotetun määrärahan osoittamisesta alkoholivaroista kuntien yleisiin tarpeisiin tulevan valtionosuuden ja-avustuksen korottamiseksi.
- n:o 648 Korotetun määrärahan osoittamisesta kunnille raittiustyöhön ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon.

Loikkanen, Eino

- n:o 649 Määrärahan osoittamisesta Tampere — Pirkkalan lentoaseman asemarakennuksen laajentamiseen.
- n:o 650 Määrärahan osoittamisesta sotainvalidien vaimojen kuntoutukseen.

Luttinen, Matti

- n:o654 Määrärahan osoittamisesta valtatie n:o 12 rakennustöiden käynnistämiseen välillä Villähde — Nastola.
- n:o 655 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 3132 perusparantamiseen välillä Vesivehmaa — Kalkkinen Asikkalassa.
- n:o656 Määrärahan osoittamisesta Lahden — Loviisan — Valkon radan perusparantamiseen.

Muurman, Peter

- n:o717 Määrärahan osoittamisesta Maatalouden tutkimuskeskuksen muuttamisesta johtuvien henkilöstöjärjestelyjen menojen kattamiseen.
- n:o718 Korotetun määrärahan osoittamisesta Suomen Ilmailumuseon ensimmäisen rakennusvaiheen jatkamiseen Helsinki — Vantaa lentoasemalla.

Myyryläinen, Salme

- n:o719 Korotetun määrärahan osoittamisesta uusien kunnallisten kuluttajaneuvovirkkojen perustamiseen.
- n:o 720 Korotetun määrärahan osoittamisesta uusien esittelijän toimien perustamiseen kuluttajavalituslautakuntaan.
- n:o721 Korotetun määrärahan osoittamisesta uusien esittelijän toimien perustamiseen kuluttaja-asiamiehen toimistoon.
- n:o722 Korotetun määrärahan osoittamisesta toimistosihteerin toimen perustamiseen kuluttajaneuvostoon.

Paakkinen, Saara-Maria

- n:o 749 Korotetun määrärahan osoittamisesta omaehtoisen kulttuuriharrastustyön tukemiseen.
- n:o 750 Määrärahan osoittamisesta kurssikeskus Murikassa tapahtuvan koulutuksen kulujen kattamiseen.
- n:o 751 Määrärahan osoittamisesta Tuusulanjärven hapetuksen jatkamiseen.
- n:o752 Korotetun määrärahan osoittamisesta rakennuslain mukaisiin harkinnanvaraisiin valtionapuihin.
- n:o 753 Korotetun määrärahan osoittamisesta yleisten teiden tekemiseen Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o 754 Korotetun määrärahan osoittamisesta paineastiatarkastajien palkkioihin.
- n:o 755 Määrärahan osoittamisesta haja-asutusalueiden esikouluikäisten päiväkotikuljetusten tukemiseen.
- n:o756 Määrärahan osoittamisesta lasten hampaiden oikomishoidon aiheuttamien matkakulujen korvaamiseen.

Piipari, Anna-Liisa

- n:o791 Määrärahan osoittamisesta Kotkan sairaanhoito-oppilaitoksen suunnitteluun.
- n:o792 Korotetun määrärahan osoittamisesta hydrokopterin hankkimiseen itäisen Suomenlahden saaristoon.

Raatikainen, Kaisa

- n:o841 Korotetun määrärahan osoittamisesta valtakunnallisille luonnonsuojeluyhteisöille myönnettävään valtionavustukseen.
- n:o842 Määrärahan osoittamisesta valtion virastotalon rakentamiseen Espooseen.
- n:o843 Määrärahan osoittamisesta valtion virastotalon rakentamiseen Kirkkonummella.
- n:o 844 Korotetun määrärahan osoittamisesta maan hankkimiseksi luonnonsuojelutarkoituksiin.
- n:o 845 Määrärahan osoittamisesta uhanalaisten harjualueiden hankkimiseksi valtion haltuun.
- n:o846 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o847 Määrärahan osoittamisesta Espoon vanhan rautatieasemarakennuksen suojelutoimiin.
- n:o 848 Määrärahan osoittamisesta ylimääräisen äitiysrahan maksamiseen.

Rajantie, Maija

- n:o849 Määrärahan osoittamisesta kalatalouden koulutuskeskuksen rakentamiseen Itä-Suomen keskuskalanviljelylaitoksen yhteyteen.
- n:o850 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Mikkelin tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o851 Määrärahan osoittamisesta maantien parantamiseen välillä Savonrannan kirkonkylä — Vihtari.
- n:o852 Määrärahan osoittamisesta monikäyttösataman rakentamisen aloittamiseen Punkaharjulla.
- n:o853 Määrärahan osoittamisesta rautatiekiskotuksen parantamiseen rataosuu-
della Huutokoski — Savonlinna — Parikkala.
- n:o 854 Määrärahan osoittamisesta oljyntorjuntakaluston hankintaan Saimaan
vesistön alueella.

Raudasoja, Juhani

- n:o 861 Määrärahan osoittamisesta kaksikielisen kielenkääntäjäkoulutuksen aloit-
tamiseen Vaasassa.

- n:o 862 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Vaasan tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o863 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Keski-pohjanmaan tie- ja vesirakennuspiirin alueella.

Rönholm, Mikko

- n:o897 Määrärahan osoittamisesta aurinkoenergian käyttämiseksi eduskunnan uima-altaan lämmittämiseen.
- n:o898 Määrärahan osoittamisesta valtakunnallisen jätehuoltoselvityksen laatimiseksi.
- n:o 899 Määrärahan osoittamisesta hotelli- ja ravintolakoulutuksen aloittamiseksi Turun talousalueella.
- n:o900 Määrärahan osoittamisesta Turun suomenkielisen merenkulkuoppilaitoksen opetus- ja asuntotilojen suunnittelua varten.
- n:o 901 Määrärahan osoittamisesta Naantalin kamarimusiikkijuhlien avustamiseksi.
- n:o902 Määrärahan osoittamisesta kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden suunnittelun ja toteutuksen asiantuntijakustannuksiin.
- n:o903 Määrärahan osoittamisesta veden säästöä koskevan suunnitelman laatimista varten.
- n:o904 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 192 perusparantamiseksi Mas-kun ja Mietoisten kohdalla.
- n:o905 Määrärahan osoittamisesta ratapihan Loimaan kaupungissa ylittävän sil-lan suunnittelukilpailun järjestämiseksi.
- n:o 906 Määrärahan osoittamisesta Turun postinlajittelukeskuksen rakentamiseksi.
- n:o907 Määrärahan osoittamisesta Utön — Naantalin väylän syvennystöiden aloittamiseksi.
- n:o908 Määrärahan osoittamisesta kunnallisten satamien öljyntorjunnan ja jäteöl-jyn vastaanoton valtakunnallisen suunnitelman laatimiseksi.
- n:o909 Määrärahan osoittamisesta siltayhteyden rakentamiseksi Naantalin sal-men yli maantielle n:o 189.
- n:o910 Määrärahan osoittamisesta läänien teollisuustoimikuntien päätoimisten sihteereiden palkkaamiseksi.

- n:o 911 Määrärahan osoittamisesta Neste Oy:n osakepääoman korottamiseksi.
- n:o 912 Määrärahan osoittamisesta syöpäpotilaille syöpäsairauden aiheuttamien kustannusten korvaamiseksi kokonaisuudessaan.

Salo, Arvo

- n:o 929 Määrärahan osoittamisesta taiteilijan virkojen perustamiseen.
- n:o 930 Määrärahan osoittamisesta Työväen Sivistysliitolle Ranta—Toivalan kurssikeskuksen rakennuslainten maksamiseen ja rakennusten korjaamiseen.
- n:o 931 Korotetun määrärahan osoittamisesta opintokeskusten yleismenojen valtionapuun.
- n:o 932 Määrärahan osoittamisesta Suomen Elokuvasäätiön kautta kotimaiselle elokuvalle jaettaviin avustuksiin ja lainoihin.
- n:o 933 Korotetun määrärahan osoittamisesta ammattiteattereiden toiminta-avustuksiin.

Savolainen, Lea

- n:o 942 Määrärahan osoittamisesta suojavaatteiden hankkimiseksi terveydenhuoltoalan opiskelijoita varten.
- n:o 943 Määrärahan osoittamisesta Sokeain Keskusliiton ylläpitämään näkövammaisten apuvälinepalvelutoimintaan.

Siren, Helge

- n:o 944 Määrärahan osoittamisesta Riihimäen varuskunnan rakentamistöiden jatkamiseksi.
- n:o 945 Määrärahan osoittamisesta maantien n:o 289 rakentamisen aloittamista varten Ryttylän taajaman kohdalla.
- n:o 946 Määrärahan osoittamisesta Riihimäen ratapihalla sijaitsevan vaunukorjaamon siirtämiseksi.

Starast, Pekka

- n:o 947 Määrärahan osoittamisesta ylimääräisen täydennysosan suorittamiseksi opintorahaan.
- n:o 948 Määrärahan osoittamisesta maanteiden n:o 362 ja 363 eräiden osuuksien parantamistöiden aloittamiseksi.

- n:o949 Määrärahan osoittamista maanteiden n:o 368 ja 3662 eräiden osuuksien parantamiseksi.
- n:o 950 Määrärahan osoittamisesta Kuusankosken aluesairaalan leikkausosaston laajennushankkeen toteuttamiseksi.

Suonio, Kaarina

- n:o957 Määrärahan osoittamisesta valtionavustuksena uuden henkilökunnan palkkaamiseksi yleisiin oikeusaputoimistoihin.
- n:o 958 Määrärahan osoittamisesta poliisi- ja tutkintovankiloiden vartijavahtimestareiden virkapukuavustuksiin.
- n:o959 Korotetun määrärahan osoittamisesta eräiden ylimääräisten toimien perustamiseen Helsingin sairaanhoito-opistoon.
- n:o960 Korotetun määrärahan osoittamisesta ns. I-kortin myöntämiseksi kaikille alle 65-vuotiaille työkyvyttömyyseläkeläisille.
- n:o961 Korotettujen määrärahojen osoittamisesta työsuojelukoulutuksen valtionapuun.
- n:o962 Korotetun määrärahan osoittamisesta kodinhoitajien palkkaukseen kunnille annettavaa valtionosuutta varten.
- n:o 963 Korotetun määrärahan osoittamisesta kotiaivustustoiminnasta aiheutuvi-
sta käyttökustannuksista kunnille annettavaa valtionavustusta varten.

Surakka, Juhani

- n:o964 Määrärahan osoittamisesta englannin kielen lehtorin toimen perustamiseksi Jyväskylän yliopiston kielikeskukseen.
- n:o965 Määrärahan osoittamisesta Jyväskylän ja Lahden teatteritalojen rakentamisen aloittamiseksi.
- n:o 966 Määrärahan osoittamisesta keskuslaboratorioiden suojatilojen ja lääkintävarikon rakentamiseksi Viitasaarella.

Söderman, Jacob

- n:o977 Korotettujen määrärahojen osoittamisesta kansainväliseen kehitysyhteistyöhön.
- n:o978 Korotetun määrärahan osoittamisesta Turun Ruotsalaisen Teatterin toiminnan turvaamiseksi.

- n:o979 Määrärahan osoittamisesta tien suunnittelua ja rakentamista varten Kemiön ja Perniön Ylönkylän välille.
- n:o980 Määrärahan osoittamisesta jalankulku- ja polkupyöräkaistojen suunnitteluun ja rakentamiseen tieosuudella Kirjalan silta — Ersby.
- n:o 981 Määrärahan osoittamisesta ns. Kasnäsin tien parantamiseen Dragsfjärdissä.
- n:o 982 Määrärahan osoittamisesta dieselkäyttöisen kiskoautokaluston hankkimiseen Valtionrautateille.
- n:o 983 Määrärahan osoittamisesta rautatien perusparantamiseen välillä Turku — Salo.
- n:o 984 Määrärahan osoittamisesta Turun Henkilöratapihan muutostöihin.
- n:o 985 Määrärahan osoittamisesta valtion työsuojelupalkintoa varten.

Tapiola, Hannu

- n:o 998 Korotetun määrärahan osoittamisesta kirjastoautojen hankintaan.
- n:o 999 Korotetun määrärahan osoittamisesta maantien n:o 348 parantamiseen välillä Haitto — Melonsaari.
- n:o 1000 Korotetun määrärahan osoittamisesta maanteiden n:o 6403 ja 6404 eräiden osuuksien parantamiseen.
- n:o1001 Korotetun määrärahan osoittamisesta Keljonkankaan — Säynätsalon maantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen.

Tikka, Seppo

- n:o1019 Korotetun määrärahan osoittamisesta varusmiesten päivärahan korottamiseen.
- n:o1020 Korotetun määrärahan osoittamisesta lehdistön yleiseen kuljetustukeen pienlevikkisten lehtien kuljetustuen saattamiseksi samalle tasolle isojen lehtien kanssa.
- n:o 1021 Korotetun määrärahan osoittamisesta tupakoinnin vähentämiseen.

Tuominen, Risto

- n:o 1040 Korotetun määrärahan osoittamisesta asumistuen korottamiseksi.
- n:o 1041 Määrärahan osoittamisesta Kotkan — Haminan — Luumäen ratahankkeen suunnittelun aloittamiseen.

Tuovinen, Jouko

- n:o 1042 Korotetun määrärahan osoittamisesta yksityisten valtionapulaitosten toimiehtosopimusjärjestelmästä aiheutuvia menoja varten.
- n:o 1043 Määrärahan osoittamisesta turkistarhaus- ja sisävesikalatalousoppilaitoksen rakentamiseksi Juukaan.
- n:o1044 Määrärahan osoittamisesta mekaaniseen vesakontorjuntaan Pohjois-Karjalan tie- ja vesirakennuspiirin alueella.
- n:o 1045 Määrärahan osoittamisesta Aittolahden ja Vääränmäen välisen maantien n:o 480 parantamiseksi.
- n:o1046 Määrärahan osoittamisesta Huhmarin lomakeskuksen tieyhteyksien parantamiseen Polvijärvellä.
- n:o1047 Määrärahan osoittamisesta Kolin — Herajoen maantien rakentamisen aloittamiseksi.
- n:o1048 Määrärahan osoittamisesta Käsämän — Sotkuman maantien parantamiseksi.
- n:o1049 Korotetun määrärahan osoittamisesta paikallisjunayhteyksien supistusten estämiseksi.
- n:o 1050 Määrärahan osoittamisesta valtionrautateiden työ- ja sosiaalitilojen kuntoon saattamiseksi.
- n:o1051 Määrärahan osoittamisesta Joensuun rautatieaseman tavaraterminaalin rakentamiseen.
- n:o 1052 Korotetun määrärahan osoittamista malmintutkimuksiin.
- n:o 1053 Korotetun määrärahan osoittamisesta vähittäiskaupan investointien tukemiseen haja-asutusalueilla.

Valtonen, Pirkko

- n:o1061 Määrärahan osoittamisesta viljavaraston rakentamiseksi Porin Tahkoluodon satamaan.
- n:o1062 Määrärahan osoittamisesta Arantilan sillan uudelleen rakentamiseksi Nakkilassa.
- n:o 1063 Määrärahan osoittamisesta Turun ja Porin läänin työsuojelupiirin kuljetusalaa tarkastavan työsuojelutarkastajan toimen perustamiseksi.

XVIII RINNAKKAISLAKIALOITTEET

Halonen Tarja:

Lakialoite n:o 435 laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta.

Lakialoite n:o 445 laiksi lapsilisälain 1 ja 1 a §:n muuttamisesta.

XIX KIRJALLISET KYSYMYKSET (Tammi- Helmikuu 1979)

Ahonen Arvo:

- n:o604 Jyväskylän—Pieksämäen rataosuuden sähköistämiseen liittyvistä ongelmista. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä).
- n:o626 Keuruun—Karstulan tietöiden aloittamisesta. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä).

Forsman Mauno:

- n:o 637 Puolustusministeriön palveluksessa olevien erityismäärärahoilla palkattujen työntekijöitten työsuhteen turvaamisesta.

Helminen Olli:

- n:o602 Raskaana olevien naisten työsuhdeturvan tehostamisesta. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

Kuusio Matti.

- n:o601 Porin/Rauman—Tampereen radan huonon kunnon aiheuttamista kuljetusongelmista. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)
- n:o628 Porin ja Mäntyluodon välisen tien liikennemääristä aiheutuvista haitoista. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)
- n:o 631 Harjavallan kaupungin kohdalla Kokemäenjoen yli johtavan sillan aiheuttamista haitoista liikenteelle. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

Lillqvist Bror:

- n:o 596 Opiskelijavähennyksestä kunnallisverotuksessa.

n:o 606 Eläkeiän alentamisesta eräissä tapauksissa.

n:o607 Taiteilijaneläkkeen kansaneläkettä vähentävästä vaikutuksesta. (Vastaus-
ta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

Louekoski Matti:

n:o 592 Matkatoimistoasetuksen muuttamisesta. (Vastausta ei ole annettu ennen
valtiopäivien päättymistä.)

Luttinen Matti:

n:o 584 Sivutoimisten postinjakajien palvelussuhteen ehdoista.

n:o638 Sairausvakuutusmaksun aiheuttamista rasituksista pieniä eläkkeitä saa-
vien osalta. (Vastausta ei ole annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

Mäkelä Jouko:

n:o 594 Ammattitautien diagnostiikan ja hoidon järjestelyjen viivästyisestä ylio-
pistollisissa sairaaloissa.

Raudasoja Juhani:

n:o 618 Oppisopimuslain vastaisesta toiminnasta.

n:o625 Pienituloisten eläkkeensaajien asemasta verotuksessa. (Vastausta ei ole
annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

n:o630 Asuntohallituksen ohjeiden noudattamisesta kunnissa. (Vastausta ei ole
annettu ennen valtiopäivien päättymistä.)

Söderman Jacob:

n:o 572 Kemiön saaren ja Etelä-Halikon välisen heikon tiestön parantamisesta.

Tikka Seppo:

n:o 574 Osakeyhtiöiden tilintarkastukseen liittyvistä puutteista.

Tuominen Risto:

n:o654 Kotkan, Haminan ja Loviisan satamiin tapahtuvan laivaliikenteen rajoitta-
misesta.

Tuovinen Jouko:

n:o645 Outokumpu Oy:n Keretin ja Vuonoksen Kaivosten puutteellisesta työturvallisuudesta.

(Huhti—Joulukuu 1979)

Ahde Matti:

n:o 176 Hailuodon lauttayhteyksien parantamisesta.

Breilin Reino:

n:o82 Rymättylän kunnassa sijaitsevan Lookilan tilan rakennusten purkamisesta.

n:o 182 Paikallispoliisin henkilöstörakenteen kehittämisestä.

Bärlund Kaj:

n:o 56 Tammisaaren saaristossa olevan tonttialueen ostoon liittyvistä seikoista.

n:o 138 Eräiden liikennemerkkien muuttamisesta.

n:o 258 Yksityisten etsivätoimistojen toiminnasta.

Eenilä Paula:

n:o213 Eräiden liikenne rikkomusten seurausten siirtämisestä kuljettajalta liikkeenharjoittajan vastuulle.

n:o245 Turun yliopiston palveluksessa olevien laborantin koulutuksen saaneiden henkilöiden palkkauksesta.

n:o 309 Vastapuhelujärjestelmään liittyvistä epäkohdista.

Elo Mikko:

n:o 131 Kuljetusalan työsuojelun tarkastukseen liittyvistä epäkohdista.

n:o 236 Satakunnan työllisyyden parantamisesta.

n: 270 Kullaan kunnan suurista taloudellisista vaikeuksista.

Forsman Mauno:

n:o 302 Linja-auton kuljettajien eläkeiän alentamisesta.

Halonen Tarja:

n:o 167 Neuvolajärjestelmän kehittämisestä.

Helminen Olli:

n:o 5 Raskaana olevien naisten työsuhteturvan parantamisesta.

Hietala Pertti:

n:o 88 Perhepolitiikan tehostamisesta.

n:o 155 Peruskoulun opetusryhmien pienentämisestä.

n:o 195 Valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain 16 §:n muuttamisesta.

n:o 287 Opistotasaisen metsäopetuksen jatkuvuuden turvaamisesta Nikkarilan metsäopistossa.

Jaakonsaari Liisa:

n:o 283 Pohjanmaan vesistöhankeita koskevien suunnitelmien tarkistamisesta.

Knuuttila Sakari:

n:o 174 Alkoholiyhtiön osa-aikatyöntekijöiden käytöstä.

n:o 212 Polttoaineiden seteliautomaattimyynnin aiheuttamista työllisyysvaikutuksista.

Lillqvist Bror:

n:o 7 Taiteilijaneläkkeen kansaneläkettä vähentävästä vaikutuksesta.

n:o 94 Hoitolaitoksissa yli kolme kuukautta hoidettavina olevien eläkeläisten eläkkeenmaksuun liittyvistä epäkohdista.

Loikkanen Eino:

n:o135 Sairausvakuutuslain mukaisten päivärahaetuuksien saannin vaikeutumisesta eräissä tapauksissa.

Luttinen Matti:

n:o 163 Ammattikurssien opettajien aseman kehittamisestä.

n:o 296 Sosiaalitulojen aikaansaamisesta Lahden veturivarikolle.

Muurman Peter:

n:o 230 Valvilla Oy:n tuotannon keskittämisestäTurkuun.

n:o 231 Verovelvollisen oikeusturvan parantamisesta.

Paakkinen Saara-Maria:

n:o 187 Sanomalehtien varhaiskannon järjestämisestä postin toimesta.

Puhakka Matti:

n:o 168 Sosiaalisairaalan aikaansaamisesta Pohjois-Karjalaan.

n:o 181 Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön epäkohdista.

n:o 293 Kuulovammaisten apuvälineitten hankinnan turvaamisesta.

n:o 294 Outokummun kaupunkiin suunnitellun valtion virastotalon rakennustöiden aloittamisesta.

n:o 315 Postivaunuliikenteen turvaamisesta.

Salo Arvo:

n:o 314 Kulttuuripalvelujen järjestämisestä Kostamuksen työmaalla.

Suonio Kaarina:

n:o 192 Koulupsykologian ja koulukuraattorien virkojen valtionosuudesta.

n:o250 Yksityisyyden suojan takaavan henkilörekisterilainsäädännön aikaansaamisesta.

n:o 272 Vankilatyössä tarvittavan työnohtohenkilöstön lisäämisestä.

Surakka Juhani:

- n:o 59 Kunnallisen kulttuuritoiminnan kehittämisestä.
- n:o 211 Työvoimaministeriön yleiskirjeen sisältämästä sovellutusohjeesta.

Söderman Jacob:

- n:o 23 Kunnallisten metsälautakuntien asemasta luonnonsuojelutehtävissä.
- n:o 73 Eräiden luotsiasemien toiminnan turvaamisesta.
- n:o 208 Turun ruotsalaisen teatterin toiminnasta alueteatterina.
- n:o 263 Kunnille myönnettyistä energia-avustuksista.
- n:o 290 Huhtamäki Oy:n ns. palvelusvuosilahjojen verottamisesta.

Tapiola Hannu:

- n:o 36 Ylioppilaskokelaille järjestettävistä suullisista kuulusteluista.
- n:o 139 Sairaalakuntainliittojen laajennushankkeiden suunnittelukustannusten valtionosuudesta.
- n:o 275 Opettajien mahdollisuuksista siirtyä koulumuodosta toiseen.

Tikka Seppo:

- n:o 58 Valtion virastotalon rakentamisesta Kouvolaan.

Tuominen Risto:

- n:o 100 Vanhojen ampumaratasäännösten uudistamisesta.

Tuovinen Jouko:

- n:o 53 Outokumpu Oy:n Keretin ja Vuonoksen kaivosten puutteellisesta työturvallisuudesta.
- n:o 266 Työkoneiden saattamisesta määräaikaistarkastuksen piiriin.

Valtonen Pirkko:

- n:o 6 Partek Oy:n Siikaisissa sijaitsevalle kalkkitehtaalle johtavan tieyhteyden parantamisesta.

n:o 278 Rintamasotilaseläkelain erään pykälän tulkinnan oikaisemisesta.

XX SUULLISET KYSYMYKSET (Tammi-Helmikuu 1979)

Aaltonen Markus:

- n:o363 Ainaispalovakuutuksen lakkauttamisesta
- n:o 364 Alueellisten työterveyshuoltoyksiköiden perustamisesta Vaasan ja eräille muille paikkakunnille.
- n:o 389 Seinäjoen ratapihan yli suunnitellun ylikulkusillan rakentamisesta.
- n:o 431 Leimaverolain huviveroa koskevien säännösten uudistamisesta.

Ajo Aimo.

- n:o 330 Kemi Oy:n metsäosaston autoilijoiden, urakoitsijoiden ja henkilöstön työllistämistä.
- n:o380 Liikenneministeriön menettelystä Rattostunturin tienparannustyön teettämisessä.
- n:o 386 Outokumpu Oy:n Tornion jaloterästehtaan toiminnan laajentamisesta.

Friberg Ralf:

- n:o 329 Järjestyksen ylläpitämisestä julkisissa kulkuvälineissä
- n:o 336 Veronpalautusten pikaisesta maksatuksesta
- n:o340 Iranin levottomuuksista aiheutuvista toimenpiteistä.
- n:o 437 Ns. avoliitossa elävän perheenhuoltajan sotilasavustuksen suorittamisesta.

Helminen Olli;

n:o 460 Kemi Oy:n suorittamista laitehankinnoista.

Paasio Pertti:

n:o 375 Moottoriajoneuvojen kuljettajatutkinnoissa käytettävien kuulustelulomakkeiden myynnistä.

n:o394 Turun korkeakoulujen aineellisten ja opetuksellisten voimavarojen kehittymisen turvaamisesta.

Puhakka Matti:

n:o350 Koululaiskuljetuksia ajavien linja-autojen mahdollisuuksista kuljettaa maksavia matkustajia.

Raatikainen Kaisa:

n:o 387 Vesakkomyrkyjen aiheuttamista haitoista metsämarjojen kasvulle,

Suonio Kaarina:

n:o339 Eräiden väliaikaisesti täyttämättä jätettyjen virkojen ja toimien lakkauttamisesta.

Tikka Seppo:

n:o 383 Alkoholijuomien hintojen korottamisesta.

Tuominen Risto:

n:o 459 Japanilaisaluksen aiheuttamien öljyvahinkojen korvaamisesta.

(Huhti—Joulukuu 1979)

Ajo, Aimo

n:o 9 Veitsiluoto Oy:n Kemijärven tehtaan saneeraussuunnitelman estämisestä.

n:o 146 Vuotoksen altaan rakentamista koskevan päätöksen aikaansaamisesta.

Breilin, Reino

n:o145 Teknisten alojen opiskelijain harjoittelupaikkojen saannin parantamisesta.

Bärlund, Kaj

n:o214 Ruotsinkielisen psykiatrisen hoidon turvaamisesta Etelä-Suomen mielen-terveyspiirin alueella.

Eenilä, Paula

n:o193 Yksityisten liikkeenharjoittajien palveluksessa olevien joukkoliikenteen tarkastajien toiminnasta.

n.o 197 Tupakkalain mainoskiellon rikkomisesta.

Halonen, Tarja

n:o 211 Lastenlippujen yläikärajan nostamisesta.

n:o 302 Merimiesten työhönottokatselmuksen uudistamisesta.

n:o 307 Naimisissaolevien opiskelijoiden asumiskustannusten alentamisesta.

Jaakonsaari, Liisa

n:o 304 Ns. yhteiskuntakuujärjestelmän toteuttamisesta.

n:o 305 Ympäristöpoliittisen selonteon antamisesta eduskunnalle.

Koivisto, Tellervo

n.o 176 Mahdollisista hintapaineista elinkustannuksiin.

Piipari Anna-Liisa:

n:o 7 Asevelvollisten kuulovammojen estämistä, (rauk.)

n:o 25 Asevelvollisten kuulovammojen estämisestä.

n:o301 Puolustusvoimien siviilityöntekijöiden työolosuhteissa esiintyvien epäkohtien korjaamisesta, (rauk.)

Puhakka Matti

n:o 162 Ns. sporttelivirkamiesten eläkeajan laskentaperusteista, (rauk.)

Suonio Kaarina:

n:o20 Valtionhallinnossa työskentelevän toimistohenkilökunnan jatkokoulutuksen järjestämisestä.

n:o 59 Opetusministeriön tilojen siivouksen järjestämisestä.

n:o 93 Eräiden virkojen lakkauttamisesta koituvista näennäisistä säästöistä.

n:o 148 Vuokralaisdemokratiaa koskevan lainsäädännön aikaansaamisesta.

n:o 149 Peruskoulun kerhotoimintaa koskevan opetusministeriön päätöksen muuttamisesta.

Söderman Jacob

n:o 154 Turun ruotsalaisen teatterin toiminnasta alueteatterina. (rauk.)

n:o 159 Määrärahan osoittamisesta Turun ja Salon välisen rautatien perusparantamiseksi.

n:o 178 Turun ruotsalaisen teatterin toiminnasta alueteatterina. (per.)

Tuovinen Jouko

n:o 266 Eri kuljetusmuotojen välisen työnjaon aikaansaamisesta.

XXI RYHMÄN SISÄINEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Maaliskuussa pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen valittiin 4. 4. 1979 eduskuntaryhmän puheenjohtajaksi Matti Ahde, varapuheenjohtajaksi Tellervo Koivisto ja II varapuheenjohtajaksi Reino Breilin. Heidän lisäksi ryhmän toimikuntaan kuuluivat Markus Aaltonen, Kaj Bärlund, Paula Eenilä, Olli Helminen, Sinikka Luja-Penttilä, Matti Luttinen ja Kaarina Suonio. Luja-Penttilän tultua nimitetyksi valtioneuvoston jäseneksi hänen tilalleen ryhmätoimikuntaan valittiin 7. 6. Aimo Ajo.

Ryhmän rahastonhoitajana on toiminut Pirkko Valtonen. Tilintarkastajiksi valittiin Maija Rajantie ja Pentti Lahti-Nuuttila, varatilintarkastajiksi Erkki Liikanen ja Hannu Tapiola.

Aloiter ryhmään kuuluivat Tellervo Koivisto, Olli Helminen, Markus Aaltonen. Kaisa Raatikainen ja Kaj Bärlund. Ryhmän piiskureina toimivat Lea Savolainen ja Mikko Rönnholm.

Ryhmän hallitusneuvottelijoiksi valittiin Matti Ahde. Tellervo Koivisto, Reino Breilin ja Sinikka Luja-Penttilä.

Kertomusvuoden aikana on ryhmän sihteerinä toiminut Kari Pekkonen, yleissihteerinä 1. 4. 1979 alkaen Erkki Meriläinen, tiedotussihteerinä Ulpu Tapiola ja Sulo Ikonen sekä toimistosihteerinä Helga Karvinen, Eila Raittinen ja 1. 8. 1979 alkaen Leena Niivalainen.

Vuoden 1979 aikana ryhmä on kokoontunut 34 kertaa ja toimikunta 45 kertaa. Vuoden 1979 valtiopäivien aikana ryhmäkokouksia pidettiin 24 kertaa ja toimikunnan kokouksia 33 kertaa. (Vuoden 1978 valtiopäivät päätettiin helmikuussa 1979).

Ryhmän kesäkokous pidettiin perinteiseen tapaan Helsingin ulkopuolella, tällä kertaa Salossa 19.—20.8.1979.

